

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

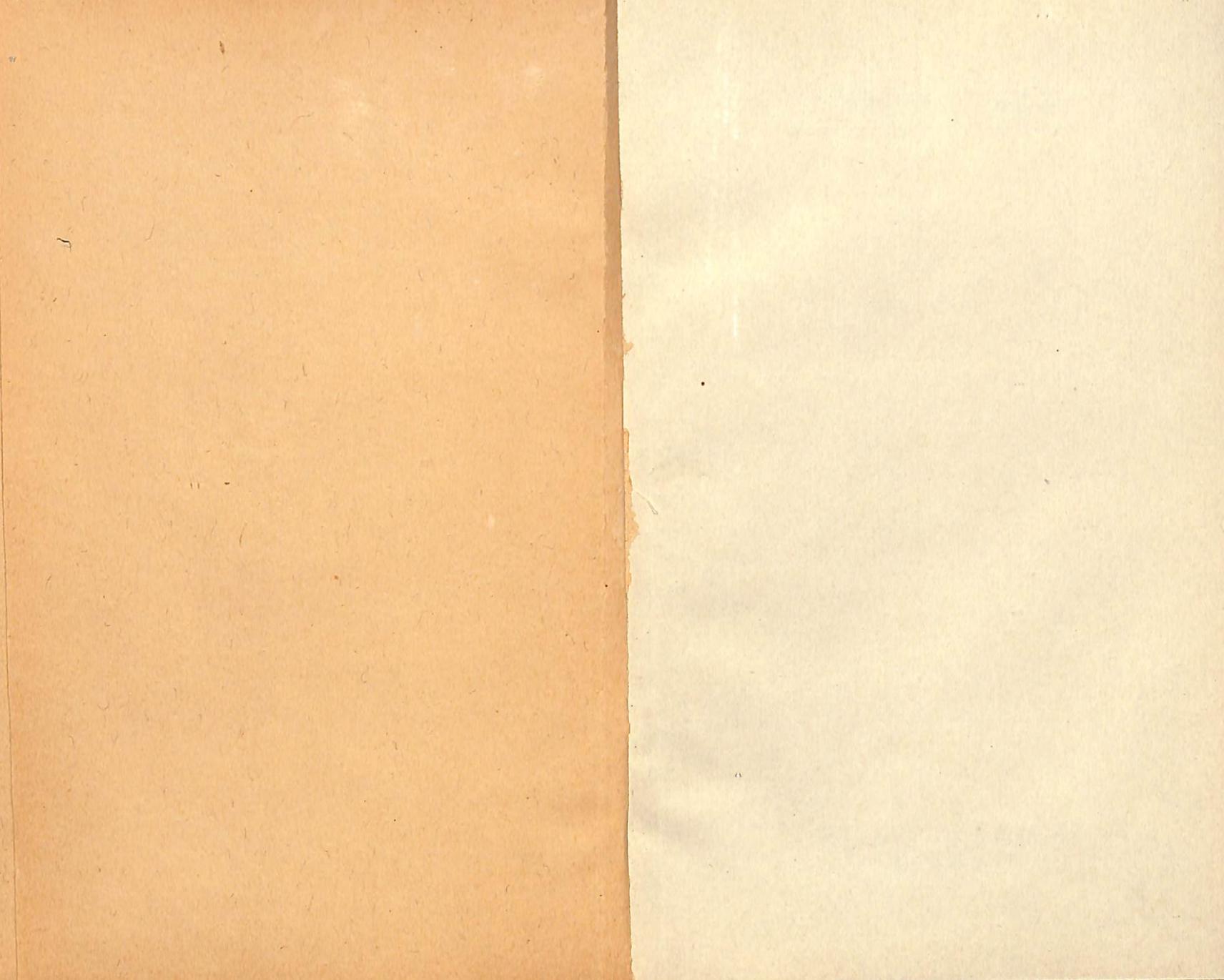
You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

2004

ՄԵՍՈՒՏ ԵՕՄՐ

ԳՈԼԵՃ ՄԱԹՂԱՎԱԾ
ԱՅԻԹԱԳ
1919

353-42

(410. 4. 2.)

ՄԵՍՈՒՏ ԷՕՄՐ

ՄԵՍՈՒՏ ՊԻՐ ԷՕՄՐ ԵԱՇԱՄԱԴ
ԻՉԻԻՆ՝ ՄԻՒՄԻՆԻՆ ՊԻԼՄԵՍԻ
ՎԵՐԻԱՑԵԹ ԷԹՄԵՍԻ ԼԱԶՀՄ
ԿԵԼՔՆ ՀԱԳԻԳԱԹԼԱՐ . . . . .

Ինկիլիզմէսէմ Միւթերձէմ

1918

ԹԻՐԻՆՃԻ ԳԸՄՄ

ՄԷՍՈՒԻՏ ԷՕՄՐ ՆԷՇԻՐ

38863-67

ՀՀ

ՄԵՍՈՒՏ ԼՕՄՐ

Պիմինձի ՊԱՊ

ՔԻԹԱԳ Հ ՄՈՒԳԱՏՏԷՄԻՆ ԹԱԼԻՄԻՆԷ
ՄԻՒԹԱՊՐԵԴ ՄԸ ՏՀՐ :

Քրիսթիանլարըն եաշատըգլարը բուհանի էօմը
մէսուտը վէ մէսուտ պիր էօմը մի տիր : Տիւշիւ-
նէրէք ճէվապ վէրիկը իսէ, չողլար իշխւն էօյէ
օլմատըզընը դապուլ էթմէք կէրէք աիր :

”Սիւ Քրիսթիանլար կէօրինիւշնէ տինկնիղ-
տէն հիշ պիր քէյփ չըգարամայօրսընըզ : Էօյիէ ի-
սէ պիղիմ անա թալիպ օլմամըզը նա՞սըլ մէսուլ է-
տէրսինիզ :” Պիր տօսթում պանա պէսյէ սէօյ-
լէտիյնտէ՝ իլք տէֆա օլարագ Քրիստոսըն վէր-
տէյի բուհանի հայաթըն մուժլագ մալիք օլանա
մուճիպ ի մէսուտիյէթ օլաճաղընը կէօրտիւմ վէ
տէրհալ մէսուտ Քրիսթիան էօմիւնիւն սըրլընը
պանա կէօսթէրսին տէյու թապպա տուա էթմէյէ
պաշլատրմ :

Իշմէ պու սըրը տրր քի, էօյրէնտիյիմ տէ-
րէծէտէ պու սահիֆէլէրտէ խարիփ էթմէք իսմէ-
րիմ :

Հէր եփատ Ռւլահ տէրսանի սէլամէթ վէ խա-
րինի դալէպէյէ Քրիստոսատ միւսթահագդ օլտու-
զընը հիսս էլլէտիյինէ գանարըմ : Քէնտինի իլք
պուլտուզոնտա դալէպէ խուտուսինտա նէ գատար
էմին իտին վէ Անըն եարտըմը իլէ նէ գատար գո-
ջայ կէօրիւնտիւ Լաքին վաղըա նէ գատար Փարգ-

լը օլմուշ տըր: Ղալէպէլէր աղ, մաղլուպիյէթլէր իսէ չօդ վէ տէհշէթլի օլմուշ տըր: Պէլքի Քրիստիյան թալիմաթժնը պէլքագ սուրէթտէ անլամըշըն, լաքին անլէր սահա հայաթ վէ գուվզէթ մէնպար օլմամըշ տըր: Քրիստոսա ինանըրսըն, խրզմէթ էտէրսին վէ հագդընտա սէօյլէրսին, լաքին գալպտէ սաքին վէ բուհըն հայաթը օլան պիրի հալինտէ Քէնտինի պիլմէյօրսըն: Կիւնահըն ճէզաոընտան սէնի գուրթարար տէյու ինանըրսըն: Լաքին կիւնահըն գուվիթիթինտէն գուրթարան պիր Խէլասքեար հայինտէ քէնտինի տահա պուլմամըշըն: Քիթապ ը Մուգատուէսի տիգգաթլէ միւթէլաա էթմիշ իսէն տէ, ճանըն եինէ ած վէ էօլմէքտէ տիր, վէ կիզիթէ թէքրար պէ թէքրար Քիթապ ը Մուգատուէսին ճիւմէ միւմինլէրէ վատ էթտիյի հայաթ էթմէյի վէ հայաթ սույու իշին ահ չէքէրսին: Պէօլիէնէ բուհանի թէճրիփէնին Քիթապ ը Մուգատուէսէ միւթապրդ օլմատըշընը ետպինէն պիլիրսին: Սէնէլէր կէշտիթէ զալէպէ իւմիտէրի զափի օլմագտա օլուպ, էնճամ պու իգնատիյէթէ կէլմիշսին քի, կեահ մաղլուպիյէթ, կեահ զալէպէ, կեահ կիւնահ, կեահ թէվզէտէն իպարէթ օլան պիր էօմրտէն տահա էյի պիր չէլ մէմուլ էտէմէյէնէքսին:

Լաքին պու դանըշ տօղրու մը: Բապպ Յիսուս սէնի կիւնահտան գուրթարմագ իշին հայաթընը թէսիմ էթտիյինտէ անճագ պու գատարընը մը նիյէթ էթտիր: Սէնի պու մաղլուպիյէթ վէ մաղտուրիյէթ չապար իշինտէ պրագմագ մագսէտինտէ մի իտի: Տէվամի զալէպէ Քէնտինին իս-

Քիթապ ը Մուգատուէսէ Սիրապի՞գ մը 41

մինէ շէրէփսիզլիք կէթիրէճէլինաէ՞ն մի գօրգտու: Վատլարընա կիզիթէ պիր հուսունւա մը գօտու: "Տիւշմէնէրիմիզինէն եինտէն պիզի գուրթարմագ" իւլէ անլէրին գուվզէթինին եինէ սապիթ գալաճաղը մը աէմէք իսթէնլիւտի: "Պիզի սէվէնին վասըթասըլյա զալիպ իզ," տէնիլիր իքէն, տէվամի մաղլուպիյէթ մէմուլ էթմէք կէրէ՞ք մի: "Նիհնայէթէ գատար օւլան խէլաս" իլէ պու մալիք օլառ զումուզ րուհանի ֆազը ը հալը անլամալը մը իզ: Քրիստոսըն պու կիւն քիլիսուղարտա պուլունան ու մումի Քրիսթիան էօմրտէն մէմուն վէ զանի օլտուզունու խայալ էթմէք միւմբին մի տիր: "Շէթանին իշլէրինի իպթալ էթմէք իշին իգհար" օլունմուշ օլտուզու ժադտիրտէ անտէն աճիզ գալտըղընը տիւշինէ պիլը մի իզ:

Իմափ էվլէլ էմրտէ Յիսուսըն պիզի պու էօմրտէ կիւնահըն գուվզէթ վէ հիւքիւմէթինտէն գուրթարմագ վէ անըն իւզէրինէ զալիպ գրլմագ իշին կէլմիշ իտիյինի գավիյէն պիւլիմ:

Եյէր պունա շիւպհէ էտիյօր իսէն, Քիթապ ը Մուգատուէսինի աշ վէ խաչ իւզէրինտէքի էօլիւմինին մագսէտի հագդընտա ու օլիյէն այէթէլը թօլիա: Զէր եէրտէ պուլաճագսրն քի իշի՝ պիզի կիւնահլարըմրզտան, ևսարէթիմիգտէն, նաւագարլըրմըզտան գուրթարմագ տրը, վէ պու խէլասըն պէօյիէ մահտուտ օյտուզունա պիր թէք տէլիլ եօդ տըր:

Մէլէր Յովսէփէ Յիսուսըն վէլատլթինի իւան էթտիյինտէ, գավմընը կիւնահլարընտան խէրաս էտէճէք տէյու պույուրտու: Զաքարիա թուհ իւլ

Գուտս իլէ մէմիու օլարագ, վատընը իճրա էթմէք
իշխն Ալլահըն գավմընը զիւարէթ էթայինի իլան
էթափ, վէ վատ՝ ափւմէնսէրիմիզին էլինաւէն զուր-
թուրուազ զուտսիյէթ վէ սալահի հուզուրընտա
խրզմէթ էտէճէյիմիզաէն իպարէթ իտի: Պետրոս
հէ իքէլտէ Եէհուտիկէթ վազ էտէր իքէն, սիզտէն
հէր պիրիմինի կիւնահլարընտան տէօնտէրմէք իլէ
միւպարէք գըլմագ իշխն գըյամ էթմիշ Յիսուսըն
Ալլահ թարափընտան իէօնտէրիմիշ իտիյինի սէօյ-
րէտի: Պօղոս կիսուս քիլիսամընս Քրիստոսին մու-
հապէթի հագզընտա եազար իքէն, մագսէաինին
անը ճէլիլ պիր քիլիսա հալինտէ լէքէսիզ, վէ զու-
սուրսըզ վէ մուգատտէս օլարագ՝ բէնտի քէնտինէ
թագտիմ էթմէք իտիյինի պէյան էթափ: Պօ-
ղոս Տիտոսը Ալլահըն ինայէթի հագդընտա թա-
լիմ էտէր իքէն, Պնըն նիյէթի՝ զապիթ ը նէփս
վէ սալահ վէ թագիա իւղրէ եաչամամըզ իլէ
պիրլիքտէ պիզի հէր քէօթիւրիւքտէն խէլաս էթ-
մէք իտիյինի սէօյէտի: Վէ Բօմալըրար ալթըննը
պապտա էլլատ Ռւլլահըն կիւնահ իլէ տէվամ է-
տիպ էթմէմէսի մէսէլէսինի հալ էտէր իքէն, Յի-
սուս իլէ պիրլիքտէ էօլիւ պ՝ գըյամ էթմիշ օլտու-
դումուգտան՝ կիւնահտա գալմագլըլմըզըն խէլասըն
րուն վէ մագսէտինէ քիւլիյէն զարիպ իտիյինի իս-
պաթ էտէր Պիլէրէք քի էսքի ատէմիմիզ գէնսափիլէ
սալպ օլունտը, թա քի կիւնահ ճէսէտի իպթալ օլունա,
վէ պունտան պէօյէ կիւնահ զուլըզ էթմէյէլիմ:

Պագէն Քրիստոսին էօյիւմիւնիւն մագսէտի հագ-
դընտա օլան պէյանաթտա՝ սէմատա միւսթագպէլ
պիր խէլաստան զիյատէ շիմտի կիւնահտան օլան

պիր խէլասա էհէմմիէթ վէրիւտիյինի կէօրմէյօրըզ
վէ լաքին պէօյէ տիր, վէ պունտան՝ պու իքի նէվ
խէլասըն Ալլահըն ինտինտէ օլան նիսպի էհէմմիէ-
թինի անլայապիլիրիվզ:

Մէվկիւլիւլէրիմ, պու խուսուստա գիթապ ը
Մուգատտէսին շէհատէթինի գապուլ էտէլիմ:
Պօղոսըն կիւնիւնտէ քիլիսայը միւզթարիպ գըլան
սուալլարըն պազըլարը շիմափ եինէ անը միւզթարիպ
գըլմագտա տըր: Մէսէլա- կիւնահտա տէվամ էտէ-
լիմ՝ մի: Իման՝ միւքէմմէլ սալահըն մէձպուրիէ-
թինի մահրիֆ էթմէզ մի:

Կիւնահլեարտա օլան կիւնահա պուզզ էտէն
Ալլահըն՝ Քրիսթիանտա անա միւսատէ էթմէ-
յէ ըազը իտիյինի գապուլ էաէպիլը մի իզ: Խէլասըն՝
կիւնահըն գապահաթընտան գուրթուլմըզ օլանլարըն
անըն սալթանաթընտան գուրթըլմալարը իմքեանսըզ
գըլան սուրէթտէ թէրթիպ էտիլտիյինի ախչչիւնէ
պիլիը մի իզ: Մէշիուր Սգօչիալը Տը. Զալմըրս կիւ-
նահ հագդընտա հագդ իւզրէ տէյօր, "կիւնահ՝
Ալլահըն րուհանի էհլ ի պէյթինին արասընտան
ըէօքտէն չըգարըլաճագ պիր նամուսսչլլըդ տըր:
Ալլահ կիւնահլը օլանլարըն ճիւմիէսինի էօլիւմէ
մահքիւմ գըլսա, վէ լաքին եէնի հայաթա մալիք
օլտուգլարը կիպի կիւնահլարընա ինէքրար միւսու-
ատէ էթսէ, նէ գատար զարիպ պիր ուսուլ ը ի-
տարէ օլուր: Ճէզա գալուրըլարդտան սօնրա՝ թէ-
զայիւր էթմէդ Ալլահ կիւնահ օլան ատավէթի-
նի թէրը էտէ՛ր մի: Կիւնահ վասրթասրլա խարապ
օլմուշ վէ լաքին շիմտի անտէն գուրթուլմըզ օլան
ատէմին արթլզ կիւնահտա տէվամ էթմէսի միւմ-

քին իտիյինի զանն էտէ՞ր մի սին։ 6000 սէնէ էլ-
վէլ սալահը սէվէն զէ բէօթիւլիյէ պուզզ էտէն
Ալլահ, այնի մոհապակէթ զէ այնի առավելթաէ
տէվամ էթմէ՞ղ մի։ Ալլահըն զէրտիր սէլամէթ
զէ ինայէթինտէ եխրիւյէպիլիր իջէն, թէրար
կիւնահլը պիր էօմր Անըն հիւսն ի բիշասը իլէ
իմթիղած էթտիրմէյէ չալրշայը՞մ մը։ Խարա-
պիյէթմտէն գորթուլտում։ Խարապիյէթին ասրլ
սէպէպինէ եինէ միւսատէ էտէլի՞մ մի։ Փրիստուրն
խաչը կիւնահլն լանէթինի պիզտէն գալտըրըրըր
կիսի, մոթիագ սորէթտէ կիւնահլն գուվիթ զէ
պիւթիւն հիւքմիւնիւ պիզտէն գալտըրըրօր։”

Ետլնըզ Տր. Զարմըրտէյի՝ իլլա ճիւմէ Քրիս-
թիան ասրարընտա մուգատտէս ատէմլէր բապտ
Յիսուս Քրիստոսըն պիզի անճագ կիւնահլն լանէ-
թինտէն տէյիր, իլլա գուվիթիթինատէն խէլսս էթ-
տիլինի պիր իթթիփագ պէյսն էթմիշլէր։ Ծն եւ-
տինճի ասրտա՝ պիրինին պույուրտըրըր կիսի, “Կիւ-
նահ գատար Ալլահա դարձը օյան պաշգա պիր չէյ
եօդ արը վէ էն եխ բսէք մախլուգը օյան ատէմտէ՝
Ալլահ կիւնահա պէր տէվամ հարիմիյէթ զէրմէ-
յէնէր տիր։

“Ալլահըն Քէնտինէ զարշը օյանը իպթալ էթ-
մէք իշիւն պինիհայէ գուվիթինի տիւշիւնիւր ի-
սէր, Շէյթանըն տախմա սապիթ տուրուպ՝ դախոց
օյաճաղընա քի՞մ ինանա պիլիր։ Քրիսթիան
օյագ՝ վէ էպէտի իպն Աւլյահ օլուա սէմասիաթ
իլէ զէմինտէ օյան հէր գուվիթիթէ սահիպ օյան
Քրիստոսըն իւզէրիմիզէ կիւնահլն սալթանաթ էթ-
մէսինէ միւսատէ էտէճէլինէ ինանմագ՝ պիրի

պիրիյէ իմթիղաճ էտէմեղէր։

”Իթիրազ էտէճէր սին քի, քիմսէ պիւթիւն
գուվիթիթիլլէ քէնտի քէնտինի խէլաս էտէմէզ, զէ
կիւնահնըզ եաշայամազ։ Պունա սիզ տախի “Ո.մին”
տէրիլ. զէ լաքին ատէմլէր՝ Ալլահըն գուվիթիթի
պիզէ եարտըրմ’ էտիպ՝ պիզի կիւնահտան գուրթար-
մագ իշխն կէտարիինտէ՝ եինէ օյամայաճագ տըր տէ-
յու պիզէ տէրլէր իսէ, պու թալիմի գաթիյէն ըէտտ
էթմէլիյիդ։

”Պէն սանա տէրսէմ քի՝ Ալլահ՝ Շէյթանըն բա-
զի օլմատըրը իշխն՝ իսթէտիյինի եափամայաճագ
տըր, տէտիփմի թասարզ էտէճէ՞ք մի սին։ Ինսան
Ալլահըն մախլուզը տէյի՞լ մի. Քէնտինի եէնիտէն
խարդ էտէրէր՝ տէրունինտէն կիւնահը թարու էտէ-
մէզ մի։ Ատէմի կիւնահտան գուրթարմագ Ալլահ
իշխն իմքեանսըզ տըր տէյու գապուլ էտէր իսէք,
Քիթապ ը Մուգատտէսիմիզի քէօչէրէ աթմալըրըզ։

”Ցօսթըրմզ էսիր տիւշէրսէ՝ գուրթըրմասրիշիւն
փարա վէրիրիզ, ֆագաթ եինէ էսիր գալաճաղընլապի-
իրասէք փարամըրզ վէրմէիզ, վէ իսմէն գուրթըրտրգ-
տան սօնրա զինճիրապէնտ գալաճագ օլուր իսէ, քէնտի
քէնտիմիզի ալտանմըզ սայաճաղըզ։ Պու՝ ճէսէտէր
հագգընտա տըր. պէնիմ պահսրմ իսէ, ճանլարա
ախտ տիր։ Քրիստոս պէնի էսարէթտէն գուր-
թարմաչը։ Կիւնահ էթմիշ իսէմ, էսիր իմ։ Քէն-
տի քէնտիմի գուրթարասամ։ Պէնիմ իշիւն պա-
հա վէրմիզ օյան վար տըր։ Խէլասքեար թէսմիրէ
օյոնուր։ Իմտի խէլասըրմը կէ սէնինիպ՝ էսարէթ-
տէն աղատ օլմագ մէմուլ էտէրիմ։ Լաքին “Խայր”
տէրլէր։ ”Էօմր գալարզ ճա եինէ կիւնահտա գալ-

մալբազն :” Պու նէ տէմէք Ելինէ գուրթուլմագ օլմայաճա՞գ մը Միւմին օլուպ տա, իմանըմ գուտապիւթի էլաէ էտէմէյէճէլը մի : Կիւնահ իւզէրինէ զալէպէ չալմալը մը էօլէ իսէ, պու նա՞ոըլ խէլասքեար, վէ պու տիւնեատա խէլասըմտան նէ՞ փախաէմ օլտու :”

Պու թալիմ՝ պու ասրտա չօգլարըն կէօղիէրինաէն սէթը օլունմըշ իսէ տէ, քիլիսատա եէնի տէլի տիր, վէ ախկէր պիր չօդ միւէլիփիէրտէն իսթիսրածէն անը թաստըգ էթմէք միւմքին տիր Ալլահըն մուգատաէսլէրի, Գաթօլիք վէ Փրօթէսթանի, ճիւմէ ասրդարտա պու զալէպէ միւժտէսիլէ Գիւթէւհաթ թէրէննիւմէրինի տօլստրմըշլար արը, վէ շիմտի եօրըլմըշ եխւրիէնմիշ դալպլէրէ մէսէրըէթ Վէրմէք իշիւն թէքըար իւան օլունմագտա տրը: Իմուի սուտ իլէ Քիթմապ ը Մուգատաէսի թէֆթիշ էթմէքսիկին պու Մէստա Հօմր հագղընտա օլան թալիմի րէտտ էյէմ: Պիկտէ Փախի օլան գուվկէթին ազամէթինի պիլէսին տէյու, ըուհ իլէ Քիթրինին կէօղիէրինին աշրմասընը Ալլահտան թալէպէ էյլէ, վէ պու գուվկէթի ազաճրդ թէճրիպէ էթմէրէ պաշլատըլընտա, սէնին զախփիյինի ասլա իթիպարա ալմալարագ՝ քեամիլ խէլասըն իշիւն քէնտի քէնտինի թէքմիլէն Անըն էլինէ թէսլիմ էթմէլի էօլրէն:

”Զիրա Ալլահընըզ Ռապպ՝ սիզի գուրթարմագ իւզըէ սիզին իշիւն տիւշմէնլէրինիզէ դարշը ճէնք էթմէլէ սիզին իլէ պէրապէր կիթմէքաէ տիր.” (Թէս. 20. 5:)

Խթինձի ՊԱԴ

ԱԼԱՀԸՆ ԹԱՐԱՖԸ ՎԵ ԻՆՍԱՆԸՆ ԹԱՐԱՖԸ:

38863-67

Իման իլէ օլան էօմրիւն իրի թարաֆիը օլտու զու աշբգնա կէօրիւ լմէտիյինտէն չօդ եանլրշ անլայըշ ւար զոհութ էթմիշ տիր: Միւ մինէրի տահապէրրագնա կէօրտիւ քլէրի թարաֆա զիյատէ էհէմմիյէթ վէրէրէք վէ օլ պիր թարաֆը ասլա տիւշիւնմէյէրէք՝ էլրի թասավիլուրարըն մէյտանա կէլմէսի հաթթա թապիի տիր: Իման պու մէսէլէնին իրի ալրը վէ պէլի թարաֆի արը վար արը վէ անդէրին իքիմինէ տախմա իթիպար էտիմէտիքնէ թէքմիլէն անլաշըլամագ: Տէմէք իսթէրիմ քէ, տաէմի մուգատուս զըլբագ ամէլինաէ Ալլահա մախտուս օլան վէ ինսանա մախտուս օլան հիսուէ վար արը: Պանլար ալրը տրըւար վէ լարին պիլի պիւրինէ պէնզէմէզլէր իսէ հաղիդաթ ը հալտէ պիւր պիրինէ մուխավիփ աէյիլ տիրէր:

Վագթըյա պունուն իշիւն էլի պիր միսայա ըասթ կէլտիմ: Պու եէնի էօմր հագղնտա անի մահալտա վէ Փարգլը ստաթւարտա իրի վախզ վազ էթմէրտէ իտիլէր: Պիրի եալրնըզ Ալլահնա տիւշէն հիսուէլի թարիփ էթտիլէլ կիսի, օլ պիրի պիւթին պահանընը ինսանըն եափաճալինա հասր էլլէտի: Պու իրի վախզլէր թէքմիլ իշթիրաբտա իտիլէր, վէ այնի հագիգաթըն Փարգլը թարաֆի արը հագղընտա թալիմ էթտիլէրինի պիլտիլէր: սամիւնըն էրսէրիէթի տախմ պունու անլատը: Լոքին տինլէյնլէրին պալզանը բիթոնը պէջոլէ տէյիլ իշթիրաբտա թարաֆի արը հագղընտա թալիմ էթտիլէրինի պիլտիլէր:

ՀԱՅՈ-ԱԲՐ ՀՀՊ

ՀԱՅՈ-ԱԲՐ ՀՀՊ

ՀԱՅՈ-ԱԲՐ ՀՀՊ

աի Հաթթա պիրի էնտիշետէ օլարագ պահա
տէտի քի, "Ազլըմ եւելմէզ իշմէ իքի վակիղ կէօ-
յա այնի հաղիղաթը թարիմ էտէնէքլէր" Լարին
պիրինին սէօլէտէլիյի օլ պիրինին զբառը աէյու պա-
հանա կէլլյօր" վէ պէտքի պաշտա ծիտափ գալպէր
այնի կիւճիւլիւ հիսս էթմիշլէր տիր:

Ֆարզ էտէլիմ քի, իքի տօսմթլար մէշհուր պիր
պինա սէյը էթմիլքտէն սօնրա էվէ տէօնափրլէ-
րիւստէ անը թարիփ էթմարնէրը Պիրի անձադ շի-
մալի թարափընը, օլ պիրի տէ անձադ ծէնուպի
թարափընը կէօրմիւ օլունն Պիրինծի՝ "Պինա շէօյ-
լէ եավլըւսէ շու գատար գամժ վէ թէզեխնամթը
վար իտի," տէտիինտէ, օլ պիրի՝ "Ասլա պէօլէ
տէյիլ անը: Պինալը պէն կէօրմիւմ վէ ըլուլիւն
ֆարզըն սուրէինտէ եավլըւպ՝ թէզեխնամժ վէ գամժ-
ար շէօյլէ իտի." տէյու ծէվագ վէրսին, Պու-
նուն լոզրինէ քէսրին պիր մրւպահասէնին զու-
հուրը իհմիմալ տրբ: Անձադ պինանըն ֆարզը
թարաֆչարքնը իւրիփ էթմիլէրի անլաշըննա,
օ զէման պարըշմըն օլուրար:

Իշմէ միւճին իւ մէրթէպէ պէրըագ սուրէթ-
տէ, պիլտիիմէ կէօրէ պու մէսէլէնին իքի այրը
թարափւարընը կէօմթէրիպ՝ պիրինէ պադըպտա օլ
պիրինի կէօրմէ մէրիիյն մութլագ սուրէթտէ եան-
լը թասավլվար վէ թարիմէ տէլլալէթ էտէծէյինի
լիմա էթմէր իսթէրիմ:

Իմտի էն գըսա իթատէ իլէ ինուանա տիւ-
շէն հիսսէ իթիմատ էթմէր վէ Ալլահըն հիսսէսի
ինըա էթմէր տիր: Պու իքի հիսսէլէր պիրի պի-
րինէ պէնդէմէզ իսէ տէ, պիրի պիրինէ մուխալիփ

տէյիլ տիրլէր: Եօգսա տիկէր պիր ուսուլ ը իֆտ-
աէ իլէ ինըա օլունածագ պիր իջ վար ալրու Պիզ
կիւնահըն զուվիլմինտէն զուրթուլմալըլը, վէ
Ալլահըն իրատէթիսի ինըա էթմէթ իշին հէր էյի
ամէլտէ մրւէմմէ, օլմազ կէրէլիդ: Հաղիկաթը ը
հալուէ ծէլալտան ծէլալա թապալն սուրէթինէ թէկ-
տի օլունմալըլը: Ալլահըն քեամիլ իրատէթինի
իկհար էթմէթ իւզըէ Փիրըրմիզին թէճափակի իլէ
թէկէտափիւ էթմէթիլիդ: Ցէրունիմիզտէ վէ իւ-
զէրիմիզտէ ճիտափի պիր իշին ինըա լազըմ տըր:
կիւնահալար մազլուպ օլմալը քէզարիք քէօթիւ ա-
տէթլէր, եանլը արդուլար վէ հիսսիյաթլար սէօ-
քիւլմէլի, վէ մուգատատէս արդու վէ հիսսիյաթլար եէր-
ւիրինէ մէլտանա կէթիրիմէլի: Քիթապ ը Մու-
զատտէսին թալիմինէ նազարէն պիզտէ էսասի պիր
թէկտիլաթ վուզու պուլմալը:

Իմտի պունու ինըա էտէն կէրէք տիր: Եա
պիզ քէնտիմիզ իշին ինըա էթմէթլիլը եա պաշ-
զասը պիզլի իշին ինըա էթմէթի: Զօգրարըմիզ
իլքինտէ քէնտիմիզ իշին պունու եափ-
մազա չալցմրըզ, վէ մուզուփիւզ օյամատը-
զըմզը կէօրափիք: Օ զէման թիթապ ը Մուզատ-
տէս վէ շախսիթէճրիպէմիզտէն վէլշի էթմէթ մէթ մրին
իտի քի պունուն ինըա հատար զաթըրնատ զուվի-
լիմիզտէն իւսմիւն տիր: Վէ թապալ Յիսուս Քրիստոս
ի ամմ պունու եափմագ իշին կէրմիշ օլուպ, թէն-
սինէ շարթուզ սուրէթտէ իթիմատ էտիպ՝ թէպիմ
օլանլարըն ճիւմէսի իշին անը ինըա էտէճէր տիր:

Պու հալ ու քէրփիլիթէր թախմբնտա միւ-
մինէ տիւշէն հիսսէ նէ տիր, վէ թապալն հիս-

սէսի նէ՞ տիր։ Աշըգտան միւմին իթիմատ էթ-
մէքտէն պաշգա պիր շէր եափամաւ վէ իթի-
մատ էթափիյի բապպ քէնտինէ հէվալէ ոլունոն ի-
շի ֆի՛խին իճրա էտէնէք տիր։ իթիմատ վէ իճ-
րատթ այնի հալ տէյիլ տիր, վէ պաղէն եէ քափ-
կէրինէ մուխալիփ օլա պիրիր, լաքին պու մէսէ-
լէտէ մուխալիփ տէյիլ տիրլէք՝ զիրա իթիմատ է-
տէն վէ իճրա էտէն այնի զաթ տէյիլ տիր։

"Պիր միւտտափ տափասընը տափա վէ գի՛խնէ հէ-
վալէ էթմիշ տիր, վէ այնի վաղըթառ քէնտիսի
պիզ զաթ անա պագըյօր" տէրսէք, պու իդի ուէ-
յանաթ եէքտիկէրինէ մուխալիփ օլուպ միւմին
տէյիլ տիր։ Լաքին պիր մէսէլէյէ իշմիրաք է-
տէն իքի ֆէրտ հազդընտա տէրսէք քի, պիրի իշ-
լէրինի օլ պիրինէ հէվալէ էտիպ՝ օլ պիրի անլէրի
իճրա էտէր, վէք սատէ վէ միւթէանէնկ պիր վա-
գըյը իփատէ էթմիշ օլուրուզ։ Իմտի պու տա-
հա եփւըսէք էօմրտէ, "ինսանա տիշէն հիսոն իթի-
մատ էթմէք վէ Ալահա ափա օլան գըսմ քէնտի-
նէ ինսան թարափընտան հէվալէ օլունանը իճրա
էթմէք տիր," տէր իսէք, կիւն վէ հալ օլունմազ
պիր մէսէլէ սալրլմալը տէյիլ։

Պիր վախզ՝ պու մէսէլէտէ օլան ինսանըն թա-
րափընը պէյան էտէր իքէն, թէսլիմիյէթ վէ իթի-
մատտան պաշգա պիր ծինէթինի պահս էտէմէզ,
շիւնքի ինսանըն էտէ պիհէնէյի անճագ պու տրը։
Ճիւմէմիզ տախի պունու գապու էտէրիդ։ Լա-
քին պու սուրէթէք վազ եաէնլէր տախմա թէնդիս
օլունուրլար, կէօլա պու էօմրտէ պէս իթիմատ օ-
լունուր վէ իթիմատ էթմէքտէն պաշգա վա՛լի-

յէթ եօդ տըր։ Պունա պինաէն աէնիկիյօր քի,
իման թալիմի ամէլի էօմրիէ օրան ալագամըլը քէ-
սէր։ "Եւալընըլ իման էթմէք կէրէք տիր։ Տէմէք
քի, իլը վէ աօն իշ պու տըր, վէ արթըլգ բահաթ-
ճա բէօշէտէ օժուրուպ էօմրինիւ նէթիթէսիլ խա-
յալըր իւէ կէշիրէ պիիլրոխ։" Լաքին պու թա-
սավըուրլարըն ձիւմէսի եանլըր տըր, վախզին տէ-
մէտիյի, եա տինլէտէնին անլամատըլը մար քի, ի-
թիմատ էթափյիմփագտէ Բապպ իշիւր։ Վէ պիզիմ
թարափըլըլզան տէյիլ իսէ, Անըն թարափընտան
աճախտ վա՛լիյէթ վար տըր, Պրղ իթիմատ է-
տէր իքէն հազիգի նէթիթէտէր մէյտանա կէր,
չիւնքի թապպըլըլզ քէնտինէ հէվալէ էթափյիմիլ
իշի աէրէօհոտէ էտէր վէ թէքմիլ էտէր։ Պիզ սա-
հիհէն պիր շէր իճրա էթմէյօրըզ լաքին Քէնտի էն
մուվափփագ սուրէթտէ իճրա էտէր, Պունա կէօր-
տիյիւմիւզ կիսի՝ իման վէ իթիմատ հազդընտա
օլան վազըն կիւնլիւիւ զափ օլուր

Ալլահըն վա՛լիյէթինէ էհէմմիյէթ վէրէն վա-
խ տախի թէնդիտ օլունուր։ Քէնտի իման հազ-
դընտա վազ էթմէյօր, չիւնքի թապպա տիւշէն հիս-
սէ իթիմատ տէյիլ՝ իճրա էթմէք տիր։ Թազպ
թէրպիէ էտէր վէ թալիմ էտէր, պիւթիւն հիք-
մէթինի վէ մուհապպէթինի թագափիմիլ իշիւն
տէրունաէն վէ խարիթէտէն իսթիմալ էտէր։ Պիզի
ինպէթտէ պէօյիւթմէք վէ կիւն պէ կիւն քրիստո-
սա պէնդէթմէք մագսէախնէ՝ էօմրիւմիւզաէ վէ հոլ
ու քէյֆիյէթէրիմիզտէ օլան հէր շէյի խըզմէթ
էթտիրիր։ Եավաշ օլունէ շապուգ օլուսէն, թապիա-
թըլըլզա կէօրէ Քէնտինէ իթիմատ էթափյիմիլ նէ-

թիծէլէրի պիզոտէ մեյտանա կէթիրմէք իւղրէ պիզի առարմ պէ ատրմ թէպէտորուլաթա մարուզ զըրար։ Պիր նիւմունէ հալինտէ — բօմալըլար 6. 14-տէքի էմր մուծէպիննէ քէնտի քէնտիմիզի իմաննէ կիւնահա էօլիւ ատտ էթմէյէ ճէսարէթ էթալիք։ Արթըգ թապալ պունու վագաայա թահիլ էտէր։ Վէ պին պիր խաչլար վէ էօլիւմէյէր իւէ թապիի ատէմի էօլտիւրիր։ Պիղ քէնտի քէնտիմիզի էօյշէ ատտ էթմիշ իսէք տէ, անճագ Ալլահըն պունու պէօյլէ ճէ վագաա կըլարզընաա տըր քի, հագիգի մանալը հափ օլուր։ Վէ լաքին պիր վափզ՝ մէսէլէնին պու ամէլի թարաֆընա է հէմիլիյէթ վէրիպ՝ Ալլահըն իմանը վագաայա թահիլ էթմէթիշիւն զուլանարզը ուսուլլար հագ դընաա սէօլէտիինտէ թէնա զիս օլունա պիրիր, կէօյա իմանա գարշը սէօյէր, վէ թագտիսին թէտրիծէն վէ ամէլիէր վասրթար իւէ օլուգունու պէյան էտէր վէ ճաննըն էօնիննէ իմըեանսըլ վէ իւմիասիզ պիր իշ թէվաի էտէր։

Տիգդաթ էտէիմ քի, թագտին հէմ իման ճիհէթի իւէ պիր աթըլանագ աարմ վէ հէմ տէ ինըաթ ճիհէթիլիէ պիր ճէրեան տըր։ Պիրմ թարաֆըլըգտան պիր իթիմատ վէ թէսիմիյէթ ատըմը տըր, Ալլահըն թարաֆընտան պիր թէքեամիւ ճէրեանը տըր։ Պիր իթիմատ ատըմը իւէ քրիստոոտա պուլունուրըզ, պիր ճէրեան իւէ հէր ճիհէթլէ քէնտինէ պէնզէր օլուրը։ Պիր իման ատըմը իւէ քէնտիմիզի իլահի չէօմէթիննէ էլինէ զօրըզ, պիր թէտրիծի ճէրեան իւէ քէնտի պիր տէպի չէրէֆ վէ խըզէթինէ լալդ օլան պիր շէրէ կէշիրիր։

Յարդ էտէլիմ քի, չ.օմէթքնիլիք հագդընտա պիլմէյէն պիրինէ անըն ուսուլալընը թարիփ էտէմի։ Էլիէլա շամուրըն հրսուսէսինի թարիփ էտէլիմ։ Չամուր չէօմէթքնին էլինէ զօնըլըր գէ օրատա զալըր։ Զէօմէթքնին էլիէր անը նասըր չէվիրիր իսէ վէ անա նէ եափարսա շամուր րազի տիր։ Չամուրըն հրսուսէսի հագդընտա պաւնտան զիյատէ տէ յէճէք պիր չէ եօգ տըր։ Լաքին պաւնտան իսթինթաճ օրունա պիլիք մի քի, "Չամուրըն էլինտէն զիյատէ պիր շէլ կէլմէզ," տէմիշ իսէմ արթըգ պաշգա հիշ պիր շէլ եափրլմայաճագ տըր։ Ֆիքրի աշըգ պիր ատէմ պունու խայալ պիլէ էթմէյէճէք տիր, իլլա "Չամուրըն հրսուսէսի պու իսէ չէօմէթքնինէ եափմալը" տէյու սիւալ էտէճէք տիր։ "Շիմուի ասըլ ինըատիմ կէլիրիզ," տէյու ճէվապ վէրէճէյիմ։ Զէօմէթքնի պէօյէճէ իշէմէսինէ թէրք էտիլին շամուրը ալըպ արդու էթափիի սուրէթաէ անա շէրլ վէրմէյէ պաշլար։ Անը եօգուրըր, փարշալար, թէքրար եափըլարըր, ըսլատըր, զուրուսըր, պազէն սաաթլարճա պէր տէվում անըն իւէ մէզուլ օլուր, պազէն կիւնիլըճէ անա հիշ տօգաննայօր, վէ էնճամ պու ուսուլար իւէ անը թէրմիւն էլ վէրիշի պիր հալա կէթիբափինտէ, նիկէթ էթափիի գաապ եափմագա պաշլար։ Զարիս իւգէրինտէ չէվիրիր, սիլէր վէ տիւգէթափիր, կիւնէշտէ զուրուտըր վէ փարունտա փէշիրիր, վէ էնճամ շէրէֆ վէ խըզմէթէ լալդ օլան պիր տէսթի հալինտէ տէսթիեահընտան մէրտանա շրգարըր։

Պիր աղ էկվէլ շամուրըն իշի չէօմէթքնին էլլէրինտէ միւթի պուլունմագտան պաշգա պիր շէլ

օլմատըլընը սէօյէտիքտէն սօնրա, շիմտի անըն
իւզէրինէ իճրա էտէմէյէճէյի պիր վաղիֆէ գօմադ-
տա իւլիլիմի պիր քիմոէ իթիրազ էտէճէ ը մի :
Ելպէթ էթմէլ : Զիրա էվվէլա չամորըն հիսու-
սի հագդընտա վէ շիմտի իսէ, շէօմէքճինին հիսուսի
հազ գընտա սէ ոյլէտիլիմի անլայաճագ տըր: Զամուր-
տան չէսմէլքճինին իշի մէմուլ օլունմազ, անճագ չէօմ-
էքճինին իշի մէսինէ միւթի օլմտարթարէպ օլունուր:

Իմէ պու իքի նէվ թալիմին իթմիփազտա
ոլուգ / արբնտան տահա պէրրագ պիր շէլ օլումտա-
յօր : Թագտիս իշինտէ ինսունըն ետիմաճազը հագ-
դընոա՝ տէվամի սուրէթոէ թէսլիմ օլուա իթի-
մտա էթմէսինտէն մատա նէ տէնիլէ պիլիր: Վէ
Ալ ահրի թարսփինա տէսնսէք, քէնտինէ հէվալէ
օրունան իշին իճրասրնատ գուլանոըլը հիսապազգ
անախակ ուսուլլար հագդընտա նէլըր տէնիլէ մէլզ:
Փէ օյլում թէ լինսիրիւ իշիթէ պաւրատա տրր: Զա-
մուր պէնիլքէ սէնէ թօվիրագ հալինտէ գալսա ի-
տի, զարիփ պիր տէսթի շէրինէ թէպէտախւլ էտէ-
մէլ իտի : Լարին չէսմէլքճինին էլինէ կէշէրէք
չապուգ խոթէտիյի շէրէ կէլիր : Անի սուրէթոէ
ումափի Զէօմէքճինին ֆ'ո'իկիլթինէ թէրը օլու-
նան ճան շէրէֆիր, մաւատոէս վէ կիթէնտինին խրդ-
մէթինէ միւնտափ պիր տէսթի հալինէ կէթիրիիր:

Իմտի պիր իւման առըմը իլէ քէնտի քէնտի-
նի սիւլիլն Անըն էլիքինէ թէսլիմ էթմէլշ իսէն
արթըգ քէնտինին իճրասթա պաշլայաճազընը մէ-
մուլ էթմէլի սին: Իճրասթ ուսուլլար սէնին իսմէ-
տիլինտէն փարգլր օլու պիլիր: Լարին քէնտի ա-
լիմ տիր, վէ սէն միւթի օլմալը սըն:

Թանըտըզըմ պիր գատըն պու իթիմտա էօմ-
րիւնէ կիրէը իքէն՝ րուն իւլ գուտարըն խուսուսի
տոլզունլըզնա վէ ահափա նուր վէ մէսէրէթէ մա-
թիք օլուու: Թապարի պիր սուրէթտէ պունուն պէօ-
յիւք պիր խըլմէթ իշին հազրըլըգ հալինտէ կէօ-
զէթափի, վէ բապպըն հասատընա տէր հալ իշանի
հալինտէ տափէթ էափէճէյինի մէմուլ էթափի: Լա-
քին պէօլէ օլմագտան իսէ, սայրի տէր հալ զէվ-
նի պիւթին փարասընը զայ էթափի, վէ միւպէշ-
շիրլիք իշի իշին վազթ վէ գուվփէթ գալմամագ
տէրէճէսինտէ պիւթին կիւն ախէ վազիփէլէրիլէ
մէզզուլ օլարագ էլինէ գափանտը: Թէրպիէյի
գալուլ էլիէտի: Շէհատէթ էթմէլյէ, տուա էթ-
մէլյէ, թէ՛լփ էթմէյէ զայրէթ էտէճէլի կիափի, սի-
փիւրմէք, թօզ ալմագ, թաամ փիշիրմէք վէ էթիսէ-
տիքմէք իշին քէնտի քէնտինի թէսլիմ էլէտի: վէ
թամմ պու թէրպիյէ վասրթասրյա թապպ անը իշինէ
մուվագլըգ պիր տէսթի հալինէ կէթիրափի:

Տիկէր պիր գատըն պէնշէր օլան աճափագ պիր
պէրէթէթ իլէ պու իման էօմրիւնէ կիրմիշ իտի, վէ
պէօլիւք խըլմէթ իշին տափէթ էտիլէճէյինի մէմուլ
էթափի: Վէ լարին իրի խոսսթա, թիթիզ չօճուզ-
լարը պէսիմէք, թալիթիթ էթմէք, էլենտիրմէք
իլէ կիւնլէրինի կէշիրմէլէ թային օլունտու: Էվ-
վէլքի գատընտան փարգլր օլուրագ՝ թէրպիյէսինի
գապուլ էթմէտի, իլլա բահաթ տուրմայրագ՝ մր-
րլրտանտը, իսեան էթափի վէ պէրէֆէթինի զայգ
էտիսի սոզուգ վէ փիրուշն պիր հալա կէրի տիւշոփի.
Իլրինտէ՝ իթիմտաըն քէնտինին հիսուսի իտիինի
անլատը, լաքին պու իթիմտաըն մազսէտինին իճրա-

ար իշխն՝ Ալլահըն գուլլանտըղը ուսու լլարը անլամա-
տըղնտան քէնտի քէնտինի իւահի Զէսմէթ քծինին է-
լինտէն գօփարտը, վէ տէսթի՝ եափըլըր իքէն
պօզուլուու:

Ինանըրըմ քի չօդ տէսթիլէր՝ պու շէյլէր
անլաշըլմատըղը իշխն՝ պօզուլմըշ արըլարո: Քրիս-
տիան թէնրիպէսինին քէմալիյէթինէ եէթիշմէք պիր
անտէ օլամազ: Իլլա պիզտէ ֆակի օլան րուհ իւլ
զուտուըն թէպտի էտիճի գուվվէթինին թէտրիճէն
մէյտանա կէթիրէնէյի պիր նէթիճէ տիր: Վէ թէ-
մաէն վէ մէմնունէն քէնտի քէնտիմիզի Անըն ա-
ճափալ ֆա՝ ալկյէթինէ թէսլիմ էթմէտիքճէ՝ պու
քէմալիյէթէ վասլ օլմաղա իւմիտ էտէմէյօրուզ:

Լաքին Քիթապ ը Մուգատուտէսին թէնրիպէ ի
զաթիյէ հայինտէ հէր միւմինին մալիք օլաճաղնը
սէոլէտիյի թագտիս՝ թէքեամիւլին քէմալիյէթին-
տէն աւլիլ, իլլա գալպին ֆաքըղնտան իպարէթ
տիր. վէ գալպին պու փաքըղը՝ իւթ թէնրիպէլէ-
րիմիզաէն պաշայարագ՝ թէքմի, օլա պիլիր: Զա-
մուր չէսմէթ քծինին էլի ալթընա կէչսոփի կիպի,
տէսթի պիթէնէ գատուր հէր կիւն վէ հէր սաաթ
թամիմ չէսմէթ քծինին օ կիւն վէ սաաթտա իսթէ-
տիյի հալտէ սիր վէ քէնտինէ մագպուլ արը:
Լաքին պու տէմէթ աւլիլ տիր քի, նիյէթ էթատիյի
տէսթի շէքինէ կէրմիշ տիր: Քիւշիւք պէպէքտէ
պէպէքիք հայր քեամիլ իսէ՝ վալիաէսի անտէն
վէք քմիւն մէմնուն արը: Վէ լաքին իլէրիտէ վա-
լիտէնին կէօրմէք իսթէտիյի քեամի ատէմ տէյիլ
տիր: Ալլահըն իշիէրի՝ անլէրին թէքեամիւլիւնիւն հէր
տէրէ ճէսինտէ միւքէմիլ տիրլէր:

Իմտի տէմէթ իսթէտիյիմ պու արը: Գուտ-
սիէթ էօմրիւնտէ իման իլէ քէնտի քէնտիմիզի
Ռապալըն էլլէրինէ զօրըզ, թա քի պիզտէ իրա-
տէթինին միւրատընը Քէնտի իծրա էլլէյէ: Ան-
տէն սօնրա տէվամը պիր իթիմատ իլէ քէն-
տիմիզի Անըն էլլինտէ սագւարըզ: Պիղիմ հիսաէ-
միզ պու արը: Վէ պունու էթայիիմիզ թագտիր-
տէ՝ Քէնոինին շէրէֆինէ վէ իսթիմալընա լայըզ
օլան պիր հալա կէլմէմիզ իշխն նէ գատար սէնէ-
լիրին թէտիպի լազըմ օլուր էսէ, եխնէտէ Քիթապ
ը Մուգատուտէսին տէտիյինէ կէօրէ հազիգաթէն
Ալլահա մագպուլ ըզ: Պիզ իթիմատ էտիյօրըզ.
նէթիճէլէրի մէյտանա կէթիրմէք Քէնտինէ ախտ տիր:
Վէ պիղիմ հիսաէմիզի էթատիիմիզտէ Քէնտի-
սի Քէնտի հիսաէսինաէ պօշա արւշմէզ: Քիմսէ
Ռապալա կիւվէնիպ խէնիլ օլմատը: Իմտի սէն ի-
լէիմատ էտէր իսէն՝ վէ պաշզալտըր իթիմատ
էթմէյէ թէշվիդ էտէր իսէն, էնճամ խէնիլ օլա-
ճագլարընտան ալա գօրդմա: Իրինտէն նիհայէ-
թէ գատար, իթիմատ պու էօմրիւն թէմէլի տիր:
Մա մաֆիհ պէն իթիմատ էտէրիրէն՝ բապպ իճրա է-
տէր, վէ Անըն իճրաաթըր էն մուհիմմ իւնուիւր տիր:
Պիզ քէնտի քէնտիմիզի Ալլահա թէսլիմ էթատիի-
միզտէ, րիզասընը իրատէթ վէ իծրա էթմէթ իւզ-
րէ քէնտինին պիզտէ վալի օլտու զունու պուրու-
զուզ, վէ Պօղոս իլէ տէյիլ պիլիրիզ, Պէն չալրշ-
տըմ, լաքին պէն տէյիլ պէնտէ օլան Ալլահըն ի-
նայէթի տիր:

Ալլահըն թէրթիպիննէ, Ալլահըն իճրաաթը
պէզիմ իթթիֆագէն չալըշմամըզ մէրպոթ արը:

Պէօլէճէ, Յիսուս՝ Նաղարէթուէ իմանսը վլըզլարը իշխն ալամէթլէր իճրա էտէմէտիյինի պէյան էլլէտի: ”Եթմէք իսթէմէտի” տէլիլ, իլլա ”Իճրա էտէմէտի:” Գանարըմ քի, չօդ տէֆա Ալլահ հագղընտա ՚իսթէմէյօր” տէյու տիւշիւնիւյօրըզ հալ պուքի հագիգաթէն էտէմէյօր: Զէօմէթը նէ դատար մահիր օլուր իսէ՝ էլինէ կէչմէյէն չամուր իրէ կիւդէլ պիր տէսթի եափամատըզ միսիլու, պէն Ալլահըն էլինէ կէչմէյինձէ, Օ պէնտէն շէրէֆի իշխն պիր տէսթի եափամայօր: Խէլասըմ խռւսուսընտա պէնիմ հիսուէմ Ալլահըն իճրատթլնըն թալէպ էթտայի հագըրլըզ կէօրմէք տիր: Վէ մատէմ չի Ալլահ քէնտինին հիսուէսինի մոթլագ սորէթտէքեամիէն իճրա էտէճէք տիր, պէնիմ իշխն մէսէլինին առլ էօղիւ՝ հիսուէմի անլամագ վէ իճրա էթմէք տիր:

Պու քիթապը ինսան օլանլար իշխն եագտըլըմտան ինսանլարա մախսուս օլան թարափա էնէմմիյէթ վէրէճէյիմ: Վէ խէլսս մէսէլիսինաէ պիզէ տիւշէն զըսմընը նսուրլ իփա էթմէք կէրէք պիզէ տիւշինի աշիքեարէ պէյան էթմէք իւմիտինտէ իմ: Լաքին Ալլահըն քէնտի թարաֆընտան մոթլագ սուրէթտէ իճրա էտէճէյինի պիւթիւն գալպտէն ինանմազսա իտիմ, պու քիթապըն պիր թէք քէլիսէսինի պիլէ թահիրէթէ էթմէք տիր:

Խթիննձիկ ՊԱՐ

Մէսուս Էօմր ԱՀ Տիր:

Արթըգ էվկէլքի պապլարատ պահս օլունան մէսէլիսէթին գարարլաշտրըլմըշ օլուուզունու ֆարզ էտէրիմ: Քիթապ ը Մուգատտէս միւմին նշիւն բապգ Յիսուստա սէլամէթ վէ զարէպէ էօմրիւնիւն հազրը իտիյինի պէրան էտէր: Վէ Քիթապ ը Մուգատտէսէ կիւնահարըմքըն ճիւրմիւնտէն խէլաս էթտիյի կիպի՝ անէրին զովլէթինտէն տախի պիզի խէլաս էթմէլէ զատիր օլան պիր Խէլասքեազ թագտիմ օլունուր:

Պունտան սօնրա՝ Ալլահտա Քրիստոս իրէ մահացուզ օլան պու Մէսուտ Էօմրիւն սըֆէթ ի մախսուսէլէրի, վէ անրն չօդ Քրիսթիանլարըն պիլարը լէթմէթիւն կարզընը միւթալատ էթմէք կէրէք տիր:

Արթէթ ի մախսուսէլէրի շունկար տըր: Միւմին բապգա պիւթիւն թէսլիմ օլուր վէ քէնտինէ թէքմիլէն իթիմտատ էտէր, վէ պունտն նէթիճէսի օլարագ՝ կիւնահ իւզէրինէ զալիպ վէ տէրունի սէլամէթէ մալիք օլուր: Շու Ճինթէ չօդ Քրիսթիանլարըն պիլարըլէրի ըուհանին թէթիթ պէլէրտէն ֆարգլը տըր քի, արթմրդ Քէնտափ եփացութիմդի կէօթիւրիւպ քէնտափ Էօմրիւմիւզիւ էտարէ էթմէյէ չալըշմագտան իսէ, եփաք էրիմիզի կէօթիւրիւպ՝ Էօմրիւմիւզիւ իտարէ էթմէին տէյու անէրի Բապգա թէրը վէ հէվայէ էտէրիզ:

Չօդ Քրիսթիանլար՝ աղըր եփաք ալթընտա է-

զիւէն՝ եօլտան կէչէն պիլ ատէմէ պէնզէր տիրւէր՝ Պիր արապա քէնտինէ եէթիշիպ, արապաանը մուհապէթլէ քէնտինի պինտիրմէր խօթէտիւյինտէ մէմնունլիյէթլէ թէքիփի գապուլ էլլէտրովէ լաքին արապատա օթուրարդտան սօնրա, եիւնէ եիւքիւնիւ օմուզընտա սագլայարագ՝ անըն պըլլըլլը ալթընտա էյիլ մէքտէ իտի։ Արապաճը՝ “Նիշիւն եիւքիւնիւ էնսաիրմէյօրուն,” տէյու սիւալ էթտիյինտէ, ատէմ՝ “Պէնի պինսաիրմէք իլէ էյլէտիյին իքրամ օ գատոր պէօյիւք տիր ըի, իւալիթէն եիւքիւմիւ տախի սիզէ եիւքլէթմէյէ ճէսարէթ էտէմէմ,” տէյու ճէվապ վէրտի։ Պէօյլէճէ քէնտիէրնի բապպ Յիսուսըն մուհափազաընաթէս էթմիշ օլան Քրիսթիանլար, եինէ եիւքլէրիւնին աղըրլըղը ալթընտա զահմէթ չէքիպ՝ պիւթիւն էօմրէրի միւտտէթինճէ եօրզուն գէ եիւքլէնմիշ պիլ հալտէ տէվամ էտէրլէր։

Երւագէր հագղընտա սէօյլէր իքէն, ըուհանի օլուն, ճիսմանի օլուն, պիզէ գայլու վէ զահմէթ վէ էնտիշէ վէրէն հէր չէյ տէմէք խօթէրիմ։ Էվվէլ էմրտէն նէ փսիմիզի զիքը էթմէլլիյիմ։ Էօմրիւմիզտէ էն պէօյիւք եիւքիւմիւլ նէ փս տիր։ Խտարէսի էն չէթին օլան նէ փս տիր։ Եէվմի թավր ու հարաքեաթըրզ, ահգալ ու հիսսիյաթըրզ, զաափըրզ վէ թէճըիպէլէրիմիզ, պիզէ մախուս օլան թապիաթլարըրզ, հէր նէվտէն օլան տէրունի ահգալըրզ— էն զիյատէ պիզի միւզթարիպ զլրըպ էնտիշէ վէրէն չէյէր իշթէ պունտար տրրովէ էն զիյատէ պունլար պիզի էսարէթ վէ գարանզի լայտա գըլաղուզլար։ Իմտի եիւքլէրինի պէր թալըա գըլաղուզլար։

րափ էտէր իքէն, իլք անտէն գուրժուլաճաղըն նէփսին տիր։ Սէն նէփսինի, թէճըիպէլէրինի, թապիաթընը, հալլարընը, հայսիյէթինի վէ ճիւմէտ տէրունի վէ խարիճի թէճըիպէլէրինի Ալահըն մուհափազաընաթէսլիմ էտիպ՝ պրագմալը որն քէնտի սէնի անլար վէ սէնի խտարէ էթմէյէ պիլիր։ Ճիւնքի սէնի խալգ էթտի։ Վէ սէնի խտարէ էթմէնին տէյու բէնտինէ իթիմատ էթմէլի սին։ Քէնտինէ սէօյիէ, “Եա՛ Բապպ, շիմտի քէնտի քէնտիմի Սանա թէրք էտէրիմ։ Պիլայիյիմ հէր վասըթայամիւրաամիւրաամիւմ էտէրէք քէնտի խտարէ էտիպ պանա վաճիպ օլան հալա կէմէյէ շալըշտրմ, լաքին պիհուտէ եէրէ։ Արթըգ պու իշլէրի Սանա հէվալիէ էտէրիմ։ Սահիպիմ հալինտէ պէնի զապթէյլէ։ Պէնտէ պիւթին իրատէթինի իճրա էլլէ։ Սանա խօշ կէօրիւնէն սուրէթտէ էօմրի միւ թէշքիլ էյլէ։ Քէնտի քէնտիմի Սէնին էլլէրինի թէրք էտէրիմ, վէ վատըն իւզրէ պէնի մուգատտէս վէ Սէնին խրամէթինէ միւնափպ պիլ տէսթի հալինէ կէթիրէճէյինէ ինանըրըմ։” Վէ պէօյլէճէ քէնտի քէնտի բապպա տէվամլը վէ թէրմիւ սուրէթտէ իթիմատ վէ հէվալէ էտէրէ՛ գալմալը սըն։ Թէքըրար՝ պաշտա պիլ ճիւմէտ եիւքիէրինի թէրք էթմէլիսին— ալհհէթինի, լթիպարընը, էմիաքընը, շօճուզլարընը, թիճարէթինի, ըուհանի իշինի— եանի, տէրունի օլուն՝ խարիճի օլուն, սանա ափտ օլան հէր հանկը պիլ մէսէլյի Բապպա թէրք էթմէլի սին։

Միւսթագպէիմիզի Բապպա թէրք էթմէք՝ ումումէն ահգալ ը հազըրէմիզի քէնտինէ թէրք էթ-

մէքտէն գօլայ օլուր : Միւսթադպէլ հաղկընտա
զաթէն գուզվէթսիլ իտիյիմիզիզի պիլիրիզ : Ֆա-
զաթ պու կիւնըի եփւշէրիմիզ օմուզարսմըզտա
կէ օթխուրիւմէսի ֆարզիտիյնի հիսա էտէրիզ : Վէ-
րագպըն պիզի կիւնահըն ճէզաբնտան գուրթար-
մասընը քերափի սաւարըզ :

Թանըաբզըմ պիր քրիսթիան դատընըն վէր
աղրը սիր եխոքիւ վար իտի : Անըն սէպէպինտաէն
այզու վէ իշմահընը զայզ էթտի, վէ սըհհէթի
թէհիքէտէ իտի : Պիր կիւն կիւնըւիլու խուսուսի
ոռոքթժտէ ազրրաւաւրզընտաա՝ պիր ըիսալէ կէօզի-
րի ալթընա կէլսի : Սէրէփհասր "Մինանըն իմանը"
իտի : Տիզդաթըլ ճէլապ օլունուպ, ըէնտի ըուհանի
էօմրիւնտէ մէյտանա կէթիրէճէի ինզըլապը խա-
յալ եթմայերէք րիհամէլի օդումազա պաշտուրչ
քետէր իւէ տուու օւան պիր էօմր իշինտէն ֆիւ-
թիւնաթ իլէ կէշմիշ պիր զատրնըն նագլիյէ-
թի էտի : Պիր մէնտուպէթիէ իշմիրաք էտէն պիր
մրւափիրէ թէրճէմէ ի հալընը նագլ էտէր իքէն
էնհամ միւսափիր տէտի քի, "Ահ պօսթում, պու
զատար եփւէրի նասրէ կէօթիւրէ պիտիր ի-
տին," Տըհաւ, "Պէն կէօթիւրմէտիմ," ճէվապ
վէրիպ, "Եւէրիմէ բապա կէօթիւրտիւ," տէտի:
Միւսափիր, "Եփիթ տոզրուսը օ տրը, կիւճիւր-
լէրիմի ի բապազա կէօթիւրմէլի իզ," տէտիյնտէ,
զարը ճէգապէն, "Սահին տիր, ֆագաթ անտէն զի-
յանէ ետիմար իզ կէօթիւրիւպ Քէնտինէ րերէ
երտէլի իզ : Զոգւար կիւճիւրլէրինի բապազա կէօ-
թիւրիւ Եր, մէ յարին տուատան դարդարդարն-
տա ենտ սնդէրի եփւէնիպ՝ էսքիսի կիզի էնտիշէլի

վէ մէյուս օլարադ տէվամ էաէրլէր : Լաքին պէն
կիւճիւրլէրիմի կէօթիւրիւպ Անա թէրք էաէրիմ
վէ տէօնիւպ անլէրի ունուտուրըմ : Էնտիշէ թէր-
լար զուհուր էտէր իսէ, թէքրար Քէնտինէ կէօ-
թիւրիւրիւմ : Պունու տէփա'աթլէ եափարըմ . Էն-
ճամ էնտիշէլէրիմին օլառուզունու ունուտուրըմ վէ
սէլամէթիմ պէր քէմալ օլուր :

Տօսթում պու թէրիփատէն միւթէէսիր օլուու
վէ անը թէճրիպէ էթմէյէ գարար վէրափի : Էօմ-
րիւնիւն հալ ու քէլփիւթլէրինի թէպափիլ էտէմէ-
տի : Իմտի անլէրի բապազա կէօթիւրտիւ, վէ քէն-
տինին իտարէսինէ հէվալէ էթտի : վէ անտէն սօնրա
բէնտինին պու իտարէյի էլինէ ալմըշ իտիխնէ ի-
ման էտէրէք՝ պիւթիւն մէսուլիյէթ, էնտիշէ վէ
գայզուուր բէնտինէ թէրք էթտի : Էնտիշէլէր թէր-
լար զուհուր էթափիլէրի կիպի, անլէրի բէնտինէ
թէքրար կէօթիւրտիւ վէ նէթիճէ շու իտի քի, հալ
ու քէլփիյէլէլէրի թէպտիլ օլունմատը իսէտ տէ, ան-
լէր արասընտա բէնտինին զալպի թէրմիլ սէլա-
մէթտէ հըփզ օլունուր իտի : Պունուն իւզէրինէ
ամէլի պիր սըրը քէշփ էթմիշ լոլինի հիսս էտէ-
րէք, օ զէմանտան պաշայարազ բէնտի եփւրլէ-
րինի թաշըմաղա, վէ բէնտի իշէրինի իտարէ էթ-
մէյէ արթըգ հիշ շալրշմատը, իլլա եկնի մէսէլէ-
լէր մէյտանա կէտարէրի կիպի, անլէրի իւահի
եփւք կէօթիւրէնէ հէվալէ էտէր իտի :

Պու տօսթում՝ խարիճի էօմրիւնտէ թաթպիդ
օլունտուզունտա պու տէրճէ փախտէլի օլան սըրըւ,
տէլունի էօմրիւնտէ տահա զիյատէ փախտէլի պուր-
տու : Վագաա անըն տէրունի էօմրիւնին իտարէսի

խարիճի էօմրիւնիւն իտարէսինտէն չէթին իտի, վէ լա-
քին պիւթիւն վարլըղնը Բապպա թէսլիմ վէ թէրքլէ
բէնտինէ հէվալէ օլունանը զապուլ էտէր տէյու
լսան էտէրէ՝ գալու վէ էնտիշէլէրինի զայպ
էթտի, վէ Բապպա ափտ օլմագլցդ մէսէրէթի
իէ պիւթիւն էօմրիւ միւնէվլէր օլտու։ Իէշի
էթտիի սըրը փէք սատէ իտի։ Ալլահըն պիր էմ-
րինէ իթաաթ էթմէք միւմքին վէ անա իթաաթ
էթտիյիմիզտէ վատ էտիլէն նէթիճէնին մաթլագ
իտիլինտէն իպարէթ իտի։ իթաաթ էտիլէնէք էմր
պու իտի—”չիշ պիր շէյ իշիւն էնտիշէ էթմէյէրէք,
խուսուսա հէր շէյտէ տուա վէ նկյաղ իլէ ըէճա-
լարընըզ թիշէքիւր իլէ պէրապէր Ալլահա պիլտի-
րիսին։” վէ վատ տախի պու իտի—”Ալլա-
հըն հէր ագլուան խոսթիւն օլան սէլամէթի գալուի-
նիլ իլէ ֆիքրինիզի թիսուս Քրիստոստա մահֆուզ
էյլէյէճէք տիր։”

Ալլահտա Քրիստոս իլէ մահֆուզ օլան պու
Մէսուտ Էօմր հազգընտա աէնիլէճէք պաշգա չօգ
շէյլէր վար, լարին մէսէլէնին էօղիւ վէ քէօքիւ
պուրատա զիքը օլունմուշ տըր։ Պու սատէ իթի-
մատ սրըրընը քէշի էթմիշ օլան ճան Ալլահըն ճէ-
սիմ խաղինէսինի աշաճագ օլան անախմարը
պուլմուշ տըր։

Պու սահիֆէլէրի օգույանլար արասընտա թա-
րիֆ էթտիլիմ էօմրէ աճըգմըշ օլանլար պուլունա-
ճաղընա էմին իմ։

Սէնի եօրան եխորլէրինտէն գուրթուլմաղա՝
թարիֆ օլունմաղ սուրէթտէ ահ չէքէրսին։ Էօմ-

րիւնիւ իտարէ էթմէք մէսուլիյէթինտէն ազատ օ-
լուպ՝ անը իտարէ էթմէյէ իգթիտարը օլան պի-
րինէ պա մէսէրլէթ թէսլիմ էթմէք իսթէրսին։
Եօրուլմուշ վէ օսանմըշ սըն, վէ թարիֆ օլունան
րահաթ վէ սէլամէթ սանա զայէթ թաթլը կէօ-
րիւնիւր։

Պազէն մէշղուլիյէթ վէ աղըր կշէր իլէ տոլու
օլան պիր կիւնտէն սօնրա՛ կիճէ եաթաղա կիրտի-
յինտէ հիսա էլլէմիշ օլտուղուն զայէթ թաթլը րա-
հաթլուգ տույլուսընը տէր խաթըր էտէ՛ր մի սին։
Պիւթիւն վիւճիւտ արթըզ կէշէմիշ վէ թէքմիլէն
րահաթլըզա թէսլիմ օլունուպ՝ հիշ աէյիի իսէ
պիր գաչ սաաթ իշիւն եէվմի մէշղուլիյէթին թազ-
եկինտէն էմին իտին։ Արթըզ աղըրյան պաշընը,
եօրուլմուշ պէրինի տողըրու թութմաղա մէճպուր
տէյլէր իտին։ չէր նէվ շիւպհէ վէ էնտիշէտէն ա-
րի պիր էմնիյէթ իլէ քէնտրինի եաթաղա թէրք վէ
թէսլիմ էյլէտին վէ սէնին թարաֆընտան ճէհա
եա տիգգաթ հաթթա տիւշիւնկիւ պիրէ օլմա-
յարագ՝ սէնի թաշըրյան եաթաղըն իւզէրինտէ իս-
թիրահաթ էյլէտին։

Ցագաթ ֆարզ էտէլիմ քի, գարեօլա եա թա-
պանըն սաղլամիլընա շիւպհէ էտէրէք՝ հէր հան-
կը պիր տագիգէտէ չէօքիւպ տիւշիւր ճէյինտէն
գօրգսա իտին, իսթիրահաթ էտէ պիլի՛ր մի ի-
տին։ չէր ան պէօյլէ պիր զաղսնըն էնտիշէսի
ալթընտա էզիլմէքտէն իսէ, հիշ եաթմամագ տու-
հա էլի օլմա՞զ մը իտի։

Պու միսալ, Բապպտա խօթիրահաթ էթմէրիի-
յին մանասընը՝ սանա էոյրէթսին։ Ոնըն թաթլը իշա-

աէթինի եաթագ փարզ էտէրէք, ճանըն՝ իւղէրինտէ
իսթիրահալթ էլլէսին։ Հէր դայղու վէ եւրէիւ պրա-
գարագ՝ պալատա թարիֆ օլունան էմնիյէթին միւ-
շապէհէթինտէ թէքմիլ բահաթլզգ մէմուլ էյլէ։
Քէնտի քէնտինի պիւս պիւթիւն թէսլիմ էյլէ, իդ-
նա օլարագ քի բապպ սէնի թաշըտըլընտան թէ-
մամըլյա էմին սին։ Սանա տիւշէն հիսսէ սատէնէ
բահաթէլանմագ տըր։ Սէնի թաշըմագ քէնտինին
հիսսէ սի տիր, վէ անտէն ածիղ դալմասը միւմքին
տիլիլ ափր։

Եախօս Բապպըմըզըն չօգ տէփա դուլանաը-
զը չօճու զլըդ միսալընը ալալըմ։ Զիրս “Յիսուս
եանիրնա պիը չօճուղ շաղըրըպ՝ օթայալընաա տուր-
տուրաբագ տէտի քի, Հաղիգաթէն սիզէ տէրիմ
քի, էյէր տէօնիւպ չօճուղ լար կիպի օլմազ իսէ-
նիլ՝ Մէլէբիւթ ի Սէմավաթա ասլա կիրմէյէճէք-
սինի։”

իմասի քիւշիւք պիր չօճուղըն սըֆեթ ի մախս-
սուսէլէրի վէ եաշտմագ թարդը նէ® տիր։ Իման
իլէ եաշար վէ պէլլի սըֆէթ ի մախսուսէսի գայ-
զուսըզլըդ արր։ Անէնին իլըինտէն սօնունա գա-
տար չօճուղըն էօմրիւ պիր տիւզիւյէ իթիմատ էթ-
մէ քատէն իպարիթ տիր։ Վայիտէյնինէ իթիմատ
էտէր, ընտափնի գալրան տիկէրլէրէ իթիմատ է-
տէր, մուայիթէրինէ իթիմատ էտէր, հաթթա հ-
թիմատէ տօյու ուան թապիաթընտան նալարլոց օ-
րանլարա պիրէ իթիմատ էտէր։ Վէ պո իթիմատ
մի ըեաժամարդ գալմաղ։ Չօճուղ ըէնտափի իջիւն
պիր չել թէտարիք էթմէզ վէ լաքին իհթիւածւա-
րը իշիւն պաշգալար թէտարիք իկորիւրիէս։ Իշ-

բըն իշխան գայլու էթմէզ։ Միւսժագպէլ իշխան
պիր թէտպիր եափմազ վե լաքին էօմրիւնիւն հէր
իհմիւնաճը իշխան պաշգալար թարափընտան թէր-
թիւպ էտիլիր։ Վէ հէր կիւն վէ սաաթ կէտիւթէ-
քէնտի իշխան թէրթիւլ էտիւն իշէրի հազը պո-
լուր։ Փէտէրինս էվինտէ օթուրուպ չէքինմէյէ-
րէք կիրիպ շլգար։ Վէ օրատա օլան պէրէքէթ-
շէրին ճիւմէսինտէն իսթիփատէ էտէր։ Հալ պու-
քի անլէրի մէլտաննա կէթիրմէք իշխան պիր մէթա-
լիք պիլէ խարճլամամըշ տըր։ Շէհին սօգաղլա-
քընտա թառուն օլա պիլիր, լաքին չօճուգ վազիփէ
էտինմէզ։ Եանզըն, եա մուհարէպէ, եա զըլթլըգ
հէր թարափը իհաթէ էտէ պիլիր, ֆագաթ փէ-
տէրինին հիմայէսի ալթընտա չօճուգ պունլարա է-
հէմմիյէթ վէրմէլիպ բահաթ օլուր։ Միւսժագպէլ
հագդընտա հիշ ակւշիւնմէյէրէք՝ կիւն վէ կիւն
փէտէրի նէ վէրիր իսէ, սիւալ վէ շիւպհէ էթմէք-
սիզին գապուլ էտէր։

Վագթըլյա զէնկին պիր էվտէ միւսափիր ի-
տիմ. Օրասա էվլատլըդա ալընան պիր չօճուգ
պուլունուպ՝ նազիք գալպէրին պիլտիքէրի հէր
մուհապաէթ վէ սէրվէթին էլտէ էտէ պիլտիիի հէր
նիմէթ քէնտինէ վէրիմէքտէ իտի։ Օ չօճուղըն ա-
զառ՝ գայդուսզ իչէրի վէ արշարը գօշմասընը
սէյր էթուկիմտէ, սէմավի ֆէտէրիմիվին էվինտէ
պուլունան էվլատ հալինտէ՝ մալիք օլտուղաւմուց
իմթիյազաթ իչխն պանա պիր նիւմունէ օլտու-
վէ քէնտիմէ տէտիմ քի, "Էյէր անր սէվէն
գալպէրի էն զիյատէ ինճիտէնէք շէյ՝ պու քիւշիւք
գալպէրի, էն զիյատէ ինճիտէնէք շէյ՝ պու քիւշիւք
գալպէրի, էսվապը, մէքթէպ մէսարլիփաթը,

եա միւսթագպէլի հագզընտա դայղու վէ էնտիշէ էթմէլէ պաշամասը օլաճագ իսէ, նէ զատար զիյատէ փէտէրիմիզ օլան Ալահըմըզըն մուհապալէթ իլէ ճօշան գալպի, էվլատլարընըն պու զատար դայղու վէ էնտիշէ էթմէլէրինտէն ինճինմիշ վէ եարալանմըշ օլմալը։” վէ օլ վազըլթ բապպըմըզըն։” Քէնտինիզ իշիւն էնտիշէ էթմէլինիզ” տէմէսինին սէպէպինի անլատըմ։

Հէր ափլէտէ քի՞մ էն զիյատէ դայըլըլըր Քիւչիւք չօճուգլար տէյիլ միո վէ նիսպէթէն էն պէօյիւք հիսսէ էն քիւչիւք վէ աճիղ օլանա վէրիմէյօր մը։ Պէպէք շալըշմազ վէ իփիկք պիւքմէզ վէ լաքին խուսումի տիգդաթ իլէ եէտիրիւմը, կիյինտիրիլիր վէ սէվիլիր։

Իմափ հագգընտա եազտրդըմ պու իման էօմըիւ սըրֆ պունտան իպարէթ տիր, եանի՝ Փէտէրիմիզին էվինտէ չօճուգ օլմագ։ Պունուն տէնիլմէսի հէր եօրդուն վէ եիւրէնմիշ էօմրիւ՝ սէլամէթ վէ պէրէքէթլէ տօլու պիր էօմրէ թահվիլ էթմէյէ քեափի տիր։

Չօճուգլարընըզտա սիզի խօշանաըրան վէ գալսպինիզի ճէլպ էտէն իթիմատ վէ դայղուսըզըրգ Ալահ իլէ օլան թավը ու հարաքեաթընըզ իշիւն պիր տէրս վէ էօրնէք օլսուն։ Քէնտիք քէնտինիզի Անըն էլլէրինէ թէրը էտէրէք, ”Հիշ պիրշէ իշիւն էնտիշէ էթմէմէք” սէօզիւնիւ լուղէվի մանասընտա թաթպիգ էլլէյինիզ։ Վէ օլ զէման, Ալահըն՝ աղլըն էրմէտիի սէլամէթինին Յիսուս Քրիստոս վասըթաըլյա գալպէրինիզի վէ Քիքըէրինիզի մուհագա էյլէտիյինի պա թէճըիպէ պիլէճէք սինիզ։

”Յիըրի (Սէնտէ) մէթին օլանը՝ սէլամէթ ի քեամիլէ իւզըէ սագլարըն, զիրա Սանա թէվէքըիւ էտէր.” Իշմէ հագգընտա եազտրդըմ իման էօմրիւնիւն իլահի թալիփի։ Պիր նազարիյաթ տէյիլ տիր, բօման տէյիլ տիր, խայտ տէյիլ տիր։ Շիմտի, պուրատա, պու էօմրտէ, պու տիւնեատա, միւմինին գալպինին սէլամէթ ի քեամիլէտէ հըֆղ օլունմասը տէնիլէն վար տըր։ Վէ չօճուգ կիպի Ալահա իթիմատ էթմէք՝ պու էօմրէ կիրմէք իշիւն անախմթար աըբ։”

Տէ՛ՅՐՏԻՒՆԾԻՒ ՊԱՎ

ՄԵՍՈՒՏ ԷԹՄՐԷ ՆԱՌԸԼ ԿԻՐԷՅԻՄ :

Քրիստոս իւէ Ալլահուա մահփուզ օլան պիր
Էօմր եաշամագ՝ Քիթապ ը Մուգատտէսէ միւթա-
պրդ տըր տէլու կէօմթէրիպ պու Էօմրիւն նէ իտի-
յինի պիր աղ թարիփ էթմէյէ չալշալզատան սօնրա,
նա՞սըլ էտէ էտիլէճյինի տիւշիւնմէլլ իղ:

Էվկէլ էմրտէ տէմեք իսթէրիմ քի, պու միւ-
պարէք Էօմր էմեք իլէ թահսիլ օլունմագ, իլլա ի-
նայէթիէ իհսան օլունուր: Անը գաղանմագ, եա-
չապարայրագ անա եէթիշմէք, եախօտ տիկէր պիր
եօլ իլէ էլիմիզէ կէչիրմէք իմքեանսըզ տըր: Ոնա
թալիպ օլմագ, վէ վէրիլարիինտէ՝ գապուլ էթմէք-
տէն մատա եափա պիլէճէրմիդ եօդ աըր: Յիսուս
Քրիստոստա Ալլահըն պիր աթիյէսի տիր:

Պիր հէտիյէ վէրիլտիիինտէ՝ ալան իշխն էտի-
լէճէք եէկեանէ շէյ՝ անը գապուլ էտիպ, վէրէնէ
թէշէքիւր պէյան էթմէք տիր: Հէտիյէ հաղ-
զընտա հիշ պիր վաղըթ ՚իշթէ գաղանճըմ” տէ-
յուպ, հիքմէթ գէ ֆէննիմիզաէն տօլայր իփթի-
խար էթմէզ իդ, իլլա ”իշթէ հէտիյէմ” գէ վէրէ-
նին մունապպէթի, սէրվէթի գէ սէխսպէթինի մէտէ
էտէր իդ. Պէօյլէճէ տախի խէլալըլըզտա հէր շէյ
աթիյէ տիր: Խլքինտէն սօնունա գատար Ալլահ
տահիմա վէրիր, վէ պիկ գապուլ էտէր իդ: Էն
պէօյիք գատար աղիմ իշլէրի իճրա էտէնլէ-
րէ տէյիլ, իլլա ”ինայէթ վէ սալահ աթիյէսինին
դանիիինի գապուլ” էտէնլէրէ վէրիլմիշ տիր:

Իմտի պու տէրունի Էօմրիւն ամէլի թէճրի-
պէսինէ տախիլ օլմագ իշխն, ատէմին րունու ա-
շըգ վէ թէ՛սիր գապուլ էթմէյէ հազըր պիր հար-
տա օլմալը: Պու Էօմրիւն Քրիստոստա Ալլա-
հըն աթիյէսի իտիյինի, գէ թարափըլըզտան հէր
հանկը պիր նէհա էմեք իլէ էտէմէմէյէ-
ծէյինի իտրաք վէ իթիւափ էթմէլի իդ: Պէօյլէճէ
մէսէլէ սատէ պիր շէր: Ալլիթըգ տիւշիւ-
նիւէճէք մատտէ անճագ՝ Ալլահըն պու աթիյէրի
ըիմէ վէ նէ՛շ շարիթ իլէ իհսան էտէճէյինտէն ի-
պարէթ օլուր: Վէ պունա մուխթասարէն շէօր-
լէ ճէվապ վէրիր իմ—”Ալլահ պու աթիյէի
անճագ քէնտի քէնտինի Անա թէքմիլէն թախսիո
էտէն ճանա վէրէ պիլիր, վէ իման էթմէքտէն
պաշտա պիր եօլ իլէ գապուլ օլունանազ”:

Էվկէլա՝ թախսիս ի նէֆս կէրէք տիր: Վէ
պու թախսիս ի նէփս բէսմիյաթըն իճրասը իշխն
տէյիլ, եախօտ Ալլահըն վէրէճէյի պէրէքէթին պէ-
տէյինի վէրիպ անը գաղանմագ իշխն տէյիլ, իլլա
մանիլէրին գալուըրըլըպ՝ ամիրէնին Ալլահ թա-
րափընտան վէրիլմէսինի միւմըին գըրմագ իշխն
տիր: Պիր շամուր փարչասը կիւլէ պիր աէսմի-
յէ թահիլ օլունաճագ իսէ, շէօմիէքճիէ թէքմի-
յէն թէսլիմ օլուպ՝ Էլլէրինտէ հէր արգու վէ նի-
յէթինէ միւթի օլարագ տուրմալը, Պիանիհի պիր
ճանըն Ալլահըն իղզէթինէ օլան պիր աէսմի հա-
լինէ կէթիրիլմէսի իշխն, Անա թէքմիլէն թէսլիմ
դինէ պէրիլմէ Ալլահըն հէր արգու վէ նիյէ-
օլուպ Անըն էլինտէ՝ Անըն հէր արգու վէ նիյէ-
թինէ միւթի օլարագ՝ պուլունմասը էրլէմ տիր:
Իլք պազըշտա պիլէ պու աշիքեար տըր:

Վաղթըլլա պէօյիւք պիր խասթախանէնին սէր
թապիպինէ թախսիս ի նէֆսին լիւզումընը վէ մա-
նսունը թէֆհիմ էմմէյէ չալըշմագտա խափմ, լա-
քին անլայամազ կիպի կէօրինտիւ: Էնճամ քէնտի-
նէ շէյլէ տէտիմ, "Ֆարզ էտէլիմ քի, խասթա-
լարը գիյարէթ էտէր իբէն, խասուսի թէտավինի-
զի թալէպ էտէն վէ լաքին սէօլինիւղիւ տինէ-
մէյէ բազի օլմայան պիր ատէմէ բասթ կէլիր սի-
նէդ. շախսէն քէնտինէ պազմանըզը րէճա էտէր,
լաքին մուալէնէ հօնասընտա սիւալլարընըզա ձէ-
վագ վէրմէզ, բէշէթա եազտըզընրզտա իւաճ իշ-
մէզ, վ: թէնպիհամիւնըզա ճէվապէն՝ քէնտինէ է-
յի կէօրինէն զըստընը իճրա էթմէյէ հազըր իտի-
յինի վէ լաքին անտէն էօթէ քէնտի մուհաքէմէ-
սինէ կէօրէ հարաբ՛թ էտէնէյինի պէյան էտէր.
պէօյին պիր խասթայա նա՞սըլ մուամէլէ էտէր ի-
տին" "Նասըլ պիր մուամէլէ մի՛ քէնտի քէն-
տինէ պըազըր իտին, զիրա էյալէթ շարթսըզ սու-
րէթտէ քէնտի քէնտինի էյիմէ պրազմագսրդըն վէ
թէնպիհամիւն չօճագ կիպի իթատիթ էթմէքսի-
դին քէնտի իշիւն պիր շէյ եափամազ իտիմ," տէ-
յու ճէվագ վէրտի: "Էյյլէ իսէ," տէտիմ "խաս-
թալար շիֆա պուտաճագ իսէյէր, հէքիմէքինէ ի-
տաաթ էթմէլէրի էրգէմ տիր," "Էվմէթ, թէք-
միլ իթատիթ" տէյու ճէվագ վէրտի: Պունուն իւ-
զիրինէ՝ "Իշթէ թախսիս ի նէֆս պու ալը," տէ-
տիմ: "Պիւթիւն ահ լալ շարթսըզ սուրէթտէ Ալո-
հրն էինէ թէսուիմ օլունմալը վէ քէնտինին թէն-
պիհամիւն հարգիյէն իճրա օլունմալը՝" Հէքիմ
"Անլատըմ, անլատրմ," տէյու ճէվագ վէրտիպ՝ "Ալ-

թըզ պէն տախի Ալլահա թէպիիմ օլաճազըմ," աէտի:
իշթէ թախսիս ի նէֆս աէյէրէք պիւթիւն
վարլըզըն պէօյլէնէ Ալլահա թէպիմ օլունմաօլընը
անլարըզ: Պիգտէ իսթէտիյինի իծրա էթմէթ իւշ-
րէ, րուհ, ճան, ճէսէտ Անըն մութլագ իտա-
րէսի ալթընա գօնուլմալը: Հէր հալ ու քէյփիյէթ
թախմէնաա, հէր մուամէլէտէ, գալպաէն "Եէնրն ի-
ւատէթին օլատն, " աէնիլմէլի: Եօլումըզը ինթի-
խապ էթմէք հիւրիյէթինտէն վազ կէշիպ՝ պիւ-
թիւն միւտտէթ ի էօմրիւմիւզտէ թէպտիլ օլուն-
մազ սուրէթտէ իթատիթ մէսլէյինի զապուլ էթմէթ
տէմէթ տիր:

Ալլահը պիւթէյէն պիր ճանա պու չէթին կէօ-
րիւնէ պիլիր: Լաքին քէնտինի պիլէնլէրէ էն մէ-
սուտ վէ էն ըահաթ էօմր տիր: Ալլահ Փէտէրի-
միզ տիր, վէ պիզի սէվիպ՝ պիզիմ իշիւն էն էի-
սինի պիլիր: իմտի հալ ու քէյփիյէթլէր նէ օ-
լուրսա օլատն, պիզիմ իշիւն էն եյիսի՝ էլպէթ Ա-
նըն իրատէթինին իծրասը օլաճագ տրը: Օ զա-
տար չօգ Քրիսթիանլարըն պունու անլամատրդլա-
րընա թէաճճիւպ էտէրիմ: Կէրինի շէնակարէն:
Ալլահըն էվլատլարընըն էն զիյա աէ զօրդպըզտրը
շէյ՝ Փէտէրլէրինին իրատէթի տիր: Հալ պու քի-
ո իրատէթ՝ սէվիմի տիր, խոշ տրը, անճագ է-
յիլիք վէ ինայէթ նիյէթ էտէր: վէ ճանլարընա
թարիփ օլունմազ պէրէքէթ իհասն էտէր: Քեաշ-
քի Ալլահըն իրատէթինին տէրին վէ տիւքինմէզ
լէզգէթինի հէր քէսէ թարիփ էտէ պիլէ խափմ: Ճէն-
նէթտէ օլան նիհալէթսիզ մէսուտիւթին սէպէպի
Անըն իրատէթինին օրատա թէքմիէն իճրա օլուն-

մասը արբ։ վէ պիզիմ էօմրիւմիւղտէ, օ իրատէթին ինը օլունտուզու նիսպէթտէ ճէննէթին մէ սուալյէթինէ հիսաէտար օլուրուզ։ Հաղիգաթ ը հալտէ՝ 0 պիզի սէվիր. վէ սէվէնին արզուսը սէվկիւլիւմիւն մէսու.ափիէթի տիր։ Մուհապաթին նէ իստիինի պիլէն պիրիսի՝ էլինտէն կէլսէն իտի՝ սէվկիւլիւթէրի իշխն հէր նէվ պէրէթէթ թէմբն էտէր իտի։ Էօմրտէ էյի վէ թաթլը վէ ֆարէլի օլան հէր շէլի անլէրէ էն դանի սաւրէթտէ վէրիր իտի։ Լաքին էյէր ինսանտաքի մուհապպէթին արզուսը պու իսէ, Ալլահըմըզըն մոհապպէթի հակզընտա նէ գատար եխւքսէք տէրէճէտէ այնի շէյ սահին օլմալր։ Ալլահըն զաթըը մուհապպէթ ափի, վէ անճագ պիր սանիւէ իշխն քէնտին մուհապպէթին տէրին լէյինի կէօրէ պիլսէ իտիք, գալպիմը՝ իրատէթինի էն պէօյիք իսպինէ հալինտէ թանըրտապ՝ անը գուճագիայածագ իտի։ Փիր մէսէրէթ վէ միննէթտարլըդ էլէ իմժիւազըմրզը թագափիր էտէրէք՝ քէնսափ քէնտիպի անա թէրը էտէճէք իտիք։

Զոգ Քրիսթիանլար, ամէլի էօմրլէրինտէն իսթինման էտէրէք, սէմափի Փէտէրէլինին արզուու անէէրի փէտուշան էտիպ՝ ճիւմէտէ պէրէթէթինտէն մահրում զրլմագ իտիլինի զանն էտէրէլէր։ Պիշարէ ճանլար . . . իմտի սէմափի Փէտէրէրինին պու նիյէթինի մէնն էտէ պիլէճէթէթինի խայալ էտէրէք՝ իրատէթլէրինի Քէնտինէթէսիմ էթմէյէ էթմէյէ ասլա լազի օլմազար։ Պու նէվ միւթալաաթ պէյան էթմէքտէն ութանըյուտում, ֆագաթ եխւզիրճէ ատէմէքտէն էօմրիւնիւ միւթէ-

զարըր գըլան իշպու վագաայը թանըմագ կէրէք տիր։ Պէօյիւք մուզայագա իշինտէ պուլունան պիր ատէմ՝ անաէն գուրթումագ իշիւն միւրէճաալթէյլէտիյի շարէէրի տիկէր պիր ատէմէ նագլ էտէօ իքէն էնճամ, “Հէվսի Փարաէսիզ օլմուշ ալըր վէ արմըգ Ալլահա կիւլէնմէքտէն պաշզա պիր չարէ գալմասը,” տէյէրէք՝ սէօվէրինէ խիթամ վէրտիշօսթը իսէ՝ տէրին պիր իշմիւարէլ՝ պունտան ազիմ թէհիքէյէ կիրիփթար օլմագ իմքեանսըզ իմշճէ-սինէ՝ “ԱՌման, օ եէրէմ մի եէթիշափի,” տէտի։

Պու հիսախյաթտա օլան պիր գատըն՝ “Իրատէթին ինը օլունտուն, ” տէմէք քէնտի իշին իմքեանսըզ իտիլինի վէ անը սէօյլէմէքտէն նէ գատար գօրգատուզունու պիր տօսթընա պէյան էթմէքտէ իտի։ Սէրվէթինէ վարիս վէ գալպինին փութու օլան պիր թէք քիւշիք օղու վարիս գատըն կիւլիւքլինի թէքէրուաթիէ պէյան էթմիւթատէն սօնրա, տօսթը քէնտինէ շէօյէ ճէվապ վէրտի։ “Ֆարզ էտէլիմ քի, քիւշիք օղուն եանընա սէյիրտիպ տէսին քի, «Վալիտէճիյիմ, պունտան պէօյլէ հէր ճիհէթտէ սէնին արզուլընա թապի օլմազա գարար էթտիմ։ Տաիմա սանա իթաաթ էտէճէլիմ։ պէնիմ իշիւն էն էի սայտըզըն նէ իսէ՝ անը թէմամէն ինը էտէճէ-ճէյիմ, վէ սէնին մուհապպէթինէ իթիմատ էտէճէ-յիմ։» Քէնտինէ տօղուու տուրդուն նէ օլուր իտի։ ԱՌմէպա քէնտի քէնտինէ շէօյլէ մի թէքէքիւր էտէր սին։ Արթըդ օղումու մէյուս էթմէք իշիւն փուրսաթ կէլտի։ Ճիւմիէ խօշլանտողը շէյլէրի քէնտինտէն ալաճազըմ վէ պուլա պիլայիմ շէթին վէ

Նախօշ շէյլէր իլէ Էօմրիսնիւ տօլտուրաճաղըմ՝ էն կիւճ իշլէրի թութմաղա քէնտինի մէճպուր էտէ-ժէյիմ, հաթթա ինըասը միւմքին օլմայան շէյլէրի քէնտինէ էմր էտէճէյիմ» Հէյէճան իլէ վալիտէ՝ “Խայր, Խայր. Էօյլէ եավմայաճաղըմը պիլիր սին, գալպիմէ պասաճաղըմը, քէնտինի Էօյիճէյիմի զէ էն թաթլը վէ էն ալա շէյլէրի քէնտինէ վէրէճէյիմի պիլիր սին,” տէյու ճէվապ վէրտիւ “Լօյլէ իսէ՝ սէն Ալլահատան զիյատէ էյի վէ մուշ հապէթլի՞ մի սին,” տէյու տօսթը սիւալ էթտիւ գատըն՝ “Էյվա՛հ” տէտիւ: “Եանլըշըմը կէօրտիւմ: Օղլում պանա «Ոէնին իրատէթին օլսուն» տէմէրտէն գօրդմաուընը իսթէմէտիյիմ կիպի, պէն տախի սէմափի փէտէրիմէ անը տէմէքաէն գօրդմալը տէյիլի իմ:”

Ալլահըմըլըն իրատէթի՞ սընէթտէն, տօսթւատան, սէրվէթտէն, շէօհրէթտէն, մուվաֆփագիյէթտէն, մուգայէսէ գապուլ էթմէզ տէրէճէտէ էլի վէ թաթլը տըր: Էն գարանլըդ սաաթլարտա իւահի ճէլալ վէրիր: Էն կէօլկէլի եօլլարը Էն փարլագ այտընլըդ իլէ թէնվիր էտէր: Ալլահըն իրատէթինի քէնտի քէնտինէ մալ էթմիշ օլան ատէմ՝ տախմա ղալիպ տիր վէ մուվաֆփագիյէթսիգիք պիլմէզ: Իմոփ պու Քրիստոս իլէ Ալլահտա մահփող օլան էօմրէ կիրմէր իշխն իլք ատրմ «թէքմի թէսլիմիյէթ» տիր տէտիյիմտէ, էօնիւնտէ աչըլմագտա օլան եէնի հայաթ՝ անճազ ճէլիլի իմթիւգլարտան իպարէթ տիր, րէճա էտէրիմքի թէքմի թէսլիմիյէթի շէթին վէ սէրթ պիր մաթլուղ հալինաէ կէօզէթմէյէ սինիզ: Մէսէր-

լութ իլէ, մէմնունլիյէթ իլէ, ճան ու կէօնիւտէն թէոլիմ օլունմագ կէրէք տիր: Թէսլիմիյէթէ իմթիյագ նօգթա ի նազարընտան պագմաղը էօլրէնմէի սին, վէ թէճրիպէսինի էթմիշ օլանլարըն ճիւմշէյսինին իթմիթիփագ իլէ վէլտիքլէրի շէհատէթիլէ՝ շիմափիյէ գատար պիլայիլն էն մէսուտ էօմր օլատղունու պւուաճաղընա սէնի թէմին էտէրիմ:

Թէսլիմրէթտէն սօնրա իման կէլիր: Ճէր հանկը պիր հէտիյէ գապուլ էթմէքտէ իման գարուրի խտիյի պունտան էվլիլ զիքը օլունտու: Տօսթլար հէտրէլէրինի պիզէ նէ՝ գատար ճիւտիւթ իլէ վէրիբրէրսէ՝ անլէրին վէրիլմէսինէ ինանըպ անլէրի րէնտիմիզէ մալ էթմէտիփածէ՝ հագիդաթէն մալը մըզ օլմազլար: Պու գախտէնին հազիգաթընը՝ էն զիյատէ ֆիքրի վէ բուհանի աթիյէլէրտէ կէօրիւրիւզ: Պաշգա պիքրի պինուտուտ սուրէթտէ պիզի սէվէ պիլիր, վէ լաքին սէվիւտիյիմիզէ ինանմաազգճա՝ օմուհապպէթ պիզէ մալ օլմայօր:

Քրիսթիանլարըն էքսէրիյէթի՝ կիւնահլարընըն ափի օլունմաը նիհէթիյի պու մէպտէյի անլարը լար: Յիսուսըն վասըթաւըլլա կիւնահլարըն ափիը իլ էլ էպէտ անլէրէ վազ օլունսա իտի, ինանըպ քէնտիիէր իշխն ափլըդ թալէպ էթմէլինճէ՝ անլէրէ մալ օլմադ իտի: Լաքին Քրիսթիան էօմրիւ եաշամագլըզա կէլինտիքուէ՝ մէպտէյի ունուտուրուար, վէ իման իլէ խէլաս պուլտու գտան սօնրա՝ արթըդ ամէլէր վէ ճէհալէր իլէ եաշայաճագլարընը տիր շիւնիւրիէր: Գապույ էթմէյէ տէվամ էթմէքտէն իսէ՝ արթըդ իճրաաթա պաշլամագ իսթէրէլր: Պու զանըշըն նէթիճէսի օլարագ՝ Ալլահտա

Քրիստոս իւէ մահփուղ օլան էօմրէ իման իւէ կիր-
մէք՝ անլէրէ անլաշըմազ պիր մուամմա օլուր-
վէ լաքին “Յիսուս Քրիստոսը գապուլ էթտիյինիզ” տէյու աշըդ-
տան եազըլմըշ տըր: Քէնտինի իման իւէ վէ եա-
լընըլ իման իւէ գապուլ էթտիք: Իմտի իման ի-
ւէ վէ եալընըլ իման իւէ Քէնտինտէ եիւրիւմէք
կէրէք տիր: Վէ պու մահփուղ օլան էօմրէ կիր-
մէք իշխւն իսթիմալ էյլէտիյիմիզ իման՝ գարանլըդ
սալթանաթընտան Ալլահըն սէվկիւլիւ Պղլունըն մէ-
յէ Քիւթիւնէ նազլ օլունմագ իշխւն գուլլանտըլըլը-
լըլ իմանտան Գարզլը տէյիլ տիր: անճադ սատ-
տէսի թէպտիլ օլմուչ տըր: 0 զէման Յիսուսըն
պիզի կիւնահըն ճիւրմիւնտէն խէլաս էթտիյինէ ի-
նանտըդ, վէ պիզէ իմանլըզա կէօրէ օլուու: Շիմ-
տի կիւնահըն գուգվէթինտէն գուրթաբարալընա ի-
նանմագ կէրէյիզ, վէ պիզէ եինէ իմանլըզա կէօ-
րէ օլաճադ ալըր: 0 զէման աֆվլըդ իշխւն Քէն-
տէնէ իթիմատ էթտիք վէ ափվլըդա մայիք օլուուգ:
Շիմտի Անա սալահ իշխւն իթիմատ էթմէք կէրէ-
յիզ վէ սալահա տախի մալիք օլաճալըզ: 0 զէ-
ման Քէնտինի միւսթագպէլտէ կիւնահլարըլըզըն
ճէզասընտան գուրթաբարան պիրի հալինտէ գապուլ
էթտիք: Շիմտի պու էօմրտէ պիզի կիւնահլա-
րըլըզըն էսարէթինտէն գուրթաբարան պիրի հալին-
տէ գապուլ էթմէլի իդ: 0 զէման Խէլասքեարը-
լըզ իտի: շիմտի իսէ՝ Հայաթըլըլզ օլաճադ տըր:
0 զէման պիզի չուգուրտան գալարըտը. շիմտի ի-
սէ՝ պիզի Քէնտիսի իւէ պիրլիքտէ սէմավիյաթտա
օթտրտաճագ տըր:

Պունու տէր իքէն, տէտիյլիկին թէճճիպէ ի զա-
թիյէ վէ ամէլի էօմը նօգթա ի նաղարյնտան անլա-
շը մասընը լսմէրիմ։ Իլմ ի իլահի վէ թալիմաթ
նոգթա ի նազարընտան՝ հէր միւմինին թէվպէ էթ-
տիյի անտէ հէրինայէթէ մալիք օլտուղունու պիլիրիմ։
Վէ լարին թէճճիպէ ի զաթիյէ նօգթա ի նաղարըն-
տան՝ իման իլէ անա սահիպ չըդմազտան էվլէ՝ հիշ
պիր շէյ մալը օլմուշ օլմայօլու Այաղլարընընթապա-
նընըն պասաճաղը հէր եէրի սիլէ վէրտիմ, ” տէյու
խրայէլ գավմընատէնիլտի։ Գէզալիք Ջլահ պիզի
սէ մավիյաթտա թիսուս Քրիստոստա ճիւմլէ րուհանի
պէրեքէթլէրէ հիսսէտար գըլմըջ իսէ տէ, իման
իլէ անլէրէ այադ պասմատըգնա ամէլի սուրէթտէ
մալըմըջ օլմազլար Լիքէնտիմիլին՝ ” իմանընըզա կէօ-
րէ օլսուն” տէյու սէօլէտիյի քէլամ տախմա զափտէ
օլուր վէ պէրեքէթին հուտուտունու թային էտէր։

Հագգընտա սէօյիէտիյիմ իման՝ շիմտի ֆախի օլան վէ շիմտի միւքեաֆաթընը էլտէ էտէն պիր իման օլմալը տըր։ Միւքեաֆաթընը միւսթագ-պէլտէ ալ աճագ օլան պիր իմանը ֆախտէսի եօդ արը։ Ասձագ կիւնահլարընը մի սթագպէլտէ աֆվ օլունաճաղընա իման էտէն ատէմ՝ սէլամէթ պու- յագ։ Պու կիւն լշիւն վատ օլունան պէրէքէթի՝ պու կիւն քէնտինէ մալ էտէ պիլէն պիր իմանա կէլմէք էլզէմ տիր։ "Կիւնահլարըն շիմտի աֆվ օլունտու, " տէյէմէտիքնէ՝ ճան բահաթ էտէմէգ։ Վէ այ- նի սուրէթտէ անճագ միւսթագպէլտէ կիւնահրն գուվիքթինտէն գուրթուրմաղա մէմու էտէն պիր ճան՝ հիշ պիր վագըթ թարիփ էթալիյիմիլ ԱՇ- սուտ իօմլէ կիրէմէյէնէք տիր։

Պու միւսթագպէլտէ միւրեաֆաթ ալաճադ օ-
լան իմանուն՝ Շէրը օլան չօդ խօշանըբ։ Զիրա
ամէլի նէթիճէլէր մէյտանա կէթիրմէքտէն աճիզ
իտիլինի պիլիր։ Լաքին միւմին շիմտի իճրա է-
տիլիր պիր խէլասա սահիպ վէ էլան շէրրին գուվ-
վէթինտէն աղասա իտիլինի իսրար էթմէլէ նէսա-
րէժ էաէր իսէ՝ տիւշմէն տիթրէր վէ դաշար։
Լիսանըզտա զիյրտէ մէզքիւր տէօրթ քէ-
լիմէտէն տահա մանատար քէլիմէլէր պուլունա-
մազ։ Շիփահէն վէ դալպէն պու տէօրթ քէլիմէ-
յի տէփա'մթլէ թէքէրրիւր էաէսին, վէ հէր թէ-
քէրրիւրիւնտէ թէ՛ բիտ էտիլէն քէլիմէլի տէյիշէսին։
Յիսուս պէնի շիմտի գուրթարըր։ —
Գուրթարան 0 տըր։

Յիսուս պէնի շիմտի գուրթարըր։ —
Անըն իշի գուրթարմագ տըր։
Յիսուս պէնի շիմտի գուրթարըր։ —
Գուրթունաճագ օլան պէն իմ։
Յիսուս պէնի շիմտի գուրթարըր։ —
Հէր ան պէնի գուրթարմագտա տըր։

Վէ՛ հասըլ, սէլամէթ վէ ղալէպէտէն իպա-
րէթ օլան պու մէսուտ տէրունի հօմրէ կիրմէք ի-
շիւն ալընաճագ իքի ատըմ վար—էվզէլա՝ թէքմիլ
թէսիմիթէթ, վէ սանլիյէն՝ քիւրի իթիմատ։ Սանա
մախսուս օլան կիւճլիւրէր՝ հալ ու քէյփիյէթլէր՝
վէ խուսուսի միւնասէպէթլէր նէ օլուրսա օլսուն,
պու իքի ատըմ մուայիէն սուրէթտէ ալըպ՝ ան-
լէրտէ կէլի տէօնմէզ սուրէթտէ տէվամ էթմէք
օլուրսա, Քրիստոս իլէ Ալլահտա մահփուզ օլան
էօմրիւնին եէշիլ շիմէնզարլարա վէ սաքին սուլա-

րա էր եա կէճ սէնի մութլագ սուրէթտէ գլւա-
զուզլայաճագրար։ Պու խաւուստա շիւպհէ գտ-
պուլ էթմէք տէրէճէտէ էմին օլա պիլիր սին, վէ
էյէր պաշգա պիլ ճիւմլէ մէսէլէլէրի պրագարագ՝
պիւթիւն տիգգաթըլնը սատէծէ պու իրի նօգթա-
լարա հասըլ էտիպ անէլիրին իքիսինի էն պէրրագ
վէ մուալիէն սուրէթտէ իճրա էտէճէք օլուրսան,
շափուճագ թէրագգը էտիպ՝ մէմուլ էթափիյին-
տէն չօդ էրքէն արզուլատըլն լիմանա վասլ օ-
լաճագ սըն։

Եանլըլ անլայըլ միւմըին օլմասըն տէրու թէ-
քէրրիւր էթմէք իսթէրիմէ Քէնտի քէնտինի էգ-
լատ Ուլահ սայարսըն՝ վէ Ալլահը մէմուլն էթմէք
իսթէրսին։ Քէնտինի սէվէրսին վէ Քէնտինի ինճի-
տէն կիւնահտան օսանըրպ իքրահ էտէր սին։ Իմ-
տի կիւնահըն գուվվէթինտէն գուրթուլագ իս-
թէրսին։ Լաքին շիմտիյէ դատար թէճրիպէ էթ-
տիյին հէր վասըթա պիհուտէ օլմուշ տըր։ Ար-
թըգ իւմիտսիղիյէ տիւշմէք թէհի իքէսինտէ օլա-
րագ սիւալ էթմէքտէ սին, "Ո՛ճէպա օ մէսուտ
միւմինլէրին թարիփ վէ շէհատէթ էթտիրէրի
կիպի՛ Յիսուսըն պէնի գուրթարմագա դասիր վէ
հազըր իտիյի սահին օլա պիլմըր մի՛։" Տօղրուսու-
գալպինտէ էօյիէ օլմասը կէրէք իտիյինի պիլիրսին-
ջաթէն Անըն կէլմէսինին մազսէտի սէնի տիւշմէն-
լէրինին էլինտէն գուրթարմագ իտի։ Իմտի էօյ-
իէ օլտուզու հալտա՝ Քէնտինէ իթիմատ էյլէ։ Իիւ-
նահտան գուրթուլմագլըգ մէսէլէսինի Քէնտինէ
քեամիլէն հէվալէ էլլէ, անը տէրէօհաէ էլլէտինէ
իթիմատ էյլէ, վէ տէրհալ՝ թապիաթընը վէ սէօզ-

լէրինք պիլէրէք՝ սէնի շիմափ գուրթարմագտա իւսիլինի գագուլ էտիպ խտուա էլլէ։ Պունտան էվլէլ սէօղլէրինէ խսթինատէն՝ սէնի կիւնահըն գաւահաթընտան գուրթարալլընա իման էթափիյին մլուլու, շիմտի՝ ելնէ քէլամընա խսթինատէն՝ սէնի կիւնահըն գուվէթինաէն գուրթարալլընա իման էլլէ։ Իմանըն՝ Քրիստոստա մահֆուզ վէ շիմտիյէ գատար սանա նամալիւմ եէնի պիր գուվէթէ միւրէճաաթ էլլէսին։ Խոլէն պիր խէլասրեաը հալինտէ Քէնտինէ իման էթմիշ սին. արթըզ տիրի խէլասրեաըըն հալինտէ Քէնտինէ իթիմատ էթ։ Սէնի կէլէճէք զազապտան խէլաս էթմէք իշին իդհար օլունտուզու կիպի, սէնի էլան իշինտէ պսւլուն տուզուն էսարէթտէն գուրթարմագ իշին տախի կէլտի։ Սէնին պէրէլէրինի թաշըմագ իշին կէլտի կիպի, սէնին գալունտէ եաշայուալ սանա եարտըմ էթմէք մագսէտիլէ կէլտի։ Աֆգլըզ մէսէսինտէ տախի պիր չէյ եափմաղա սէնին գուտրէթին եօգ ալրը չէման իքիսի տէ այնի տէրէճէ միւշըլի օլուպ՝ ինանի գապիիէթին ֆէվգինաէ տիրլէր։ Քրիստոս սէնին իշին հէր իքիսինի իճրա էթմէլի, վէ օ տա Քէնտի պաշընա. Հէր իքիսինտէ սէնին իշին իճրաաթ իշին մէսէլի սըրփ Քէնտինէ հէգալ է էթմէք վէ իճրա էթափիյինէ իման էթմէք տէն իպարէթ տիր։

”Եա՞ բապպ Յիսուս, ըուհանի Էօմրիւմիւն գայգուսընտան վէ բահաթըլլըլլընտան վէ էսարէթինտէն սէնի գուրթարմաղա գատիր վէ ըազի իւտիլինէ իման էտէրիմ։ Անձագ միւսթազէլտէ

տէյիլ, շիմտի վէ պուրատա պէնի աղատ գըլմագ իշին էօլմիւշ իտիյինէ ինանըըմ։ Կիւնահտան գուվէթիլ օլտուզունա իման էտէրիմ։ Պէնի պիւլէ անըն տուզագլարընա տիւշիւպ՝ էմրլէրինէ իթաաթ էթմէքտէն հըֆզ էթմէլէ գատիր սին։ Վէ պէնի հըֆզ էթմէք իշին արթըզ Սանա իթիմատ էտէճէյիմ։ Քէնտի ըէնտիմի հըֆզ էթմէյէ չալըշտըմ իաէ տէ թէքմիլ մուզափիագիյէթսիզիյէ տիւչար օլտում։ Քէնտի ըէնտիմի գուրթարմազա գաթիյէն իգթիտարըմ եօգ արը։ Խմտի Սանա իթիմատ էտիպ՝ ըէնտիմի Սանա թէկուիմ։ Էտէրիմ։ Սէնտէն էսիրէկէմէյէ չալըշտըզըմ պիը չէյ եօգ արը։ Ճէսէտ, ճան, ըուն, պիւթին գարլըզըմ՝ սէնին մուհապպէթ վէ հիքմէթինին մրւնասիպ սայտըզը հէր ճանկը շէքիէ չէվիրիմէք իւզըէ պիր շամուր փարչաւը հալինտէ թագտիմ էտէրիմ։ Վէ պունտան պէօյլէ Սէնին իմ։ Պունտա, զափի վէ ահմագ գալպին Սէնին թարագընտան թէսարիլիփ էտիլակիյինէ իման էտէրիմ։ Պուանտէ, պէնտէ Սէնին արզու էթմէյին շէյլէրի իրատէթ վէ իճրա էթտիրմէյէ պաշլամըշ իտիյինէ ինանըըմ։ Շարթալը սուրէթտէ Ոանա իթիմատ էտէրիմ։ շիմտի իթիմատ էտէրիմ։”

Պիր իշիթ տէրին պիր գույսւա էնմէյէ մէճպուր իքէն՝ ուզունուզու քեափի տիր զանն էտիլէն պազլը պիր քէնտիրտէն աշազրյա գայարագ էնտի։ Լարին գոյույա էնփապ՝ տիպինտէ քէնտիրին ուճընա եէթիշտիյինտէ, ալագւարը գույսւնըն տիպինէ տօգանամատը։ Հէլէճանը խայալ օլունա պիլիր։ Կէրի եօգարը թըրմանմաղա գուտրէթի

Եօդ իտի, վէ պրագըպ տիւշէնէք օլսա, դույուն
նըն տիպինտէ պին փարչա օլմասը քէնտինէ շիւղ-
հէմիզ կէօրիւնտիւ։ Իմտի գուլիէթի տիւքէնէնէ
դատար էլլէրի իլէ թութտուղու քէնտիրի պրագ-
մայարագ՝ քէնտի քէնտինի ասըլմըշ հալտա մու-
հափազա էյլէտի։ Անտէն սօնրա էնճամ էօլմէք
իւղրէ քէնտի քէնտինի պրագտը։ Տիւշտիւ—հէ-
ման իւշ փարմագ—վէ քէնտի քէնտինի դույունըն
ախպինտէ դայա իւզէրինտէ էմին պուլտու։

Թարիֆ օրունան պու իման ատըմընը աժմագ-
տան գօրգա՞ր մը սըն։ Գարանլըգտա էտիլէն
պիր աթըլըշա պէնզէր կէօրիւնիւր մի։ Զահի-
րէն պօշըղա պասըպ՝ ալթընտա գայայը պուլ-
մագ՝ տախմա իման ատըմընըն թապիաթընտան
աըլ։ Հէր հանկը փագըթտա՝ պէրեքէթ իլէ տօ-
լու օլան պու ճէլիլ տիյարա կիրէնէք օլուր իսէն,
ճօշղուն սուլարա պասմաղա մէճպուր օլաճագ սըն,
զիրա տիկէր թարիգ եօդ տրր։ Վէ շիմտիտէն օ-
րայա այագ պասմագ իլէ՝ այլար վէ սէնէլէրին էն-
տիշէսինտէն վէ մէյոսիյէթինտէն գուրթուլա պի-
լիր սին։ Բապպըն քէրամընը տինլէ—”լանա էմը
էթմէաի՞մ մի, քի դուվլիէթլէնիպ ճէսուր օ՛լ, խավի
ու խաշիյէթ է՛մմէ. զիրա կիթտիյին եէրլէրին
ճիւմլէսինտէ Ալահըն բապպ սէնին իլէ տիր։”

ԴՔԻՆՃԻ ԳԸՍՄ

ԿԻՒՃԼԻԻՔԼԷՐ

ԹԱԽՍՄԻՍ Ի ՆԵՓԱ ԽՈՒՍՈՒՄԸՆՏԱ ԿԻՒՃԼԻՒՑԼԵՐԻ

ՔՐԻՍԹԻԱՆՈՎԱՐԸՆ՝ ՐՈՒՀԱՆԻ ԷՕՄՐԱԿ ԻԼԵՐԸ ԿԻՅԹ-
ՄԵԼԵՐԻՆԻ ԱՃՆՆ ԷՏԵՆ ԹԷՃՐԻՎԿԵԼԸ ՀԱԳԳԲՆԱՏԱ ԺԱ-
ՂԻՄԱԹՍԸԸ գալմամալարը ՓԵՔ ԷՆԿԱՋԻԵԹԸ տիր-
ՃԱՆԸՆ ՍԱԼՈՒՆ ԱՐՊՈՆ ՀԵ ՔԻՎ՝ ՔՐԻՍՏՈՍԱ ՀԱԳԳԸ
ՈԼԱՆ ՊԱՆԻ ԷՕՄՐԵ ԱՎԿԱՆՄԱՂԴԱ պաշլատըղընուա
տախի պունչար պէլլի սուրէթտէ շէտիտ օլուրլար:

Էն պէօյիւք թէճրիպէլերին պիրսի թախսիս
ի նեփս խուսուսընտա օլան կիւճլիւք տիր: Գուա-
սիյէթի արայան քէնտի քէնտինի թախսիս էթ-
մէք կէրէք իտիլինի անլար, վէ պունու իճրա էթ-
մէյէ շալըշըր: Լաքին տէրհալ կիւճլիւէ թէսա-
տիւֆ էտէր: Զանն էլթալիինէ կէօրէ՝ նէ փախնի
թախսիս էթտի. ֆադաթ րուհանի թէճրիպէսինտէ
հիշ պիր թէպտիլաթ օլմայօր: Պաշդալարըն շէ-
հատէթինէ նազարէն՝ թէպտիլաթ մէմուլ օլուն-
մալը: Շիմտի շաշգըն պիր հալա տիւշիւպ՝ սայ-
րի իւմիտափ օլարագ, ՚բէնտի քէնտիմի հագի-
դաթէն թախսիս էթմիշ իտիլիյի նէ՞տէն պիլէ-
միմ՝ տէյու սիւալ էտէր:

Միւմինին պուրատա լասթ կէլտիյի կիւճլիւք
էսասէն «հիսովյաթ մէսէլէսի» տիր: Պիր թէպտի-
րաթ հիսս էթմէտիքձէ՝ թախսիս օլունմուշ պիր հալա
կէլմիշ իտիլիմիպէ ինաննամայօրըզ: Ալահըն պի-
դի գապուլ էյլէտիլինի հիսս էտէմէտիիմիգտէն՝
էօլլէ էթմիշ իտիլինէ իման տախի էտէմէյօրըզ:
Մէսէլյի թէրս չէվիրէրէք՝ էվլէրա հիսսովյաթըըդղը

թէփթիշ էտիպ, սօնրա իմանըմըդ հագգընտա սիւ-
ալ էտէրիզ վէ վագաանըն նէ՛ իտիլինի արամագ
նիհայէթէ գալըր: Հալպուքի Ալլահըն շաշմաղ գա-
խէսի՛ էվլիտ վագաա, սօնրա իման վէ ան-
տէն սօնրա հիսույաթըն կէլմէսի տիր, վէ բէն-
տինին թային էթտիյի պու ոըրանըն թէպտիլի իմ-
քեանըզ տըր:

Իմտի թախախս ի նէփս խուսուզընտա օլան
սըու թէճիպէյէ գարըզ գօմագ իշխն եափաճաղը-
մըզ՝ մէսէլէյէ Ալլահըն նոգթա ի նազարընտան
պազըպ՝ Քէնտինին թային էթտիյի սըրայը գա-
պուլ էտէրէք, հիսույաթտան էվլիլ իմանա էնէմ-
միյէթ վէրմէք տիր: Մալիք օլտուղուն նուրա
կէօրէ քէնտի քէնտինի թէքմիլէն վէ մուայիէն
թարզաա թապաա թագտիս էթտիլքտէն սօնրա,
գալպինտէ եախօտ էօմրիւնտէ քէնտինէ մուսալիփ
նէ՛ վար իսէ՝ թուհ իւլ գուտաըն անը սանա կէօս-
թէրմէսինի րէճա էյլէ: թուհ իւլ գուտաըն կէօս-
թէրտիյի նէ՞ օլուրսա՝ անը՝ "իրատէթին օլուն"
տէլէրէք՝ թապաա տէրհալ թէսլիմ էյլէ: թուհ
իւլ գուտաըն պիր կէօսթէրտիյի օլմազ իսէ, պու-
նու՝ կէօսթէրէճէյինին օլմատրզընա տէլիլ հալին-
տէ գապուլ էտիպ՝ թապաա հէր շէյի վէրմիշի-
տիյինէ գանմալը սըն: Անտէն սօնրա՝ մատէմ քի
սէն քէնտի քէնտինի Ալլահա թէսլիմ վէ թագ-
տիս էթմիշ սին, Ալլահըն մութլագա սէնի գա-
պուլ էթմիշ իտիյինի թանրյուպ՝ պունա տախի
իման էյլէ: Պու իմանը գալիյէն թութուպ ատա
պրագմայասըն: Քէնտի քէնտինի թագտիս էթ-
միշ օլուրզունու եախօտ Ալլահըն սէնի գապուլ

էթմիշ իտիյինի հիսս էթմէյէ գաթիյէն պէքէմէմէ-
յէրէ՛ իքիսինին սահին օլտուղունու փարզ էտիպ՝
սատէլիքլէ ինանմագ կէրէք տիր: վէ էյէր պու-
մէլէքտէ սապիթ գալըրսան՝ հիսսիյաթ տախի կէ-
րի գալմայաճագ տըր, վէ էր եա կէճ թէքմիլէն
թապաա թագտիս օլունմուշ իտիյինի պա թէճրի-
պէ պիլիպ՝ անա շէհատէթ էտէ պիլէճէք սին:

Տօսթլարընըն պիրինէ պիր միւլք հիպա էտէ-
ճէք օլու իտին՝ սէնին թարափընտան վէրիլմէսի վէ
անըն թարափընտան գապուլ օլունմասը իման իլէ
օլուր իտի: Պիր միւլք գալտըրըլըպ պաշգա պի-
րինին էլինէ թէսլիմ օլունաճագ չէյ տէլիլ տիր:
Վէրիլմէսի վէ գապուլ օլունմասը քիւ լիյէն
սէօզ վէ էվրագ գասըթասըրլա օլուպ անճագ ի-
ման իլէ օլա պիլիր: Թարզ էտէլիմ քի, տօսթը-
նա միւլքիւ հիպա էթտիբուէն սօնրա, քէնտինտէն
այրըլտըլընտա՝ հագիզաթ ը հալտա սէնին վէրիլշ
իտիյինէ վէ անըն գապուլ էթտիյինէ շիւպհէ էտէ-
ճէք՝ էնճամ էթմէսի կիւն կիտիպ իհսանը թէ-
քէրրիւր էթմէք իշիւն իհթիյան հիսս էթսէն, վէ
իւշիւնծիւ կիւնտէ այնի գարարուզըզա տիւշէրէք
պէ թէքրար կիտիպիհսանը թէքէլըիր էթսէն, վէ
տէօրտիւնծիւ կիւնտէ պէօլէ, վէ անտէն սօնրա
այլարճա, սէնէլէրճէ, կիւն պէ կիւն տէվամ էթ-
սէն, տօսթուն նէ՞ տիւշիւնիր իտի. վէ միւլքիւն
հիպա էտիլմէսի հագգընտա սէնին գիքրին տախի
նէ՞ հալտա օլուր իտի: Տօսթուն էնճամ միւլքիւ
քէնտինէ վէրմէք նիյէթինտէ իտիյինէ շիւպհէ էթ-
մէյէ պաշլար իտի, վէ սէն տախի էօլէ պիր
գարարուզ հալա տիւշմիշ օլուր իտին քի, միւլ-

քիւն քի՞մին օլուալ օլմատըզընը արթըդ պիլէմէ-
յէճէք իտին.

Իվթէ թախսիս ի նէջս խուսուսընտա սէնին
Ալահա տօղրու թաւժտուտզուն մէսլէք պունա պէն-
զէր տէյին մի տիր. Ալլարծա՝ պէլքի կիւն պէ
կիւն քէնտի քէնտինին Անա թախսիս էթմիշ սին-
Լաքին տէրհալ աօնրա՝ քէնտի քէնտինին հապիգա-
թէն թախսիս էթմին մի վէ Ալլահ հազիգաթէն
սէնի գապու էթմին մի տէյու շիւպհէ էթմէտէ
պաշլամըշ սլն, վէ մատէմքի հիսս էթախիյին պիր
թէպտիլաթ վուգու պուլմամըշ տըր, արդու էթ-
տիրին գագանըն վուգու պուլմամըշ իտիյինի իս-
թինթած էթմիշ սին, կէօրմէյօր մը սլն քի, պու-
միւշէվիշ հալ իւման իւէ խիթամա կէթիրիմէզ ի-
սէ՝ իւ էլ էպէտ տէվամ էտէճէք տիր. Ֆարգու
պիր հիսոյիաթըն մէշտանա կէլմէսինէ պէքլէմէյէ-
րէք՝ պիթմիշ իտիյինի գապու էտէն իման լազըմ
տըր. Էէվիլիէք քիթապընտա, Բապա վէրիէն
թագտիմէյէր հազդընտա օլան շէրիամ, Ալլահա
թագտիմ էտիլէն հէրշէյին քէրիմէսի իրէ մուգատ-
տէս գըլընմը իտիրինի գաթի սուրէթտէ պէյան
էտէր. Արթըդ պաշտա պիլ ճիւմէշ շէյլէրտէն այ-
րը օլուալ անձագ մուգատտէս խրզմէթիրէ իսթիմալ
օլունա պիլիր. "Պիր քիմսէնին ճիւմէշ էմլալընտան,
ճոմի կէրէք տտէմ, կէրէք հարլան վէ կէրէքմիւլիւ
զան թարլա օլուն, Բապա վագֆու թագտիս էթ-
տիրի գագըմ նէ ասթըլըր վէ նէ տէ ֆիտիյէսի վէրի-
լիր. ճիւմէշ իտիր ու թագտիս Բապա պա ագտէս
տիր." (Էէվ. 27. 28.) Թագտիմէ պիր քէրէ
Բապա վէրիլամիրաէն սօնրա՝ հէր քէսին ինտինտէ

Թագպա ախտ աալլամագ իտի, վէ քիմաէ անը կէ-
րի ալմազա էլ ուզատամազ իտի վէրէն պէլքը
մէլըլտանաբագ վէ արգու էթմէյէրէք վէրմիշ ի-
տի, լաքին վէրտիքտէն սօնրա մէսէլէ արթըդ թէք-
միլէն էլինտէն չըգմը վէ թագտիս օլունան շէն
Ալլահըն շէրիամէլ մուճէ պիննէ թապա ագտէս
օլմուշ իտի: Անը ագտէս գլուխին վէրէնին Փիքըրի
հալը տէյիլ՝ իլլա Գապու էտէնին գուտառու օ-
մաը իտի: "Մէզպան թագտիմէ իր թագտիս է-
տէր," վէ թագտիմէ մէզպան իւզէրինէ գօնուլ-
տուգտան տէրհալ աօնրա՝ Բապա ախտ իտի:

Թագտիմէ կէթիրէն լէրին պիրիսինին թագ-
տիմէսինի վէրտիքտէն սօնրա՝ խալիսէթի հագգըն-
տա գալպինի թէփթիշ էթմէլէ պաշլապընը խայալ
էտէ պիլիրիմօ հնճամ քեահինէ տէօնիւալ թամմ
տողրու սուրէթտէ եախուա միւքմէլ խալիսէթի ի-
լէ վէրմէտիյի հագգընտա Փիքըրինի մէշզու էտէն
շիւպհէյի պէյան էտէր. քեահինին շիւպհէլէրինի
տէրհալ տէֆ էտէճէյինէ էմին իմ: "Թագտիմէնի
նէ սուրէթտէ եախուա նէ ճագտէտ եա աաբգէրէր
իլէ թագտիմ էթայինի պիլմէմ: Լաքին գագտա
պունտան իպարէթ տէր քի, թագտիմէյի թագ-
տիմ էթախն վէ արթըդ թագպա ախտ օլմուշ տըր:
Զիրա հէր թագտիմ օլունան շէն Քէնախինէ ագտէս
տիր: Վէրիէնին կէրի ալընմազն ագտէթ գուր-
սաթ գագմատը." վէ եալընըզ քեահին տէլիլ իլլա
պիւթիւն գագմ թագտիմէնի վէրտիքտէն սօնրա
անը կէրի ալմազա էլինի ուզատան պիր ատէմտէն
անը կիւն ճիւմէթէ ախաշէնէք իտի: Թագտիմ կիւն
պէ կիւն ճիւմէթի Քըրիմիանլայ էթագրէրին նազգ

ը հիւրմէթ թանըմայարադ՝ հէման պէնդէր օ-
րան մուամէլաթտա պուլունմագտա տըրլար։ Խա-
լիս թաղտիս ի նէփս իլէ քէնտի քէնտիլէրինի
բապա վագֆ էտէրլէր, վէ անտէն սօնրա իման-
որդը իլէ թախսիս էժտիրըլէրինի կէրի ալըրլար։

Ալլահը կէօղ իլէ կէօրէմէտիրիմիզտէն՝ քէնտի
իլէ օլան մուամէլէլէրին ուահին խափինէ գան-
մագ շէթին տիր։ Իհմիմալէն՝ Ալլահը կէօղ իլէ
կէօրէ պիլոէ իտիք, քէնտի քէնտիմիզի Անա թախ-
սիս էլէտիմիզտէ, պիզէ կէօրինիւր պիլ վագաա
օլուպ՝ քէնտինէ սէօղ վէրմիշ օլառուզումըզը պիլէ-
րէք՝ թէսպիմ էթտիյիմիզի կէրի ալմագա ճէսա-
րէթ էտէմէզ իտիք։ Խշմէ պիզէ լազրմ օլան՝ Ալ-
լահն հազրը իտիյնի թանըմագ արը։ Ճանըմըզըն
հէր մուամէլէսի հոգուրունտա արը, վէ կէօղլէ-
րիմիզ իլէ կէօրիւպ՝ էլլէրիմիզ իլէ քէնտինի լէմս
էտէր տէրէմէտէ՝ տուատա սէօլլէնիլէն քէլամ
հազիդաթէն քէնտինէ խիթապէն սէօլլէնիլիր։
Իմտի քէնտի իլէ օլան այագամըզ հագդընտա մու-
ալլագ թասավլիուրլար թէրը օլունուրսա՝ հուզու-
րունտա սէօլլէտիյիմիզ հէր վատըն պիզի իճրասընա
իճրապը էտիճի գուվիթէթինի հիսս էտէճէյիզ։

Պազրյարըն իթիլսաղընը պիլիրիմ։ “Քի՛ աշըրի
պանա ճէվապ վէրիպ՝ պէնի գապուլ էթսիյինի
սէօլլէսէ։ օլ վագըթ իման էթմէրտէ կիւծիյիւմ
գալմազ իտիք։” Էյակէթ կիւծիյիւն օրմազ իտի,
լարին օ դէման իմանըննէրէտէ գալրը իտի։ Կէօր-
մէք՝ իման տէյիլ տիր, իշիթմէք՝ իման տէյիլ տիր,
հիսս էթմէք՝ իման տէյիլ տիր, իլլա կէօրէմ-
տիյիմիզ, իշիտէմէտիյիմիզ, հիսս էտէմէտիյիմիզ

թագտիրտէ իման էթմէք, իշմէ՝ իման պու ալլու-
մէ քիթապ ը Մազատաէն՝ նէր տէփա խէլասը-
մըզըն իման իլէ քափիինի սէօլլէյօր։ Խմ սի պիլր
շէր հիսս էթմէզտէն էվմէր վէ չոդ տէփա հիսսի-
յաթըմըզա զարց պիլէ՝ իման էթմէք կէրէք աիր,
էլէք իման էթմէքը Ալլահա շէրէփ կէթիրէճէք ի-
սէք։ Շէհատէթէ մալիք օլան՝ շիւպհէ հտէն օլ-
մայրը տախմա իման էտէն տիր։ Ալլահն պիզիմ
քէնտի քէնտիմիզի Անա ալրի գուբան հալինտէ
թագտիմ էթմէմիզի էմր էթմէքէ, զըմնէն պիղի
գապուլ էթմէյէ գատ էթտիքտէն աօնրա, նա՞սըլ
շիւպհէ էտէլիմ։ Նամուալը պիլը տաէ լին գապուլ
էթմէյէճէյի պիլը շէյի պաշտաընտան խալէյէճէ-
յինի խայալ էտէ պիլիքը մի սին։ Շէփդամիլը գա-
լիտէնին սէվիլիւրի էվլատընա պէօրիէ էթմէսի-
նի խայալ էթմէք տանա շէթին տիր։ “Ոլլում
պանա գալպինի վէր” տէյէն՝ գալպին վէրիւրիւր
կիպի անը գապուլ էթմէյէ զըմնէն սէօղ վէրմիշ
տիր։ Քէնտինին էմրի մուճիպ քէնտի քէնտի-
միզի թագտիմ վէ թախսիս էթտիրիմիզտէ հէման
ուէրհալ պիզի մութըագ գապուլ էտէճէյինի մէ օ ան-
տէն քէնտինի ախտ օրանայրմըզը ճէսարէթ իլէ
սէօլլէյէ պիլիր իզ վէ սէօլլէմէլի իզ։ Պիլը մուս-
մէլի ի ըէսմիյէ գաւգու պայրմաւ արը։ Պիզիմ
թարաֆըմըզտան նազզ օրանամատըզը կիպի, Քէն-
տինին թարաֆընտան աախի նազզ օրունմայաճա-
զընը պիլիրիկ։

Պանա պէնդէր հաղ ու քէյնիյէթիր ալթընտան
Ալլահըն ուառուլը թաարէտինի թէւ։ 26. 17-19 տա-
քի Քըզրատան անլարըզ։ “Աէն պու կիմ թագ-

պա թէահհիւտ էտէրսին քի, 0 սէնին Ալլահըն ոս լաճագ վէ սէն Անըն թարիգլէրինտէ երւրիւրէնէք սին վէ գանունլար իրէ էմրլէրինի վէ ահքեամընը հըփդ էտիպ քէլամընը տինլէյէնէք սին։ Բապպ տախի պու կրսն սանա թէահհիւտ էտէր քի, տէտիլի կիպի բէնտինէ խասս գավմ օլուպ ճիւմլէ էմրլէրինի հըփդ էտէսին, վէ տէտիլի կիպի Ալլահըն Բապպա մողատտէս պիր գավմ օլասըն։”

Պիզ՝ Բապպալն Ալլահըմըզ իտիինէ՝ վէ պիզիմ Անըն եօլլարընտա եխրիյիւռպ՝ էմրլէրինի հըփդ էտէնէյիմիզէ թէահհիւտ էթտիյիմիզտէ, Բապպ տախի պիզիմ բէնտինին իտիյիմիզէ վէ ֆիլ հալ ճիւմլէ էմրլէրինի իճրա էտէնէյիմիզէ թէահհիւտ էտէր, վէ օ անտէ ահհիմիզ հալինտէ բէնտի պիզի իտարէ էթմէյէ պաշտար։ Ալլահ տախիմ պու մինվալ իւզրէ ֆախլ օլմուշ տրր վէ հալս օլմագտա տըր։ “Հէր թագտիս օլունան նէսնէ Բապպա ագտէս տիր։” Պու մէպտէ սիւալա միւսատէ էթմէյէնէք տէրէնէտէ աշիքեար տըր։

Լարին հալա շիպէն վէ կիւճիւք հիսա էտէր իսէն՝ Եէնի Ահտա տէօնէլիմ։ Իսպաթ Փարզը նօգթա ի նազարտան վէ յաքին այնի տէրէնէտէ գաթի տիր։ Ա. Յովհ. 5. 14-15տէ չէոյէ եազըլմըշ աըր—”վէ Ալլահըն ինտինտէ մալիք օլտուզուուզ ձէսարէթ պու աըր քի, Անըն իրատէթինէ կէօրէ պիր շէյ տիւէտիյիմիզ հարտէ պիզի տինէր։ Մաթլուպըմըզ նէ իսէ՝ պիզի տինէտիյինի պիլիր իսէք, Անըն թարաֆընտան տիւէտիյիմիզ մաթլուպարը ալմազտա օլտուզուզու պիլիրիզ։” Ալլահա թէրմիլէն թախիս օլունմագլզն՝ բէն-

տինին իրատէթինէ կէօրէ մի եօդսա տէյլը միւ կւպէթ ձէվապ սուպութի տիր, զիրա քէնտափ պունտ էմր էթմիլ տիր։ Ալլահըն սէնսէ ըիզասընա կէթիմէնէ կէօրէ իրատէթ վէ իճրասաթ մէյտանա կէթիմէնէսի, բէնտինին իրատէթինէ միւթապը մը տէյլը միւ Պու սիւալըն ձէվապը տախի սուպութի տիր, զիրա մադաշտինին պէօյէ իտիյինի բէնտափ պէրան էթմիլ տիր։ Իշթէ պու շէյլէրըն Ալլահըն իրատէթինէ կէօրէ օլտուզունու պիլիրսին։ Իմտի պու այէթլէյէ պագարազ՝ մէզքիւ ըխուսուսաթ իշիւն տուա էթտիյինտէ Ալլահըն սէնի տինէտիյինի գապուլ էթմէք կէրէք տիր, եանի տէսինի տախի գապուլ էթմէք կէրէք տիր, եանի արզու էյլէտիյին մաթլուպաթը բէնտափ սանա վէրիպ՝ սէն անլէրի ալմըշ սըն։ Ալաճագ սըն տէյիլ ալա պիլիր սըն տէյիլ, ելլա շիմտի սանա մալ օլմագ իւզըլէ ալմըշսըն։ Վատլարա “իման իլէ նախլ օլմագ” իշթէ պէօյէ օլուր։ Բապպամըզ թիսուս Քիսա ասոստա պիզէ վէրիէն ինայէթէ “իման իլէ նախլ օլմագ” տախի պէօյէ օլուր։ Պու մինվալ վէ եալլընըզ պու մինվալ իւզրէ՝ զաւպիմիզին իման իլէ թագտիս օլունտուզունու պիլէնէք իզ, վէ իման իլէ եաշամազա՝ իման իլէ սապիթ գարմազա իման իլէ եկրիւմէյէ զուվիթ պուլաճապըզ։ Արթըզ պու թախսիս ինէֆս մէսէրէսինի կիւճ լիւք պրագմամագ տէրէնէսինտէ սատէ վէ ամէլի պիր շէքլէ գօմագ իսթէյօլում։ Իմտի պու խուսուստա օլան կիւճլիւքլէրինտէն գործարմագ իշիւն նէ եափմագ կէրէք իտիյինի սրբա իլէ թէշիւք էտէնէյիմ։ Կիւնահլարըն ափկը իշիւք էտէրիւր էտէնէյիմ։ Կիւնահլարըն ափկը իշիւք

բառով Յիսուսուա իման էթմիշ իտիյինի ֆարզ էտէրիմ։ Ալլահըն պէյթինէ ախտ օլուակ՝ Քրիստոսա օլան իման վասքթասըլլա էջլատ Ռւլլան օլմադ-հագդընտա՝ ճիւզի օլուուն՝ պիր մալիւմաթըլլ վար տըր։ Վէ շիւտի Բապպա պէնզէր օլմագ արդուսու գալապինաէ ու յանմըշ տըր։ Պու արդունուն ֆի-իիէ կէմեսի վէ Բապպըն սէնտէ հէր իրատէթինի իծրա էտէ պիլմէսի իշիւն՝ Անա թէքմիլէն թախսիս օլունմագլըլըն էլլէմ իտիյինի պիթը սին։ Վէ թէքրար պէ թէքրար քէնտի քէնտինի թախսիս էլմէլյէ չալլշմըշ սրն, ֆագաթ շիմտիյէ գատար զահիրէն մուվաֆֆաղ օլմամըշ սրն։ Իշպու պիւն-րանտա ետափաճազըն նէ՞ տիր։ Իշթէ թամմ պու նօգթատա սանտ ետարտըմ էթմէր իսմէրիմ։

Թէքրար Բապպա կէմելի սին։ Պիլտիյինէ կէօրէ միւքէմմէլ սուրէթաէ պիւթիւն վարլը-զընը Քէնտինէ թէսլիմ էթմէլի սին։ Գալպինտէ կիզէնմիշ հէր հանկը իսեանը րուն իլէ սանա կէսմթէրմէսինի Քէնտինտէն տիլէմէլի սին, վէ էտէր կէսմթէրտիյի օրմագ իսէ՝ պիր կէսմթէրէնէյի օլ-մայպ՝ թէօլիմիլէթին միւքէմմէլ իտիյինէ ինան-մալը սրն։ Օ վագրթան իթիպարէն՝ պու թէս-լիմիյէթ գարալլաշարըլլ մըշ՝ պիթմիշ պիր մէսէլէ սայմալը սրն։ Այն քէնտի քէնտինի թէքմիլէն Բապ-պա թէսիմ էթմիշ օրուակ՝ պունտան պէօլիէ հէր հանկը վէճիլէ սահիպին սէն տէյիլ սին, իլա Քէն-տի սահիպին տիր։ Պունա մուխալիփ թէսավ-գուրաթ Փիքրինտէն կէչսէ պիրէ՝ անլէրէ ասլա մահալ վէրմէլի տէյիլ սին։ Անէպա հագիգաթէն թէքմիլէն թէսիմ օլտում մը տէյու սիւալ էտէ-

րէք՝ թէճըիպէ կէլիրաէ, թէքմիլէն թէսլիմ օլմուշ իտիյինի իտափիա էտէրէք՝ անը գարցուկամալլ սըն։ Միւլպահանէյէ հիշ կիրիչմէ, տէյնալ վէ գա-ժի սուրէթաէ պու նէվ թէսամիվուրամըլ թարտ է-ւէ։ Օ վագլըթաա թէքմիլէն թէսլիմ օլմագ նի-յէթինտէ իտին, շիմափ տալիփ այսի նիյէթաէ սին վէ վագատ հալինտէ թէսիմ օլմուշ սըն։ Հիսու-յաթըն՝ հէրէճանա կէլիալ անա վիրօմէսէսօ էտէ պի-թիր, լաքին իրատէթին սովուգ գանըլըզգ էտէ սալիմթ գալմալլ։ Ալլահըն պագլըլլ՝ մագսէ-տին վէ իրատէթին օլուակ, մագսէտին հագգընտա-ուան հիսուիրաթըն տէլիլ տիր։ Իմուի սէնին տա-խի տիգգաթ էտէճէյին անձագ օ մագսէտ վէ ի-րատէթ տիր։

Թէսւիմիյէթ կէրի ալընմայաճագ սուրէթ-տէ իծրա օլունտուգտան սօնրա, Ալլահըն սէ-նին Քէնտինէ թէսլիմ էթափիյինի գապաւլ էթմիշ իտիյինէ, վէ օ թէսլիմաթըն արթըզ Քէնտի-նին մալլ օլմուշ իտիյինէ ինանմագ կէրէք տիր։ Տէյիլ ըի միւլթագպէլտէ մալլ օլաճագ տրը, ի-լու զաթէն մալլ օլմուշ տըր, վէ պունա պինաէն սէնտէ ըիգալլանը իրատէթ էտիգ՝ իծրա էթմէյէ պաշամըշ տըր։ Պուրատա սէն մէսէլէյի պրագ-մալլ սրն։ Արթըզ իթատաթըլլ էլլատ օլմագտան դիրատէ պիր ետափաճազըն գալմատը։ Զիրա ար-թըզ բապպըն մալլ օլուակ՝ գաթիյէն վէ թէքմիլէն Քէնտինին էլինէ կէչմիշ սին, վէ սէնի իտարէ էթ-մէր, սէնտէ մուգտատէս պիյրէթ թէչքիւ էթմէր վէ սէրէ սէնտէ ինտինտէ մագսուլ օլան հէր շէլի իծրա էթմէք պապընտա պիւթիւն իտարէ վէ մէսուլիէթէ

Քէնտի տէրէ օհտէ է յլէմիշ ակր։ Պու վազիյէթաէն
առլս գըմըլտանմալը տէյլիս սին։ Թէսլիմիյէթ հազ-
գընտա սիւալ էթմէյէ պաշլարսան, եախօտ Ալա-
նըն սէնի գապուլ էթափյինէ տափր շիւպհէ էտէր-
սէն, չալգանան իմանտան չալգանան էօմր մէյտա-
նա կէլիպ՝ թապպ իսլէտափյինի սէնտէ եափամա-
յաճագ տըր։ Վէ լաքին սէն իմիմատտա սապիթ
գալտըգնա՝ թապպ սէնտէ ֆափր օլուր, վէ թուհու-
նուն աղիմ գուվէթի իլէ ճէլալտան ճէլալա սէ-
նի բրիստուլն սուրէթինէ թէպափր էթմէքտէ օ-
լաճագ տըր։

Իմտի՝ պու անտէ քէնտի քէնտինի թապպա
թէքմիլէն թէսլիմ էթմէ՞ղ մի սին։ " իվլէթ , " ճէ-
վապ գէրիր սին։ կոյլէ իսէ, տօսթում, տէրհալ
քէնտինին մալը իտիյինէ, քէնտինին սէնի գապուլ
էթմիշ իտիյինէ վէ քէնտինին սէնտէ իրատէթինի
իճրա էթմէքտէ իտիյինէ գանըպ իման էյլէ, վէ պու
գանըշ վէ իմանտա տէ վամէյլէ։ Միւնասիպ քէլիմէ-
լէր իլէ եափարզընը վէ գանտըզընը իփատէ տախի
էտէր իսէն, ֆափտէլի օլաճագ տըր։ Քէնտի քէնտի-
նէ վէ թապպընա շէօլիէ թէքէրրիւր էյլէ— " եա՝
թապպ, պէն սէնին իմ, Քէնտի քէնտիմի թէքմիլէն
Սանա թէսլիմ էտէրիմ։ Պէնի գապուլ էթափյինէ
ինանրըմ։ Քէնտի ըէնտիմի Սանա թէրք էտէրիմ։
Իրատէթինին րիզաընը պէնտէ իճրա էյլէ։ էլ-
լէրինտէ սիւքիւթ տուրուպ Սանա իմիմատ էտէ-
րիմ։ Թապպըն հուզուրունտա տէվամի վազիյէ-
թինի պէօյլէ ճէ հէր կիւն իրատէթ իլէ՝ մուայ-
յէն սուրէթտէ վէ միւքէրրէրէն պէյան էյլէ։ Քէն-
տինէ Ալահա վէ աօսթլարընա, պու վազիյէթ վէ

մէսլէյինի իգրար էյլէ։ Տէֆա'աթլէ վէ մուսիր-
լանէ թապպըն սէնին Ալահըն իտիլինէ թէահհիւտ
էյլէ, վէ քէնտինին եօլարընտա սիւլիւք էտիպ՝
էմրլէրինի հըֆզ էթմէթ նիլէթինտէ իտիլինի իլան
էյլէ, վէ էր եա կէճ ամէլի թէճրիպէնտէ պուլա-
ճագ սըն քի, Ալահ խասս գավմընտան պիր ազա-
սը հալինտէ սէնի թանրյարագ՝ ճիւմէթ էմրլէրինի
հըֆզ էթմէյէ սանա գուվէթ վէրիպ՝ Ալահըն
ագտէս օլան գավմընա լալըդ թապիաթ վէ ահ-
վալը սէնտէ մէյտանա կէթիրմէքտէ տիր։

ԱԼԹՅՆՃԻ ՊԱՊ

ԻՄԱՆ ԽՈԽՍՈԽԸՆՑԱԿ ԿԻՒՃԼԻՒԹԵՐ

Մէսուտ Հօմըէ կիրէր իքէն՝ թախտիս ի նէ ֆատէն սօնրա իման կէլիր, վէ թախտիս ի նէ ֆս խուսուընտա օլուուզու կիպի՛ րման խուսուսընտա տախի տէրհալ կիւճլիւքէր վէ մանիւէր զուհուր էտէր:

Քրիստոստա օլան տօղուն էօմըիս կէօրմէյէ կէօղէրի աշըլըպ անը կէօնէնմէյէ արզու չէքէն էվլատ Աւլան՝ պու Մէսուտ Հօմըիսն եալընըդ իման վաօրժտաորյլա գապուտ օլունա պիլէնէյինի անլար: Վէ լաքին իման մէսէլէսի ֆիքրի իշիւն էօյւէ պիր մուամմա առը քի, պունու տէմէք՝ գուայւըդ գէրմէրտէն իսէ՝ կիւճլիւիւ զիյատէ արթըրըր:

”Էլպէթ իման իւէ օլմալր,” տէյօր, ”Զիւնըի Քրիստիան էօմըինտէ հէլ շէյ իման իլէ օլուր: Լարին պէնտէ իման եօդ տըր: Աոլ կիւճլիւք պուտըր: Վէ իմանըն ելուէ էտիլէնէք ուսուլը պիր թարափա գալուն, նէ իտիյինի պիլէ պիլմէրորում:” Պէյիլէնէ իւք ատըմ իլէ ենիլմէնզ պիր միւ շրիւաթառըրայըպ՝ սայքի իւմիուսիզ օլուր:

Իշպու կիւճլիւք՝ իման մէսէլէսինին անլայըւմամասընտան նէշէթ էտէր, զիրա հագիդաթ ը հալտա իման տիւնեատա էն սատէ վէ էն գօրայ պիր շէյ տիր:

Զօգլարըն թէսավվուրընա կէօրէ՝ իման էրաէ էտիլիր, սայքի լէմս օլունուր պիր մատտէ կիպի տիր: Ճանլու պիր հալը ալու գալը իման անըն լիւ ամիսի լըբինի սաթուն ալա պիլիր մինչ իշմէ իշմէնուն արու էթապիլինտէ, պունուն կիւշմէ իման իշմէն արուա էթապիլինտէ, պունուն կիւպի պիր հալ եա Աէվշիպէնին սանա վէրիլէնէյինի մէմուլ էթմիշ սին. Վէ մէմուլ էթապիլինի ալմասը զընտան՝ իմանըն օլմատըզընը իթիրազ վէ իսրար էտէրսին:

Հաղիգաթ ը հալտա իման ասլա պունա պէնզ զէմէզ, Հիսս օլունուր լէմս օլունուր պիր շէյ տէշյիլ տիր: Սատէնէ Ալլահա իթիմատ էթմէքըիքը տէն իպարէթ տիր: Կէօրմէք գապիլիյէթի կիւլի՝ կէօրիւնէնէք պիր մատտէ օլմագաըզըն եօդ հիւք միւնտէ տիր: Կէօղէրինի գափայըպ՝ սէնտէ կէօրմէք գապիլիյէթի վա՞ր մը տէյու տէրունինի թէֆթիշ էթմէք նէ գատար մանաըզ պիր շէյ իսէն սէնտէ իման էթմէք գապիլիյէթի վա՞ր մը տէյու քէշփ էթմէք իշնւն տէրունինէ պագմագ օ գատար մանաըզ տըր, կէօրմէք գապիլիյէթինէ մալիք օլուուզունու պիր կէօրիւնէնէք շէյ կէօրմէք իլէ պիլիր սին, վէ իման գապիլիյէթինէ մտմէք իլէ պիլիր սին, կէ իման գապիլիյէթինէ մտմէք իլէ պիլիր սին: Կէօրմէք գապիլիյէթի էթի անճագ կէօրմէք տիր, վէ իման գապիլիյէթի տալիք իման էթմէք իման էթմէք տիր: Կէօրմէքտէ էլիսի անճագ իման էթմէք տիր: Կէօրմէքտէ էլզէմ օլան իւնսիւր՝ նէմնէյի օլուուզու կիպի կէօրմէք տիր, վէ իմանտա էլզէմ օլան եալընըզ իւնսիւր տախի ինսանաըլըն շէյէ օլուուզու կիպի ինսանագ տըր: Ֆախտէ՝ իմանընտան տէյիլ իլլա իման

էթալիյնն նէսնէտէն զուհուր էտէճէք տիրո Հագի-
գաթա իման էտէր իսէն՝ գուըթուլուր սըն։ Եա-
լանա իման էտէր իսէն՝ հէլաք օլուր սըն։ Իրի-
սինտէ իման էթմէք այնի տիրո Աղիմ ֆարգ՝
իման էտիլէն շէլլէրին պիրի պիրինէ մուղայիլ օլուու-
ղունտան մէյտանա կէլիր։ Խէլաս պուլուր իսէն՝
իմանըն խէլաս էտիճի զովկէթինտէն աէյիլ, իլա
իմանըն սէնի Գուըթարըճըյա բապթ էթալիյնտէն
տիր։ Իման անճադ պիր բապթա ալր։

Իմաի ըէճա էտէրիմ քի, իմանըն սօն աէրէ-
ճէ սատէ իտիլինի թանըասըն։ Սըրփ Ալլահն
վատընա ինանըպ՝ անը իճրա էտէճէյինէ իթիմատ
էթմէքտէն իպարէթ տիրո Հաթթա սատէլիլին-
տէն թէֆուրի միւշիլ տիր։ Պէնիմ իչիւն եափը-
լաճազ պիր իշի պաշդասընա իթիմատ էթտիյիմ-
տէ նէ էթմիջ օլուրում։ Անճադ սըփարըը քէն-
տինէ թէսլիմ էտիպ՝ գայդուըլլըդ իլէ էլլէրին-
տէ պրագըըը։ Պու սուրէթի ճիւմէմիզ չօգ աէ-
փա էն մոհիմմ մէսէլէրի պաշդալարա իթիմատ
էթմիջ իզ վէ անյէրէ էմիլիթիմիզ քեամիլ օլուու-
ղունտան սէլամէթիմիզ պէր քէմալ օլմոշ արը։ Պիր
վալիտէ ինտինտէ էն գըրմէթի օլան չօճուղունու
պաշդալարըն սիյանէթինէ իթիմատ էտէր վէ էն-
տիշէ էթմէք ֆիքրինտէն կէչմէզ։ Ճիւմէմիզ հէր
կին սըհնէթիմիզի, հալաթըըլլըդ գայդուըլլըդ է
աշճըյա, արապաճըյա, խրզմէթ էտէնլէրէ իթիմատ
էտէրիզ։ Միւսթագպէլիմիզ սայըի անլէրին էլին-
տէ օլուպ՝ տիգգաթմուզըլըդ իլէ եա նիյէթ իլէ պի-
զի հէլաք էտէ պիլիր իտիլէր, եինէ անլէրէ ի-
թիմատ էտէրիզ վէ կիւճլիւք հիսս էթմէյիզ։ Զօգ

տէֆա հաթթա հէնուղ բասթ կէլախիմիզ ատէմ-
լէրէ իթիմատ էտէրիզ վէ աճափա պիր չէ էթ-
տիյիմիզի ալրա տիւշիւնմէյիզ։

Սէն տախի պունու պին քէրրէ եափմրշ սըն։
Հէմճինսլէրի արասընտա եաշայուպ՝ անլէրէ իթի-
մատ էթմէքսիզին պիր թէք կիւնիւն իշինի պի-
թիրէմէզ իտին։ Վէ իթիմատ էտէմէտիյինի տիւ-
շիւնմէք ֆիքրինէ կէմէզ։ Եինէ այնի վագրիժատ
տախմա Ալլահա իթիմատ էտէմէտիյինի չէքինմէ-
յէրէք սէօյլէր սին։ Վէ "իմանըմ եօգ ալր" պէ-
հանէսիլէ քէնտի քէնտինի թէպրիյէ էտէրսին։

Խայալ էտէլիմ քի, րուհանի էօմրտէ թաթպիգ
էթտիյին ուսուլլարը իւնսիւ ալագալարտա թաթպիգ
էթմէյէ չալըշասըն։ Ֆարզ էտէլիմ քի, եարըն
սապահլայըն՝ իմանըն օլմատըլլընտան քիմսէյէ իման
էտէմէյէճէյինի տիւշիւնէրէք իշինէ պաշայասըն։
Գահվէնի իշմէյէ օմուրատուղունտա, "իմանըմ օլ-
մատըլլընտան աշճնըն գահվէյէ զէհիր գօմատըլլը-
նա ինանամամ, իմտի գահվէյի իշէմէմ," տէյէրէք
սօփրատան աճ գալգարսըն։ Սօգազա չըգտըլլընտա,
"իմանըմ օլմատըլլընտան պիր տրտպաճըյու կիւ-
վէնէմէմ," տէյէրէք՝ հէր եէրէ եալյան կիթմէյէ
մէճպուր օլուպ՝ հէմ եօրուլուրսըն հէմ տէ իշին
կէրի գալըր։ Տօսթլար՝ իփատէլէրինի, իշճիէր՝
հիսապլարընը սանա թագտիմ էթափէրինտէ,
"իմանըմ օլմատըլլընտան աէտիյինիզէ ինանամա-
տըլլըմը թէ" էսսիւֆ իլէ պէյան էթմէյէ մէճպուր
իմ, "տէրսին։ Ղազէթայը աշըպ՝ "իմանըմ օլմա-
տըլլընտան զազէթանըն պիր սէօղիւնէ ինանամամ,"
տէյէրէք՝ անը պրագմազա մէճպուր օլուր սըն-

"իմանըմ եօգ արր, իմախ շախսէն հիսս էթմէտիւ-
յիմի վէ տօղանմատըլըմը գապուլ էթմէք պէնիմ
իշւն միւմըին տէլիլ ալր : Պէօյիւք պիր տէրս
տիր, լաքին չարէսիդ տիր, չփնքի իմանըմ եօգ
տըլ :

Պիր կիւն պիլէ պէօլիէ եաշամագ սանա նէ
գատար զարարլը օլուր իտի, սէլլ էտէն տօսթլարընա
աալիի նէ զատար պէօյիւք պիր համագաթ կէօրիւ-
նիւր իտի : Տօսթլար ինծինմիշ օլուր իտի, խըզմէթ-
ճիւէր խըզմէթտէն չէքիլիլ իտի : Վէ լաքին հէժ-
ճինսէրինէ օլան իմանըլըլըլըն սանա պու գա-
տար մուզիրը վէ ահմագ կէօրիւնիւր իսէ, Ալլա-
հա իթիմատ էտէմէտիյինի վէ քէլամընա ինանա-
մատըլընը վէ իմանըն օլմատըլընտան հային չարէ-
սիզ օրտուզունու սէօլլէտիյինտէ, բէնտինէնէ դատար
զիւտտէ ահմագ կէօրիւնմէլի տիր :

Ատէմէրէ էմնիյէթ էտէր իրէն, Ալլահինա
էմնիյէթսիլիք օլուր մը : Ինսանըն չէհատէթինի
գապուլ էտիպ՝ Ալլահին չէհատէթինի գապուլ է-
տէմէմէք գապիլ մի, ջիւնեայա ախտ օլան էն
զըմէթի իշէրի՝ դարշուսըլըրդ իլէ զափի վէ
եանըլմազա միւպթէլա օլան ատէմէրէ իթիմատ
էտէրսին : Բուհանի ահգալընը՝ սէնին իշին էօմ-
րիւնիւ ֆէտա էտիպ՝ նիհայէթէ գատար խէլաս
էթմէյէ գատար օլան պիր Խէլասըեարա իթի-
մատ էթմէքտէն գօրգմագ սանա միւմքին մի
տիր :

Արթըգ միւմին օլան տօսթում — վէ միւմին
իսէն էլպէթ իման էտէ պիլիր սին — "իմանըմ եօգ
տըլ" պէհանէսինի թէքըար գուլանմայաճագ սըն :

Զիրա պունու տէտիյինաէ Ալլահա իմանըն օժմա-
տըզընը էլպէթ տէմիշ օլուր սըն վէ պունու ասլա
տէմէք իսթէմէզ սին : Րէճա էտէրիմ քի, "ի-
մանըմ եօգ արր," տէմէյէ թէճրիտէ օլունտուզուն-
տա, քի՞մէ իման էտէմէսիլինի իլալէ էյէթէսին :
"իմանըմ եօգ աըր — Ալլահա," "իթիմատ էտէմէմ
— Ալլահա :" վէ պիր աղտան սանա օ գատար աէհ-
չէթմիլ պիր սէօզ կէօրիւնէնէք քի, թէքըար իսթի-
մալ էթմէյէ ճէսարէթ էթմէյէճէք սին :

Լաքին պէլըր՝ "Ռուհ իւլ Գուտս պանա եալ-
տըմ էթմէտիքճէ իման էտէմէմ," տէյէճէք սին :
Գապուլ էտէրիմ : Վէ լաքին պու տէմէք մի տիր քի
իմանընըն եօգլըզը Ռուհ իւլ Գուտսըն իշինտէ պիր
զուսուրա համի էտէր սին : Պու տիւշինկիւն սահին
իսէ էլպէթ մէսուլ տէյիլ սին : Գապահաթըն տա-
խի օլամագ, վէ սանա էտիլէն նասիհաթլար ֆա-
խտէսիզ օլաճագ աըր :

Խուլ : "իմանըմ եօգ տըլ" վէ "իման է-
տէմէմ" տէտիյինտէ, Ալլահը եալանձը չըգ արտը-
զընա վէ Ռուհ իւլ Գուտսա թէքմիլ իթիմատսըզ-
տրգ կէօսթէրմէթուէ իտիյինէ փագըք տէյիլ մի սին :
Զիրա Ռուհ իւլ Գուտս զափիլիքէլիմիզէ եարտըմ
էթմէյէ տախիմ հազըր տըլ : Ոիդ հիշ պիր վա-
զըթ Քէնտինի պէլէմէյէ մէնպուր օլմայօրուզ,
ելլա Օ տախիմ պիզի պէլէմէքտէ տիր : Փանա
դալըրսա, Բուհ իւլ Գուտսա՝ վէ Անըն իշինի կէօր-
մէյէ տախիմ հազըր իտիյինէ էօյէ իթիմատրմ
գար քի, շիմտի՝ պու տագիլէտէ իման էթմէք սէ-
նին իշիւն Միւմիլին տիր տէյու հէր պիրինիզէ տէ-
մէյէ ճէսարէթ էտէրիմ : Վէ էյէր իման էթմէզ

իսէն՝ գուսուր սէնին տիր։ իմտի աէնին իրատէթին իման էթմէք լէրինէ օլսուն։ ”Եա՛ բապպ իման էթմէք իսթէրիմ, վէ իման էտէրիմ,” աէյու սէօյէ վէ պու իզրարտան տէօնմէ։ Մէյտանա շրդան հէր շիւպհէնին գարշուսընա իմանընը իսրար էյէ։ Հէման իմանըղլըղըն օրիմասընտա՞ Ալահըն ըէլամ վէ վատլարընա տայանարագ՝ քէնտի քէնտինի բապպ Յիսուսըն զուրթարըպ հրֆզ էտէն գուվզէթինէ թէսլիմ վէ թէրք էթմէյէ ճէսարէթ էյլէ։ Հէր վէճհէ ըէճա էտէրիմ ըի, շիմտի իւահի ծօսթունուն ելլէրինէ քէնտինի վէ րուհանի անվարընը էմանէթ էյլէյսին վէ էպէտէն թէքրար շիւպհէյէ մահալ վէրմէյէսին։

Տաիմա փիքրինաէ սագլա ըի, սու վէ եազ պիրի պիրի իլէ գարըջամարզլարը կիպի տահա ֆաղլա օլարագ իման վէ գայլու պիրի պիրի իլէ թէմաս պիլէ էտէմէղլէր։ Պիր տօսթուն էլինէ պիր իշ հէվալէ էտիպ տէ՝ եինէ անըն հագղընտա կիճէ կիւնտիւգ տիւշենիւպ էնտիշէ էտէր իսէն, էթտիյին իթիմատ սալըլա պիլի՛ր մի։ Վէ գուրսուլուպ հրֆզ օլունմագ իւզրէ, ճանիրնը բապպըն էլինէ թէսլիմ էթտիբտէն սօնրա, կիճէ կիւնտիւգ էնտիշէ իլէ տիւշենիւպ շիւպհէ էտէր իսէն, պու էթտիյին իման օրուր մը Ատէմին պիրի պիր մէսէլէտէն տօլայը իթիմատ էտէր իսէ, հաղցընտա եինէ էնտիշէ էթմէսի՞ հագիգաթէն իթիմատ էթմէտիյինէ աշիքեար իսպաթ տըր։ Պու էօչէք իլէ էօլչախիմիւլըտէ, Քրիստոսըն քիլիսաւունտա նէ զատար աղ իման պուլուրըգ։ Բապպը մըղըն՝ ”Ա ճէպա իպն իւլ ինսան կէլտիյինտէ եէր

իւղէրինտէ իման պուլաճճաղ մը, ” տէյու էթտիյի սիւալ փիլ վագաա աժախպ տէլիլ տիր։ Կէլտիյինտէ չօդ փա'ալիյէթ պուլաճճագ տըր, չօդ ճիտտիյէթ տախի պուլաճճագ տըր վէ չօդ թախափ օլունմուշ գալպէթը պուլաճճագ տըր, վէ լաքին էն գըրմէթլի սայտըղը իմանը պուլաճճաղ մը արր։ Հէր Քրիսթիան քէնտիսի իշիւն պու սիւալըն ճէվապընը վէրէ պիլիր։ Շայէթ սիզտէն պիրիսինին ճէվապը թէ՛էսսիւֆիէ ”Խայր”, օլմալը իսէ՛ ըէճա էտէրիմ ըի, պունտան սօնրա պէօյլէ պիր ճէվապա սէպէպ գալմասըն։ Բապպը մըղըն իթիմատա շայան իտիյինէ իւդնա օլմըշ իսէն, գայզուրզ վէ ճէսուր պիլ իման իպրազ էթմէքը պու գանըշա սատըգ իտիյինէ սէն տէ միւհը պասա սըն։

Քրիսթիան էօմրիւմիւն իլք սէնէլէրինտէ, էսքի պիր քիթապտա բասթ կէլտիյիմ պիր վաղտան զիյատէսիլէ միւլթէէսսիր գալմարզըմը տէր խաթըր էտէրիմ։ Վակիզ Ռապպ Յիսուսը սէվէնէլէրին ճիւմէսինէ ըէճա էթտի քի, Անա կէսսիթէրտիքիրի իմանըն սէպաթը իլէ Ռապպըն իթիմատա լայրդ իտիյինէ շէհատէթ էթահնլէր։ Զիրա գափի իման՝ իթիմատ էթտիյիմիզ Զաթըն գուվզէթինէ վէ սատազաթընա պիր շէհատէթ օլուպ գէնտինէ շէրէֆ կէթիրիր։ Պու սէօղլէրի օգուր իրէն, պիրտէն Քրիսթիան էօմրիւնիւն բապպը իզգէթլէմէք իշիւն վէրտիյի փուրաաթը կէօրտիւմ։ Եօլ թէքմիլէն գարանլըդ կէօրիւնտիւլիւնտէ պիլէ, գահըիման պիր իման իլէ Անա սատըգ զալմագ հէմ Փարզ հէմ իմթիյազ տըր։ Պէլը կիտէճյին Խոլը պիրմէզ սին։ Լոյլէ իսէ պունտան էվլիլ օլտազունտան զիյատէ՛ Յի-

սուսա սատըգ իթիմատընը կէօսթէրիպ իսպաթ էթմէյէ փուրսաթըն օլուր: իման իլէ եաշալրա եիւրիւմէք իւզրէ, քէնտի իլէ սապահալայըն եօլա չըգա պիլիր սին, վէ հէր սաախ՝ տագիդէ պէ սաղիդէ՝ չօճուգ կիպի քէնտինէ թէրմիլէն իթիմատ էտէրէք՝ տէվամ էտէ պիլիր սին:

Պունտան էվկէլ պիր գաշ խուսուսլաբառա քէնսա սինէ իթիմատ էթմիշ սին վէ խէջիլ օլմատըն: Շիմտի հէր շէյ իշիւն քէնտինէ իթիմատ էտիպ Անը սրնա: Անէպա՝ տիլէտիյին վէ խայալ էթակիյնսաէն չօդ զիյատէ սէնին իշիւն եավմազ մըր իճրաաթ՝ սէնին գուվվէթին եա գապիլիէթինին նիսպէթինտէ տէյիլ, իլլա Անըն ազիմ գուարէթինէ կէօրէ օլուպ՝ սէնտէ միւպարէք իրատէթինին ըիզասրնը իշիւնէք տիր:

Ճիհանըն իտարէսինի բապաս թէրք էթմէքտէ կիւճլիւք չէքմէյօր սըն. աճէպա սէնին ահավալըն թէսփիէսի ճիհանըն իտարէսինտէն օ զատար չէթին մի տիր: Նալսյըգ շիւպհէլէր: Ալլահըն գուվվէթ վէ սալթանաթընա տայան վէ պագ, իման էթմէք լէյինտէ էտիլէն ճիտտի զարարըն հուզուրտնտա ճիւմիէ կիւճլիւթէրնասըլ զաիլ օլուր: Գարանլըգ վէ այտընլըգտա իման էյլէ, կիճէ վէ կիւնտիւզ իման էյլէ, վէ էր եա կէճ՝ կիւճլիւթիլէ պէտ էլէմիշ օլտուղուն իման՝ ճանըն գոլայ վէ թապիի պիր ատէթի հալինէ կէչտիյինի կէօրէնէք սին: Բուհանի հայաթըն պիր գափատէսի տիր պիլիր ատէթի հալինէ կէչտիյինի կէօրէնէք սին: Բուհանի հայաթըն պիլիր գափատէսի տիր պիլիր գափատէսի տիր պիլիր գափատէսի տիր պիլիր:

լակաս պուլմուշ ճանըն թապիի վէ հագգընտա տիւշիւմէտիի պիր հարաբէթի օլաճող արը: Իմանի իրատէր իլէ իման էթմէլի սին: Իմանըն զաիփ պիր սէֆիլիթ տէիլիր իլլա փափի պիր գագալարըն կէօրիւնիւնէ ըադմէն իման էթմէյէ մէճպուր օլաճոգ սըն: Յարգ էթմէգ: ճանըն չագմագ թաշը գատար գափի օլարագ՝ "իման էտէճէյիմ: վէ խէճիլ օլմայաճազըմ," տէյու սէօյէյէսին: Իմանընըլլըն իպթիտասընը ասունա գատար սապիթ սազլատըլլմըզ թագտիրտէ՝ բրիստոսա հիսսէտար օլուրուզ Եիւղլէրծէ ատէմլէր հէման պուրատա տիւշէրլէր: Իմանա պաշլարար, փագաթ խարիճտէն ճէսարէթտէն տիւշիւրէն թէճրիպէլէր չօղալըպ՝ տէրունտէն շիւպհէլէր եիւքսէք սէսլէ տիգգամթ թալէպ էտէրլէր, ինճամ անլէրէ միւսատէ էտիլիր, վէ շիւպհէլէր գափուտան իշիրի կիրէր կիրմէզ՝ իման փէնճէրէտէն ուշմըշ գաշմըշ օլուր:

"Ալլահ իշիւն հէր շէյ միւմքին տիր վէ իման էտէնէ հէր շէյ միւմքին տիր," տէյու օգուրուզ: Գատիմ վազըթլարտա՝ "իման վասըթասըլլա մէմէթէթլէրի ֆէթհ էթտիլէր, սալահ իշիւտիլէր, վատլարա նաիլ օլուրլար, արաւանլարըն ալզընը գափատըլար, աթէշին շիտտէթինի սէօնտիրտիւլէր, գըլլըճ աղզընտան գուրթմալտուլար, զափիլիքտէն գուվվէթլէնտիլէր, ճէնքտէ գուվվէթլի օլուրլար, ճէնէպիլէրին օրոուլարընը պօղտուլար: Վէ իման վասըթասըլլա այնի շէլլէր թէրըար օլա պիլիր: Զիրա բապըլմըզ քէնտիսի պիլիք տէյոր, "էյէր խալտալ տանէսի գատար իմանը:

Նընըզ օլու առաջա «Պուրատան էօթէյէ նագլ
էթ», աէրսէնիզ՝ նազլ էտէճէք տիր, վէ սիզէ հիշ
պիր շէյ իմքեանըզ օլմայաճադ տրբ»՝ Սէն էվ-
լատ Ռւլահ իսէն, հիշ աէլիլ իսէ խարտալ տանէ-
սի գատար իմանըն օլմալը. վէ էօյլէ իսէ, իմանըն
օլմատըլընտան իթիմատ էտէմէտիյինի տէմէյէ թէք-
րար ճէսարէթ էտէմէյ սին. Տահա զիյատէ շէօյ-
էտ տէյէիմ—”Բապպըմա իթիմատ էտէ պիլիր իմ,
վէ իթիմատ էտէրիմ, վէ տիւնեա եա ճէհէննէմ-
տէ օլան ճիւմլէ գուվիէթլէր՝ պէնի աճախպ, ճէլիլ
վէ սատրդ Խէլասքեարըմ հագղընտա շիւպհէ էթ-
մէյէ իճպար էտէմէյէճէք տիր.» Իմտի իմա-
նըն՝ Ալլահին հէր աէտիյինի գուճագ յասըն։ Գա-
րանլրդ զէմանընտա՝ թունէլտէն կէչէր կիպի՝
պիր միւտտէթ իշիւն՝ լազըմ կէլիրսէ՝ էնգափ թէճ-
րիպէլէրտէն կէչտիյինտէ մէշագ գաթ շէքէ պիլիր
սին։ Լաքին՝ թունէլտէն կէչէն եօլճը կիւնէշի կէօ-
րէմէտիյինտէն կիւնէշին արթըզ փարլամատըլընը
իսթինթաճ էթմէյէ հագղը օլմատըլը կիպի, գա-
րանլրդտան կէչէր իքէն Սալահ Շէմսի հագղընտա
տախի էօյլէ տիւշիւնմէյէ միւսթաճագդ տէյիլ սին։
Սապը իէ կիւպէնիպ պէքըլ։ Գարանլրդ զէմա-
նա անճագ պու մագսէտ իլէ միւսատէ էտիլմիշ
տիր քի, ”իմանընըզն իմթիհանը՝ աթէշ իլէ զալ
օլունմուշ իսէ տէ, եինէ ֆանի օլան ալթոնտան
դըյմէթլի օլարագ՝ թիսուս Քրիստոսըն զուհուրին-
տա մէճտ ու իզզէթ վէ ճէլալ իշիւն պուլունես։”

Ելինձի ՊԱՌ

ԻՐԱՑԷԹ ԽՈՒՍՈՒՍԼՆՏԱ ԿԵԼԱԼԵՔԱՅԵՄ։

Եվլատ Ռւլահ թէքմիլ թախտիս ի նէփս վէ
իմոն իլէ քէնախ քէնախինի թէսլիմ էտիպ՝ Քրիստոս
տա օլսն Աէտուս կօմրէ կիրափիքտէն սօնրա, քէն-
տինէ փէք ինթիմալէն մուսալլաթ օլմագդ տիկէր
պիր կիւճիւք հագղընտա սէօյլէմէք իսթէթիմ։

Իպթիտտա հիսս էթափի վէզգ ել ատէ սէլա-
մէթ վէ բահամթլըդ տահա սաքին պիր շէքլ ալրայ՝
իշինտէն կէշտիյի բուհանի թէճրիպէլէր քէնտինէ
խաթթա անլէրին ճիւտտէն սահին իտիյինի սէօլլէր
իսէ եա տիւշիւնիւր իսէ պիլէ, քէնտի քէնախինէ պիր
նէվ միւրաի կիպի կէօրիւնիյօր։ Իմանը քէն-
տինէ իւսթիւնքէօր վէ իգրարը անճագ տուտտա ի-
ւինէ իւսթիւնքէօր վէ իգրարը անճագ տուտտա ի-
ւինէ պինախն ալյէյ գըլմէթսիդ՝ կէլիյօր։ Խաթթ էթ-
է՝ պինախն ալյէյ գըլմէթսիդ՝ կէլիյօր։ Խաթթ էթ-
մէք գօրդուսու իլէ բապպա թէքմիլէն թէսլիմ օլ-
մուշ իտիյինի սէօյլէմէքտէն չէքինիյօր։ Վէ լարին
րապպա թէքմիմ օլմատրընը տա տէյէմէյօր շիւն-
րապպա պիւթիւն գալպ իլէ բապպա տիտ օլմագ իս-
թէյօր։

Պու միւմինի ճէսարէթտէն տիւշիւրէ ճէք պիլը
կիւճիւք իսէ տէ, գօլայլըդ իլէ տէփ էտիլէ պի-
լիր, էյէր միւմին եէնի էօմլիւն մէպտէլէրինի սին-
լայլը անլէրէ կէօրէ եալամազը էօյրէնմիշ իսէ ։
Սալրի ումումիյէթ իլէ Քրիստոս իլէ Ալլահտա
մահփուգ օլան էօմրիւն հիսոսիյաթ տափրէսինտէ տէ-
քէրան էյլէտիյի զանն օլունուր։ Պու սէպէպտէն

ճանըն պիտի իւն տիգդաթը հիսոսիյաթա վէրիլիպ, հիսոսիյաթ գանաաթպախշ իսէ՝ ճան բահաթ օլուր, վէ աքսի թագտիրտէ՝ ճան էնտիշէ էտէր: Լաքին հաղիգաթ շու տըր քի, պու էօմր ապա հիսոսիյաթտա տէյիլ, իլա իրատէթտէ տէվէրան էտէր, վէ պու սէպէպտէն էյէր իրատէթ սէպաթլէ Ալիսահն իրատէթինէ բապիթ օլունուրու՝ հիսոսիյաթըն թէպէտափիւլ էտէն հալլարը անըն սըհհէթինի պոզամազլար:

Պունու իդատէ էտէյիմ: Մէշհուր Ֆրանսըզ Ֆենելըն՝ "Խալիս տիյանէթ եալընըզ իրատէթտէ սաքին օլուր," տէյու պույուրմուշ տըր: Եանի լիսանտա իտարէ էտէն իւնսիւր իրատէթ օլուռ գունտան՝ իրատէթին եանլըշտարը տօզրուլտուր իսէ, թապիաթըմըլըշ պազի գայան իւնսիւրինին ճիւմէսի անըն իլէ ահէնկէ կէլիր: Իրատէթ տէյէրէք՝ ինսանըն արզուստնու վէ հաթթա նիյէթինի տէյիլ, իլա ինժիխապընը՝ գարար էմէսինի, ինսանըն պիտիւն վարլըշնըն անա խրզմէթ էթմէյէ մէնպու օլուռլու իւնսիւրինիւ, պիզդաթ ինսան քէնախինի տէմէք իսթէյօրում:

Պազէն՝ հիսոսիյաթլար վասըթասրլա իտարէ օլունմագ թապիի տիր տէյու տիւշիւնիւրիւր: Լաքին ճիւմէմիզ ամէլի թէնըիպէմիզտէն՝ հիսոսիյաթ վէ արդուլարըմըլըն ֆէզգինտէ գարար վէրէն վէ անլէրի իտարէ էտէն պիր շախսիէթին վար իտիինի պիթիրիզ: Հիսոսիյաթ պիզտէ մէլտանա կէլիրսէ՝ աճը եա քէյփ տույարըզ: Ֆազաթ մէզքիւրիտարէ էտէն շախսիէթի պու հալլարտան պէրրադնա թէֆրիդ էտէրիդ: Իմահ Ալահ պիզի զապիթ էտէճէք օլուր իսէ՝

պունու հիսոսիյաթըմըլըզտա տէյիլ իլա իտարէ էտէն իրատէթ վէ չախսիյէթ տափրէսինտէ էտէճէք տիր վէ օրատա թունու հաքիմ օլուրսա, իտապիաթըմըլըզ գըն գալան իւնսիւրլ էրի՝ իտարէսի ալթընա տիւշէճէք տիր: Ատէմին հալլը իրատէթիյէ թային օլունուր:

Եօգարըտա զիքը էթտիրմիզ կիւճիւյէ նազարէն՝ պու հաղիգաթըն էնէմմիյէթօի ֆէք պէօյիւր տիր: Զիրա ըուհանի էօմրաէ գըլաըլըլըզ գարարլար չօդ տէֆա հիսոսիյաթըմըլըն տէլալէթ էթտիրէթինէթապանա թապանա զըտտ օլուր:

Էյէր հիսոսիյաթ իլէ իտարէ օլունմազա ալըշմը իսէք՝ հիսոյաթըլը իրատէթ իլէ վէրտիյիմիզ գարարըն ասլուրզ վէ խարալի իտիինի թամմին էթմէյէ մէյյալ օլաճազըզ: Վէ լաքին իրատէթին հագիգաթ ը հալտէ հիսոսիյաթա փափդ իտիինի ֆէհմ էտէր իսէք՝ արթըզ անա զարշու շամաթտ չըդարան հիսոսիյաթլարա էնէմմիյէթ վէըմէիփէ իրատէթին գարարլարընա սատըզ գալաճազըզ:

Պու մէսէլինին հալլը միւչփիլ տիր: Լաքին իման էօմրիւնէ օլան ալագասր օ գատար ամէլի տիր քի, անլաչըլմագուըլըն պրագըլմամաուընը ըէճա էտէրիմ:

Պիր էօրնէք պիզէ եարտըմ էտէ պիթիր: Միւթէալէմ վէ վէք ազըլը պիր կէնճ պու եէնի էօմը կիրմէյէ չալըշը իրէն, տափմա շիւպիէ էթմէք ատէթինէ էսիր իտիինի պու լմողլէ՝ չօդ մէյու օլուռ: Հիսոսիյաթլարընա՝ պու էօմրէ ալտ օլան հէր շէյ խայալի վէ ատլըզ կէօրիւնտիւ, վէ շապալա արդճա պու զանըշը գուվիթէթիւնտի: Պու հալտէ իրէն, իրատէթ հագգընտա զիքը էթտիրմիզ սըրը՝

եանի՝ իրատեթինի իման լէյհինէ գուղանը՝ իման
էթմէյէ զարար էտէր իսէ, վէ պիտիւն շախսի-
յէթի իւէ՝ “իման էտէրիմ,” տէյէճէք օլուր իսէ,
հիսուիյաթ զայդուսընտան զուրթուլուպ՝ հիսուի-
յաթյար իրատեթին մէսլէլի իւէ իթթիֆադա
կէլմէյէ մէճալուր օլաճազր՝ քէնտինէ սէօլլէնտի-
”Նէ տէմէքը.” տէտի, “Հէր շէյ պանա ասլուզ
կէօրիւնախւլիւ հալտէ սըրֆ իման էթմէյէ զարար
էթմէքլէ նէ օլուր.” Օնէվ իման հաղիգի այլը-
լլը մը.” “Եվիէթ,” ձէվապ վէրիւաի, “Սայըլը-
«Հաղիգի տիրանէթ եալընըզ իրատեթէ մէքալութ
աըր:» Իրատեթ տէյէրէք՝ էլպէթ ատէմին շախսի-
յէթինի, ատէմ քէնտիսինի տէմէք իսթէլուում։
Իրատեթ նէ եափարաա, ատէմ եափար: Իմատի պու
իման մատէչսինտէ սէնին եափաճազրն՝ սատէճէ
իրատեթինի Ալլահ լէյհինտէ օլան թաղափա գո-
մագ աըր: Ֆիքրինտէ զարար էթմէլի սին քի,
Ալլահին տէտիլիյնէ իման էտիպ՝ սէօլլէտիլի շէյէրին
կէօյա ատլուզ իտիլինի կէօսթէրէն հիսուիյաթյարա
էհէմիյէթ վէրմէյէճէք սին։ Վէ էօյէ պիր ի-
մանա Ալլահ էր եա կէճ մութլագ իճապէթ էտիպ՝
քէնտի քէնտինի իցհար էտէճէք տիր։”

ԿԵՆԸ տիւ շինութիւ, վէ անոտէն սօնրա ծիտափայէթ իւէ տէտի, "Անլապրմ. տէտիյինիզի էտէճէ-յիմ. Հիսուսիաթը ըմբ զապթ էտէմէմ, լաքին իրա-տէթիմ էլիմտէ տիր։ Եյէր անճազ իրատէթիմի տօգրութմազ կերէք իսէ՝ պու եէնի էօմը պանամիւմըին կիպի կէօրիւնմէյէ պաշտայօր։ Իրատէթիմի Ալլահա վէրէ պիտիրիմ, վէ շիմտի վէրի-յօրում։"

Օ տագիգէտէն պաշլայարագ՝ կէօյա միւրախիք
էթորիխին կէօթէրէն հիսովիաթլարընըն հէլէծանը-
նա առաջ էնէմմիյէթ գէրմէէրէ պու կէնճ բրատէ-
թինին գարարընտա սա պիթ գալլոր։ Հէր զագըթ՝ ի-
ման էթմէիի ինթիխապ էթմէշ իտպիխնի, իման էթմէք
նիյէթինտէ օլուուզունու վէ իման էթաիյինի պու
հիսովիաթլարա գարչու խրար էթմի։ Վէ էնճամ
պիր գաշ կիւն սօնրա զալէպէ շալմըշ օլարագ՝
հէր հիսովիաթ վէ տիւշինկիւ՝ էլինէ գօնուումուշ օ-
լան իրատէթի զապթ էտէն իլահի բուհուն գուվ-
վէթինէ թապի օլմուշ խտի։ Իմանընըն իգբարընը
դավի թութտու։ Պաղէն իմանընըն օլմատըլընը
տիւշինտիւ։ Պազէն հիսովիաթ իլէ թասարգ օ-
լունմատըլընտան՝ իման էթաիյինի սէօրէմէք իշիւն,
իրատէթինին պիւթիւն գուվկէթինէ միւրէծատաթ
էթմէիէ մէճպուր օլուու։ Ֆագաթ քէնսափ քէնտի-
նի Ալլահա վէրմէք՝ իրատէթինի վէրմէք իտիյինի
վէ իրատէթի սէպաթ իլէ Ալլահա թապիի գալ-
լը թագտիրտէ Ալլահըն հիսովիաթլարընը թէպ-
տըդը թագտիրտէ Ալլահըն հիսովիաթլարընը թէպ-
տիլ վէ վարլըլընը խտարէ էթմէիէ գէֆիլ իտկինի
անլամըշ խտի վէ նէթիճէ հալինտէ սատէլիք,
ճիտարիէթ վէ կիւնահ իւզէրինէ զալէպէ շալմագ
ճիէթիէթիլէ պիլտիիմ էն փարլատ Քէթիթիան
էօմրէթինին պիրի մէյտանա կէտի։

Մէսէլէնին ճանը պուրատա տըր: Ճիւղչ խազի
ու հարաբէթիմիղին մէնպաը օլան իրատէթիմիգ կէշ-
միշտէ կիւնահ վէ նէֆաին իտարէսի ալթընտա օ-
յուպ՝ պունլարըն իսթէտի քլէրինի իծրա եթմիշ տիր-
ֆագամիշ շիմտի Ալլահ անը իտարէ էթունն վէ պիդ-
ամէ Քէնտինին իրատէթընի մէրանա կէթիրսին

աէյու իրատէթիմիզին Անա թէսլիմ օլունմա-
սը թալէպ օլունուր ։ Իթասթ էտէրէք՝ քէնախ-
միզի տէրի զուրպան հալինտէ Անա թագտիմ է-
տէր իսէք, արթըդ Օ թէսլիմ օլունմուշ իրատէթի-
միզի թէսարրիւզ էտիպ՝ տէրհալ ինտինտէ խօշ
օլանը պիզտէ ինքա էթմէյէ պաշլայաճագ, վէ պի-
զէ Քրիստոստա օլան Գիրը վէրիպ՝ պիզի Անըն
սուրէթինէ թէպտիլ էտէճէք տիր:

Տիկէր պիր թէմսիլ ալալըմ: Քրիստոս իլէ
մահփուղ օլան էօմրէ տախիլ օլմուշ պիր դատըն
քէնտի քէնտինի պէօյիւք պիր թէճըիպէնին զար-
շուընտա պումագտա իտի: Տէրունինտէն պիւ-
թիւն հիսոյիաթլարը շէքփա վէ իսեան էթմտիէք,
վէ հիսոյիաթլար իլէ իտարէ օլունան պիրի օլսա
իտի իւմիտափլիի թէքմէլ օլուր իտի: Ֆագաթի
բատէթ հազգընտա թարիփ օլունան սրբրա վա-
զրփ իտի: Իմտի հազիգաթ ը հալուէ իրատէթի-
իլէ Ալլահըն իրատէթինի ինթիխապ վէ թէրճին
էթմտիինի պիլախիյնտէն հիսոյիաթլարըն հէյէճա-
նընա ասլա էհէմմիէթ վէրմէտի: Զէր տէփա էն-
սիչէ վէ իսեան տույզուռու մէյտանա կէլախինտէ
”իրատէթին օլսուն, իրատէթին օլսուն,” տէյէրէք՝
թէսլիմիյէթինտէ վէ տէյիշիմէդ դարարինտա իօ-
րար էտիպ՝ Ալլահըն իրատէթինտէն մ, մնուն իտի-
յինի պէյան էթմտի: Խնանըլմաղ տէրէճէտէ զը-
սա պիր միւտաէթ զարփընտա հէր թասավուրը
իթամթա կէլտի վէ ազ ասնրա հիսոյիաթլարը իլէ
պիր Ալլահըն իրատէթինտէն մէսուրու օլմագտա իտի:

Տիկէր պիր զատընըն հիսոյիաթ իլէ չօդ սէվ-
տիյի՝ ֆագաթ իրատէթ իլէ պուղզ էթմտիյի պիր կիւ-

նահը վար իտի: Հիսոյիաթլարընըն սէվզի իլէ ի-
տարէ օլունմագ կէրէք իտիինէ ինանտըզընտան՝
հիսոյիաթլարընտա թէպտիլաթ օլմայընճա՝ պու-
կիւնահըն մազլուպ էտիլմէսի իմքեանսըլ իտիյինի
զանն էթմտի: Ֆագաթ իրատէթ հազգընտա օլան
պու սըրը ըէնտինէ սէօլէնտիյինտէ՝ օտասընա չէ-
քիւոփ, վէ՝ “Եա՛ Բապպ՝ պու կիւնահը հիսոյիաթլա-
րըմ իլէ սէվայիմի լաքին հագիգաթ ը հալտէ ի-
րատէթիմ իլէ պուղզ էթմտիմի պիւիրսին: Ճիմ-
տիյէ գատար հիսոյիաթլարըմ իլէ իտարէ օլուն-
տում, ֆագաթ արթըդ իրատէթիմի սէնին էլինէ
թէսլիմ էտէրիմ: Թէքրար պու կիւնահա թապի
օլմազա իրատէթիմ իլէ բազի օլմայաճազըմ: Ի-
րատէթիմի Սէն զապթ էյլէ, վէ Սէնին իսթէտիյի-
նի սէչմէք վէ իճրա էթմէք հալընը պէնտէ մէյ-
տանա կէթիրէ:” տէյէրէք՝ առու էյլէտի:

Տէրհալ խէլաս պուլմազա պաշլարը: Բապպ՝
քէնսախինէ պէօյլէճէ թէպտիմ օլունան իրատէթի է-
լէ ալրպ՝ էօյլէ պիր սուրէթտէ ֆաիլ օլտու ըի,
քէնտինին իրատէթի մէզըիւր կիւնահտան տոլա-
յը խօշլանան հիսոյիաթլարը իւղէրինէ զալէ-
պէ չալտը, վէ տէրունինտէ օլան թուհ իւլ գուտ-
ոըն թագվիյէսի իլէ զուրթուլուու:

Իմտի սէն տախի կիւնլիւքէրինտէ պու մէպ-
տէտէն իսթիֆատէ էլլէ: Ալթըրգ հիսոյիաթլա-
րընը հիսապա արմայարագ՝ սատէճէ իրատէթինէ
էհէմմիյէթ վէր: Սնլէր անճագ զուլ մազամընտա
օլուալ վարլըըն ասլ էվէնտիսի իրատէթին տիր: Ի-
րատէթին Ալլահա թէալիմ օլտո՞ւ մը, իրատէթին
կման էթմէյէ գարար վէրաբի մի: Իրատէթին ի-

թաաթ էթմէյէ հազը՞ր մը: Պու սխալարն ձեւ-
վապը սուապոթի իսէ՝ սէն յենին թապողն էլի-
նէ թէսլիմ օլմուշ սըն վէ մէսէյէ պիթմիշ ալիք-
եալրնը կիրատէթ գարալ վէրտիյինտէ Ալլահ իլէ ո-
ւան թէսիմիյէթ մուամէլէն սի պիթմիշ պիր վակա ա-
ւուր: վէ հիսույաթլար մուվաֆադաթ էթմէլէր պի-
ւէ, պիր շէյ արթըրամազլար: Սըրփ իրատէթ ի-
լէ սոզուգ գանլըրդ իլէ՝ վէրիէն զարար պէտքի
սանա հէրարէթ իլէ էտիլէն գարարատան զափի կէօ-
րիսնիւր: Լաքին Ալլահըն ինտինտէ հէրարէթին
օրմամասը ֆարդ էթմէզ: Պիր քէրրէ պու հիքմէթին
կէսթէրտիյինէ կէօրէ՝ հիսույաթլարընըն տէյլի, իւ-
րա իրատէթինին հալինէ տիգդաթ էթմէթ լազրմ
իտիլինի քէշփ էտէր իսէն՝ բիթապ ը Մուգատ-
տէստէ պույուրը ան ճիւմէ էմրէրին իճրասը ու-
նին իչին միւմքին օւաճադ արր: Քէնափ քէնտի-
նի Ալլահա թէսլիմ էտէ պիլէ ծէք սին, աիրի գուր-
պան հալինտէ քէնտի քէնտինի Ալլահա թագտիմ
էտէ պիլէ ծէք սին, նորտա եիւրիւյէ պիլէ ծէք սին,
նէփսէ էօրէ պիլէ ծէք սին: Զիրա պու մէսէլէյէրին
ճիւմէսինտէ իրատէթինինթիսապ էտէրէթ Ալլա-
հըն պույուրտուղու իլէ իթթիֆադ էտէ պիլիր:
Հալպուքի զապթ օրոնմազ հիսույաթլարընա դալուա
խոփ, հալըն իւմիտոփ օլուր իափ:

Իմտի իմանըն վէ թէսլիմիյէթին հագդընտա
ասլուզ օլուգլարընը կէսթէրէն վէ սէնի կէօյա
միւրախ եէրինէ զօյան տուրուղու զուհուր էտէր իսէ՝
դաթիրէն գայուռ էթմէմէլի սին: Եալրնը հիս-
ույաթլարըն արը, վէ պիր տագիդէնին տիգդաթր-
նը պիլէ տէրմէզ: Իրատէթինին Ալլահըն էլինէ

թէսլիմ վէ տէրունի վարլըզընըն Անըն թէ՛սիրիսէ
թէրք օլունմալարը իլէ գարարըն Ալլահըն էյշինտէ
սապիթ իտկյինէ էմրն օլ, վէ մէսէլէյի էցից պրագ
Տալզալար իւզէրինտէ չալզալանան կէմը՝ լէնկէր
աթտրզտան սօնրա՝ լէնկէրին գուվկէթ վէ թէ՛-
սիրինէ թէտրինէն թապի օլուուղու կիպի, հէյէ-
ճան վէ հիսույաթլար՝ իրատէթինին ինթիխապը
վասըթասըրլա Ալլահըն գուվկէթինէ րապիթ օլուն-
տուգտան սօնրա մութլագա ըէնտինէ էսիր օլաճագ
արը: "Էյէր պիր քիմսէ Անըն իրատէթինի իճրա
էթմէթ իսթէրսէ, . . . պիլէճէք տիր,"

Իրատէթ թէտպիրլի պիր վալիտէյէ պէնզէր,
հիսույաթլար իսէ՝ աղլայան չալզրան չօճուգլար
կիպի ալըրէթ: Վալիտէ տօղրու վէ էյի օլանը ան-
լայարադ անըն եափրլմասընը էմր էտէր: Չօճուգ-
լար սէս դալշըրըլ դարշու դօրլար: Ֆագաթ վա-
լիտէ՝ չօճուգլար տէյլի իլլա քէնտինին ամիր օլ-
տուղունու պիլէրէթ: ճիւմէ իթիրազլարընա րազ-
մէն մոհապէթ իլէ վէ սէրինլիք իլէ տէտիյինին
իճրասընա պագար, վէ էնճամ չօճուգլար տախի
իթթիփագ էտէրլէր՝ վէ մէսէրրէթ իլէ պիլէ տէ-
տիյինի եափարլար: Վալիտէ՝ քէնտի տէյլի իլլա
չօճուգլարըն ամիր իտիյինի պիր տագիդէ պիլէ
գապուլ էթմէ, իտարէ էլուէն կիտիպ ալթիւմթիւր
հիւքմիէրմա օլուր: Շիմտի աափի չօդ դարպ-
լէրուէ ալթիւմթիւքտէն պաշգա պիր հալ եօդ արը,
զիրա իտարէ՝ իրատէթ եէրինէ հիսույաթլար
թէսլիմ օլունմուշ արը:

Սէնին տէրունի էօմրիւնտէ՝ հիսույաթլըն ար-
զուսու վէ պէյանը տէլիլ իլլա իրատէթին գարա-

ըլնընթէմէլի իտիյինի սնուռժմաւ Սատագաթսըղ-
լըդ վէ միւրախլիք թէհլիքէսի իրատէթին գարա-
րընտա սապիթ օլմագտան զիյատէ հիսսիյաթլարա
թապի օլմագտա տըր։ Իմափի հիսսիյաթլարըն նէ
տէրլէրիսէ՝ տէսինլէր, իրատէթին Ալլահըն թարա-
ֆընա կէչմիշի իսէ՝ Քէնտինէ ափո օլտուղտնու իդրագ
էթափիինտէ միւրափի օլմայրպի հազիգաթը սէօյլէրսին։

Քիթապի ը Մուգատտէստէ չօդ տէփա «գալպ»
հազգընտա սէօյլէրսիր։ Պիզ պու կիւն գալպ լու-
ղէթինի տահա զիյատէ հիսսիյաթ մանասընտա ան-
լար իսէք՝ Քիթապի ը Մուգատտէսի եազանլար
անըն իլէ հիսսիյաթ տէյիլ իլլա իրատէթ վէ շախ-
սիէթ պէյան էթմէք իսթէտիլէր։ Ալլահ ատէմին
գալպի իլէ ուղրաշտրզընտա՝ ատէմին «Պէն» տէյէ-
նին Քէնտինէ թէսլիմ օլունուպ իտարէսի ալթընա
կէլմէսինի իսթէր։ Ալլահըն արատըղը ինսանըն
հիսսիյաթլարը տէյիլ, իլլա ինսան քէնտիսի տիր։

Գագաթ պուրատա տիկէր պիր եանլըշա տիւշ-
մէյէլիմ։ Իրատէթիմիզի թէսլիմ էթմէք իլէ իրա-
տէթմիզ պիր հալա կէլէճէյիմիզի տէմէք իսթէ-
մէմ։ Իրատէթիմիզի Ալլահա թէսլիմ էթափիմիզ-
տէ ճահիլ վէ խամա ահմագ վէ եօլտան սափմըշ
օլուն իրատէթիմիզին եէրինէ Ալլահըն եիւքսէք՝
քեամիլ վէ իլահի իրատէթինի գապուլ էտէրիզ-
գէրքի «իրատէթ» քէլիմէսինտէն իսէ՝ «սիզիմ» քէ-
լիմէսինի թէշտիտ էտէր իսէք, պէրբագ անլայրշա
փափտէի օլուր։ Թէսլիմ վէ թէրք օլունաճագ
իրատէթ Ալլահըն իրատէթինտէն այլըլմըշ սափմըշ
օլուն պիզիմ իրատէթիմիզ տիր։ Ալլահըն իրատէ-
թիլիէ թէթիփագտա օլան իրատէթիմիզ տէյիլ տիր։

Զիրա իրատէթիմիզ քէնտինին իրատէթիլէ սիւ օ-
լուր իսէ, անը թէրք էթմէք կիւնան օլուր։

Զօնուղու՝ մալիք օլսուղու էյրի վէ ճահիլ
իրատէթի թէրք էթմէյէ մէճաղուր էտէրիզ։ Կա-
փարըմ։» Եա «Եափմամ։» տէմէյէ անա միւսաատէ
էտէմէյիլզ։ Ֆագաթ իրատէթի պիզիմ իրատէթիմիզ
իլէ ահէնկէ կէլափիլ կիպի, պիւթիւն գուվլէթի իլէ
«Եափարըմ։» Եա «Եափմամ։» տէմէսինի իսթէրիզ։

Ալլահ՝ պիզաէ իրատէթինի ֆի'լիէ կէթիրմէք
իշիւն՝ ամիլ օլտուղունտա, տէմիր կիպի պիր ի-
րատէթ իլէ ըիզարնը իճրա էթմէյիլիզ։ Քէն-
տի «կ'թ։» տէտիյինտէ, տահմա գուվլէթ իլէ «կ'-
տէրիմ։» տէմէյիլիզ։ Զիրա Ալլահ՝ անճագ իրա-
տէթիմիզ ըազի օլուպ Քէնտինին իրատէթի իլէ
իթթիփագտա օլուուղու թագտիրտէ՝ իրատէթինի
պիզաէ վէ պիզիմ իշիւն իճրա էտէ պիլիր։

Տօսթում, սէն պէօյլէնէ ըիզա կէօսթէրտին մի-
չէմիր կիպի պիր իրատէթ իլէ Ալլահըն իրատէ-
թինի իճրա էթմէյէ գարաը վէրտին մի։ Սէնին
իշիւն Անըն իրատէթի թէքմիլ թէսլիմիէթ վէ
քեամիլ իթթիմատ տըր։ Սէնին իրատէթին իշպու-
իրատէթ և իլահիլ թաստըդ էտէ՛ր մի։

Թէքրար տէյէ յիմ։ Իրատէթ հէր շէ տիր։
Գեներունըն պույտրատդու կիպի, «Ալլահ մուհապ-
պէթինէ զարար վէրմէթ տիյանէթին խիւլտոսուր
տըր։» Իմտի իրատէթ իլէ թէսլիմիէթ վէ իման
ատըմլարը աթմըշ իսէն՝ հիսսիյաթլարընա ըազմէն
րապաց մալ օլմուշ սըն, վէ Քէնտինին սէնաէ
իրատէթինի իճրա էթմէյէ պտուլամըշ իտիյինէ ի-
նանմազա հազգըն վար տըր։

Արքիջինների ՊԱՊ

Տէղաղեք ԽոհՍՈՒՍՅՆՏԱԿԻ ՀԱՅԱՀԱՅԱՀԵՐ :

Իման էօմը իւնէ կիրափթտէն սօնրա՝ էն ճիշտի արգուն թապարն աէլալէթինէ թապի օյմադվէ իթիմատ իլէ քիւլիյէն Անըն իտարէսի ալթընտապուտնմագ իտիինի պիլիրիմ։ Ֆագաթ ի՞նթիմէն չօդ քէրիէ թապարն աէլալէթինի անլամագ պապընտա կիւնիւք չէքէր սին։ Պաշ Զօպանըն սէտասընը թանըմայը էօրէնմէտիյինտէն՝ սէնին իշխն օրան իրատէթի խուսուսընտա չօդ տէ ֆաշիւպհէյէ տիւչար օրա պիլիրախն։

Պէտքի Ալլահըն՝ սէնի տօսթլարընըն թահարն էթմէտիի եօլլարա տալիթ էթտիյինի զանն էտիյօրսըն։ Վէ պու առամթլարըն Քրիսթիան էօմրտէ սէնտէն զիյատէ թէճրիպէքեար օլտուգլարընը դըյաս էտէր սին։ Անէրին տէտիյինի գապուլ էթմէլիպ՝ ճանլարընը սրգմագ իսթէմէզդ սին, վէ թահարն էթմէտիքրէրի չէլլէրի եավմագ սանա Փալու իտիյինի իսրար էթմէքտէ թէրէտախւտ էտէր սին։ Ֆագաթ աէլալէթ տիր տէյու տիւշիւնտիյիւն թէ՛սիրաթտան ազատ օլամայօր սըն, վէ պու սէպէտէն շիւպհէտէ գալարագ բահաթըրդ օլուր սըն։

Թէքմիլէն թէպիմ օրան ճան իշխն պու կիւճլիւքրին ճիւմլէսինտէն գուրթուլմագ միւմքին տիր։ «Թէքմիլէն» քէլիմէսինի թէշտիտ էտէլիմ, զիրա հէր հանկը պիր մէսէլէտէն տոլայը իրատէթին թէսլիմիյէթինտէ թէնագուս օլուրսա՝ օ մէս

ոէլէ հաղգընտա Ալլահըն ֆիքրինի անլամագ սայքի իմքեանըլ օլուր։ Պու սէպէտէն իլք ատըմ Ճիստէն հէր ճինէթտէ թապա իթատթ էթմէք նիյէթինտէ օլտուզունա էմին օրմագ արբու նիյէթին պէօյլէ իսէ՝ վէ Ալլահըն իրատէթինէ րազի օլմագ իշխն սանա եալլընըլ նէ իտիյինի պիմէք կէրէք իսէ՝ օլ գէման շիւպհէսիլ իրատէթինի պէյան էտիպ՝ սէնի տողըու եօլլարա գըլազուզլամաց րազի իտիյինէ գանի օլա պիլիր սին։

Քիթապ ը Մուգատտէստէ պու մէսէլէ հագգրնտա չօդ պէրրագ վատլար պու-լունուր։ «Քէնտի գօրտնլարընը իսմէրի իլէ չաղըրըպ անլէրի տրշարը ըըդարըր։ Վէ քէնտի գօրտնլարընը չըդարըր զէման էօնլէրիննէ կիտիպ, գօրտնլար տախի Անըն սէսինի թանըրգլարը ճինէթի արտախի Անըն սէսինի թանըրգլարը ճինէթի արտախի թէսէլի կտիճի, եանի ֆէտէրին պէնիմ իսմիմէ կէօնտէրէնէյի Բուհ իւլ գուտս պիզէ սէօլլէտիյիմ ճիւմէ չշլլէրի իսթմար էտէնէք տիր։» (Յուհ. 10. 3, 4.) «Լաքին թէսէլի կտիճի, եանի ֆէտէրին պէնիմ իսմիմէ կէօնտէրէնէյի Բուհ իւլ գուտս պիզէ սէօլլէտիյիմ ճիւմէ չշլլէրի իսթմար էտէնէք տիր։» (Յուհ. 14. 26.) «Լիէր սիզտէն պիրինն հիքմէթտէ նօգսանը վար իսէ թայիսպ էթմէյէրէք ճիւմէրէ զանիքրէտ իհսան էտէն Ալլահուան տիլէսին վէ անա վէրիէնէք տիր։» (Յակ. 1. 5.)

Պունլար կիպի պիր չօդ պէտանաթ պուզունուր իլքն, Ալլահըն տէլալէթինին պիզէ վատ օլուն-իլքն, Ալլահըն տէլալէթինին պիզէ վատ օլուն-իլքն իտիյինն ինտնըպ, շիւպհէ էթմէթիրէք՝ անուշ իտիյինն ինտնըպ, շիւպհէ էթմէթիրէք՝ անա մունթազըր օլմալըրըր։ Պու շարիթ ը մութլագ տըր, զիրա՝ «Ալլահ շիւպհէ էթմէթիրէք տիիէսին, զիրա շիւպհէ էտէն քիմաէ բիւզկեար իլէ սիւրիւրիա շիւպհէ էտէն քիմաէ բիւզկեար իլէ սիւրիւ-

մազուլէ ատէմ թապպ թարաֆընտան պիր շէյ ու-
րաճաղը զաննընտա պուլունմասըն,՝ (Յակ. 1. 6, 7)
տէյու եազըլմըլ տըր:

Իմտի, էվլիլա պու խուսուս գարարլաշտը-
րըլսըն, վէ անտէն ոօնրա հէր հանկը նէվ շիւպ-
հէնին թէ՞ սիրաթը սէնի զավի իմանտան չէվիրմէ-
յէ մուվաֆփադ օլմասըն: Ալլահըն տէլալիթի վառ
օլունմուշ տըր, վէ արատըլըն թագափրտէ՝ մութ-
լագա մալիք օլաճագ սըն:

Սանիյէն, Ալլահ հէր շէյի պիլիր, վէ ինսա-
նա զարարլը կէօրիւնէն եօլլարըն պէրէքէթլէր ի-
լէ տօլու օլտուզլարընը պիլէրէք՝ սէնի անլէրաէն զը-
րազուզլայա պիլիր:

Ալլահըն թասավփուրարը իլէ ինսանըն թա-
սավփուրարը, Անըն եօլլարը իլէ ինսանըն եօլլարը
պիր օլմատըլարընը թանըմալը սըն: Վէ հէր
հանկը պիր հարաֆէթին նէթինէսի հազգընտա շաշ-
մագ հիւքմ վէրմէք եալրնըզ էնճամընը իրինտէն
պիլիէն Զաթա մախսուս տըր: Իմտի էն սէվկիւլիւ-
տոսթլարընըն արզուլարըն գարշու օլան պիր հարա-
ֆէթէ սըրֆ մուհապպէթինտէն տօլայը սէնի զրլա-
դու ամասը միւմքին տիր: Բապպըն արտընճա-
կիտէն պիր շայիրա օլմագ իշին՝ հէր շէյինի հաթ-
թա փէտէրինի եա վալիտէնի՝ պիրատէրինի եա
հէմշիրէնի՝ զէվճինի եա զէվճէնի՝ վէ սլէրի հայա-
թընը պիլէ տէլունտէն թէրք էթմէք կէրէք օ-
լաճաղընը էօրէնմէլի սին: Պունու պէրրագճա-
անլամատըդճա՝ կիւճիւյէ տիւշմէք փէք իհթիմալ
տըր, զիրա չօդ տէք փա իթաաթ էօմրիւնէ կիրմիշ
օլան էվլատ Ուլլահ էր եա կէճ էն զիյատէ սէվկիւ-

թէր օլտուլազըն թահսին էթմէտիքիէրի եօլլարտ զըլա-
զուզլանըր, վէ պունու զաթէն մէմուլ էթմիշ օլուպ՝
հէր հալ ու բէյփիէթաէ թապպա իթիմատ էթմէյէ
հազըր օլմամըշ իսէ՝ հալը փէրուշան օլուր:

Պու նօգթալար մուայլէն օլուգատան անլա,
ասլ սիւալա կէլիրիզ: Ալլահըն տէլալէթի նէ՞ սու-
թէթլէ պէյան օլունուր վէ պիզ անը նա՞ սըլ թա-
նըրա պիլիրիզ:

Ալլահ՝ իրատէթինի տէօրիթ վասըթալար իլէ
պէյան էտէր: 1. Քիթապ ը Մուգատտէս իլէ,
2. Մուգատտէր վասըթասը իլէ, 3. Գուզիէ ի մու-
հաքէմէ միզին իգնահիէթի իլէ, 4. Բուհ իւլ Գուտ-
աըն իւզէրմիզէ օլան տէրունի թէ՞ սիրաթը իլէ:

Պու տէօրիթ վասըթալարըն պիրլիքտէ կէօս-
թէրափէրի՝ Ալլահըն իրատէթի տիր տէյու-
գանմագ էմին տիր: Զիրա գարշը սէօյլէնէ-
մէլ պիր մէպտէ հալինտէ ֆարզ էտէրիմ քի, Ա-
լլահ նէ գատար վասըթալար իլէ սէօյլէր իսէ՝ պու
վասըթալարըն պէյանաթը արասընտա տախմա իթ-
թիփագ օլաճագ տըր: Եէտալար չօդ իսէ տէ
փէյզամ անճագ պիր օլա պիլիր: Ալլահ պիր եօլ
իլէ փիւան պիր շէլի եափմագ եախօս եափմա-
մագ իշիւն պանա էմր էտէլ իսէ՝ տիկէր պիր եօլ
իլէ արսիսինի էմր էթմէսի զայր ի միւմըին տիր:
Էմրէր պիրի պիրինէ մուխափի իսէլէր՝ էմր էտէն
պիր օլամագ: Իմտի պու անէնի Ալլահըն տէլալէ-
թինի թէֆրիզ էտէն պիր իւնսիւր օլաճագ տըր:

1. Քիթապ ը Մուգատտէս: Պիր մէսէլէ հագ-
գընտա շիւպհէ էթափինտէ էվլէլ էմրտէ Քիթապ
ը Մուգատտէստէ եօլ կէօսթէրէն պիր էմր եա

դափտէնին օլուպ օլմամասընը արամագ կէրէք տիրք
Ալլահըն օրատա պէյան օլունան իրատէթինի պու-
լուպ՝ անա իթաաթէ էթմէտիքճէ, Անըն՝ սանա իրա-
տէթինի անտէն այրը վէ տօղուտան պէյան էտէնէ-
յինի մէմուլ էթմէլի տէիլ սին, վէ թալէպ էթմէլի
տէիլ սին։ Տէլալէթ ի իրահի մէսէլէսինտէ չօդ
վէ պէօյիւք խաթալարըն սէպէպի պու սատէ հա-
գիգաթըն բիայէթ էտիմէմէսի օլմուշ տրր։ Փէ-
տէրիմիզ պիր մատտէ հագգընտա պիդէ թահրի-
րի վէ աշըզ թալիմաթ վէրտիքտէն սօնրաց էտպէթ
այնի մատտէ հագգընտա պիդէ եէնիտէն խու-
սուսի վահի վէրմէզ։ Վէ քիթապտա օլան թալի-
մաթը պուլուպ անա իթաաթէ էթմէզտէն տէրունի
պիր սէտայա մանթազըր օլուր իսէք՝ ֆիքրիմիզի պօչ
խայալարա աչմըշ օլուպ ալտանմագ թէհիքէսի պէօ-
յիւք տիր։ Պիլ ֆարզ՝ սըրզաթ էթմէմէք իշիւն հիշ
պիր քիմսէ շախսի վահիյէ միւհիման տէյիլ տիր, հէմ
տախի մէմուլ էտէմէզ, զիրա Ալլահ զաթէն քի-
թապտա սըրզաթ հագգընտա իրատէթինի աչրդ-
տան պիդէ պէյան էթմիշ տիր։ Պու նօզթա՝
դիքրի լազըմ օլմամագ տէրէնէսինտէ աչրդ
ֆադաթ արա սըրա անա տիդզաթ էթմէսիշ վէ Ելրի
թասավլուրա սափրապ էօմէտ ունա կիթմիշ օլանլար
պուլունուր։ Փէք ճիտտի պիր Քրիսթիան պիլիքիմ
քի։ "Հէր շէյ սիզին տիր։" այէթի՝ տօսթլարը-
նըն պիրինին ֆարասընը չալմագ իշիւն պիր
էմր հալինտէ ֆիքրի իւզէրինէ պասըլտը։ Միւն-
հիշ պիր մուդավէմէթտէն սօնրա, զանն էթ-
տիրի տէլալէթէ իթաաթ էթտի, վէ նէթիճէ էլ-
սէթ պէք մախուփ իտի։ Տէլալէթ տիր տէյուշ պանն

էտթիյի թէէսիրի քիթապ ը Մուգատտէսին սըր-
գաթ հազգընտա օլան աշըզ թալիմինէ թապի
թութսա իտի, պու հալա տիւշմէզ իտի։

Քիթապ ը Մուգատտէս սահիհէն հէր հալ ու
քէրֆիյէթ իշիւն խուսուսի պիր նիզամ թագտիմ
էթմէզ, վէ անտէ թալիմաթ պուլմատըլըլըզ հալ-
տէ տիկէր եօլլար իւէ տէլալէթին վէրիմէսինէ
միւհիմանը՝ հէմ տախի միւնթազըր օլմալըլըզ։
Ֆագաթ չօգլարըն տիւշինտիւխնտէն զիյատէ Քի-
թապտա մուայիէն թալիմաթ վէրիմիշ տիր։ Հաթ-
թա՝ հագգընտա քիթապտա պէրրագ էմր պուլուն-
մայան էօմրիւն էհէմմիյէթի մէսէլէլէրի ազ տըր։
Պիր գաչ նումունէ զիբը էտիիմ։— Էլպիսէ հագ-
գընտա, 1 Պետ. 3. 3,4 վէ 1 թիմ. 2. 9։ գօնու-
շուգ հագգընտա, էֆուս. 4. 29 վէ 5. 4։ ին-
թիգամ ալմագ վէ հագգըմըզտա իսրար էթմէզ
խուսուլընտա, բօմ. 12. 19-21, Մատթ. 5. 38-48
վէ 1 Պետ. 2. 19-21։ Ավֆլըզ հագգընտա, էֆ.
4. 32 վէ Մարկ. 11. 25, 26։ Տիւնեայա ույմագ
հագգընտա, բօմ. 12. 2, 1 իուհ. 2. 15-17 վէ
Յակ. 4. 4։ Հէր նէվ էնտիշէ հագգընտա, Մատթ.
6. 25-34 վէ Ֆիլ. 4. 6, 7։

Պու նումունէլէրտէն Քիթապ ը Մուգատտէսին
վէրտիի տէլալէթ նէ գատար աօլզուն վէ ամէլի
իտիյինի կէօրէպիլրախն։ Իմտի կիւծլիւէ տիւշ-
տիւխնտէ՝ էվիչ էմրտէ քիթապ ը Մուգատտէսին
ֆիքրի մէշզուլ էտէն մէսէլէ հագգընտա տէտիի
վար մը, եօգ մը իտիյինի անլամագ իշիւն թէֆթիշ
էյլէ վէ այնի վագըթտա Ալլահտան քիթապ վա-
սըթասըլէ ֆիքրինի սանա անլամարն տէյու տուեա

էյէ։ Անտէն սօնրա՝ Քիթապտա պուլտուզուն աշըդ Թալիմ նէ իսէ՝ անա իթաաթ էթմէլիսին։ Քիթապըն աչըդ սուրէթաէ մէյտանա զօտուզու պիր մէսէրէ հագդընտա ֆազլա պիր տէլալէթ ասլա վէրիմէզ, վէ վէրիլսէ պիլէ Քիթապըն պուլուրտուզութալիմաթտան ֆարգլը օլամազ։

Պու սըրատա Քիթապը ը Մուգատտէօին «մէպտէ քիթապը» խտիյինի տէրխաթր էթմէթ լազըմ աըր։ Թէք այէթլէք պաղէն Քիթապըն մէպտէլէրինէ թէ քմիլէն մուխալիփ պիր սուրէթաէ թէ փսիր օլունապիլիր։ Բուհանի էօթէ ուճրուզուն պէօյնք գըսմը պէօյլէ մէյտանա կէլիր։ Թէք պիր այէթ Փիքրէ գուվիթլինէ պատրզընտա՝ նէթինէ նէ օլուրսա օլուն՝ անա իթաաթ էթմէթ կէրէք սայըլըր վէ պէօյլէնէ Քիթապը Մուգատտէօէ իթաաթ էթմէթ պէհանէսիլիէ հէման Քիթապըն վազ էթախի մէպտէլէք պօզուլուր։

Տիգգաթա շայան աըր քի, Ղուկաս ինճիլինին տէօրտիննիւ պապընտա՝ տիւշմէն Քրիստուը թէն թիպէ էտէր իքն՝ տէտիյինի թաստըդ էթմէթ իշին թէքտէն պիր այէթ իսթիմալ էտէր. ֆազաթ Քրիստոս ճէ վապընտա մէպտէլէք պէյան էտէն այէթլէր գուլանըր։

Մամափի՝ Քիթապը ը Մուգատտէօի թէթիշ էթտիյինտէ Փիքրինտէ օլան կիւճլիյիս հալ էտէն մէպտէլէք պուլմազ իսէն՝ զիքը օլունան տիկէր եօլլար իլէ Ալահըն տէլալէթինի արամագ կէրէք տիր. վէ մութլագ սուրէթաէ Ալլահ գուվիկ ի մուհաքէմէնին իգնախիշթի իլէ վէ եախօս մուգատտէրի իլէ, եախօս տէրունի թէէսիրաթ իլէ իրա-

աէթինի անլատաածադ տըր։ Հէք հազիգի տէրաւիթաէ պու տէօրիթ խուսուսաթ պիր օլուր. զիրա Ալլահ պիր եօլ իլէ տէտիյինի պաշտա պիր եօլ իլէ նազ էտէմէզ։ Խմտի վազիփին հազ զընտա պիր տուզու մէյտանա կէլալիյինտէ։ 1) Քիթապը Մուգատտէօէ մութապը՝ գ մը, 2) հազ զընտա ֆիքսի իղնախիթիմ վա՞ր մը վէ 3) իճրաօը իշիւն փուրուաթ վա՞ր մը տէ յու սիւալ էթմէթ կէրէք տիլ։ Պու խուսուսաթըն պիրիսի նօգուան եա աքսի իսէ իլէրիլէմէթ էմին սոյլլամազ. վէ սապը իլէ անլէրին ճիւմիէսինին իթմէթիփագ էթմէթիրինէ միւնթազըր օլմագ կէրէք տիր։ Տէլալէթ սայտըզն հազիգաթէն Ալլահըն տէրալիթի իսէ մութլազա պու տէօրիթ խուսուսաթ իթմէթիփագ էտէն տիր վէ պիր եա զիյատէսի նազըս զալաբգնա՝ տույզունուն Ալլահատան օլմատրզնը պիթէրէք՝ անը րէտտ էթմէթիսին։ Ունութմայալըմ ըի թէէսիրաթ վէ տույզուլար անճագ Ռուհ իւլ գուտստան տէ յիլ իլլա տիկէք մէնպա՝ լարտան մէյտանա կէլէպիլիր։ Եանլըշ թէէսիրաթըն չօգլարը էթբաֆըլմըզտա պուլունտան գուվիթիշ շախալարտան սուտուր էտէպիլիր։ Խասթամիզան հալիմիզ տախի խայտա էթմտիխմիդտէն զիյատէ պիզէ թէէսիր էտէպիլիր։ Պունտան մատա րուհանի էօմրիւն ալի սէմթէրինէ կիրմէթ իսթէէն հէր Քրիստիյան եօլճու՝ քէնտինէ մուսալրաթ օլմագ իսթէէն րուհանի տիւշմէնլէրինին թէէսիրաթընա մաղնար տիր. կֆուտուրուարտա Քրիստոս իլէ սէմափիյաթտա օթուրմագ իթմիյազընանաի օլուզումուզ սէօյլէնտիքտէն սօնրա քէզալիք օլ տաիրէտէ տիւշմէնլէր իլէ մոհարէպէ էթ-

մէք մէճպուրիյէթինտէ իտիյիմիզ զիքը օլունուր : (Եֆ. 2. 6 վէ 6. 12:) Պու ըուհանի տիւշմէնէր քիմ եա նէ իսէլէր՝ ըուհանի գապիլիյէթլէրիմիզ վասիթասըլլէ պիզի միւթէսիր գըլարլար : Ալլահըն սէտասը պիզէ մալիւմ օլտուղու կիպի անէրին սէտասը տախի ըուհումուզ իւզէրինէ պիր տէրունի թէէսիր իլէ մալիւմ օլուր : Ռուհ իւլ գուտա իւզէրիմիզէ պրագտըզը թէէսիր իլէ պիզէ Ալլահըն իրատէթինի անլաթտըզը կիպի՝ պու ըուհանի տիւշմէնէր՝ թէպտիլ ի գըլափէթ իլէ պիզի Ալլահա եագլաշտըրածագ «նուր մէլարէսի» հալինտէ՝ բէնտիէրին իրատէթինի տէրունի թէէսիրաթ իլէ իլհագ էտէրլէր :

Նիչէ ճիտտի վէ խալիս էվլատ Ուլլահ՝ ըապպըն արտմնծա սըզըսուրէթտէ կիթտիքլէրինի զանն էտէր իքէն պէօյիէնէ ալտանսարագ էօթէ ուձուգ վէ եանլըշ թալիմաթա սիւրիւքլէնմիշ տիրլէր : Գալպէրինն խալիսէթինի կէօրէն Ուլլահ մէրհամէթ էտիպ ավփ էտէպիլիր վէ հէմտէ էտէր : Լաքիննէթինէլէր չօդ էսէփի օլապիլիր : Պէս պիր տէլաշէթ տույզուսունա մալիք օլմագ քիփայէթ էթմէզ : Անաթապի օլմաղտան էվլի՝ անըն մէնպաընը անլամալըլըշ, վէ տէլալէթ եա իսապէթ «աճախպ» կէօրիւնիւրսէ պիլէ՝ եինէ Ալլահտան իտիյինէ մոթլագ պիր իսպաթ տէլիլ տիրու չէր ասրտաշէրիր վէ ալտասըճը գուլլէթլէր միւճիզէլէր իճըրա էթմէլէ, միւթագպէլի պիտիրմէյէ, ուըրըլարը քէշ էթմէլէ վէ ալամէթլէր կէօսթէրմէյէ միւգթէտիր օլմուշ տըր, Փագաթ տախիմ պոնլար իլէ ալտանմամագ իշիւն միւմինէրէ իսթար էտիլիր :

Զ. Խմտի տէլալէթ տափմա քիթապ ը Մուգատառին թալիմի իլէ ըուպար օլունմալը : Ֆաղաթ եալլնըզ պու քիփայէթ էթմէդ : Տէլալէթ ըուհնաթէնիր օլունան գուզիլէ ի մուհաքէմէմիզ իլէ ատլի թաթմափիք օլունմալը :

Պէնիմ կէօրոսխիւմէ կէօրէ՝ Քիթապ ը Մուգատտէս հէր եէրոտէ էվլատ Ուլլահըն Ալլահ թարափընտան վէրիէն գապիլիիէթլէրինին իսթիմալընը ֆարզ էտէր : Խարիճի էօմրտէ միւմին խարիճի գապիլիյէթլէրինի գուլլանածագ . տէրունի էօմրիւնտէ տէրունի գապիլիյէթլէրինի իսթիմալ էտէնէր ալիր : Խարիճի էօմրտէ կէօղլէրի գափալը օլտուղու հալտէ այագլարընը թաշլարաշարփմագտան հըֆզ օլունմուրնը մէմուլ էտէմէտիի կիպի՝ տէրունի էօմրիւնտէ գուզիլէ ի մուհաքէմէսինի պէր թարափ էթտիլինտէ րու հանիճէ թէօքէղլէմէքտէն հըֆզ օլունմաղը մէմուլ էտէմէզ :

Լաքին պիր քիմսէ՝ ըուհանի խուսուսամտաագլը կիւզէնմէլի տէլիլիզ տէյու իթիրազ էտէպիլիր : Թէնփիր օլունմարը ինսանի էֆքետարաասինէն կիւզէնմէլի տէլիլիզ : Ֆաղաթ Ալլահըն րուհունուն վարթմացլիէ թէնփիր օլունան գուզիլէ ի մուհաքէմէմիզ օնտան Փարգլը տրրու Ալլահ պիզէ իհաան էյլէտիցի գապիլիյէթլէրի հիսապա արմայարտգ տէյիլ, իլրու անլէրոտէն իսթիփատէ էտէրէք՝ պիզէ սէօյէյէճէք տիրու չէր նէ զատար իման իլէ տօլու օլսագ պիլէ՝ խարիճի կէօղլէրիմիզի գուլլանմըլըզ կիպի տէրունի էօմրտէ տախի զինիմիզին տէրունի կէօղլէրինի իսթիմալ էթմէք կէրէյիզ :

Յ. Մուգատտէր։ Տէլալէթ Ալլահանի իսէ՝
իճրասը իշխն գուրսաթ օլուր։ Յովհ. 10. 4 աէ
էֆէնտիմիզ պունուն իշխն պիզէ թէկմինաթ վէ-
րիր։ “Քէնտի գօյունլարընը չըդարսըզը զէման
եօնլերիննէ կիսիպ, գօյունլար տախի անքն սէսի-
նի թանլարըտարը ճինէթիէ առջնանա կիսերլեր։”
Պու ալթուէ զաւլանըլան թապիրէրէ տիղդաթ
էլլէ։ Եօլ աշմագ իշխն եօնլերիննէ կիտէր վէ ա-
շրմըշ օլան եօլանն արտընճա կիտէրլեր։ Պիր
Քրիսթիանըն քէնտիսի իշխն զօր իլէ Եօլ աշբա,
ճիւմէ մանիւրի զըլմս զտա իսրար էթմէսի տէ-
լալէթի իւահիւրէ մալիք օլմս օրնա ալամէթ տէ-
լիր տիր։ Բապտ էօնիւմիւղծէ կիտէր իսէ՝ պիզիմ
իշխն դափուտարը 0 աշաճագ վէ քէնտիմիզ իշխն ան-
լերի պալմա իլէ զըրմազա մէճպուր օլմայաճազըզ։

4. Տէրունի թէկսիրսթ։ Պու տէօրախիննիւ իւն-
սիւր օլ պիր տէօրթ իւնսիւրլէր իլէ թէ վթիշ վէ մո-
այէնէ օլունաճազը կիպի՛ օլ պիր իւնսիւրլէր տախի
տէրունի թէկսիրաթտան թասալդ օլունմալը։ Հէր
հանկը պիր մէսէլէ հադգննտա տէրունի իդնաի-
յէթսիզիք հիսս էտէր իսէթ՝ իճրաաթա պաշլամազ-
տան էվլէլ իգնափիթմիզիյն զաիլ օլմասընը
պէքլէմէք կէրէք տիր։ Ֆէկդ էլ ատէ չափուգ պիր
սորէթաէ իւահի էօմրտէ կէրիլէմիշ պիր միւմին
պունուն սըրը հալինտէ շու սատէ տէվայր վէր-
տի։ — “Յուհուն միւմանաաթընա տախմա իթաաթ
էտէրիմ։” Տէրունի թէկսիրաթա էնէմիյէթ վէր-
մէլիյիզ։ Պագի գալան իւշ իւնսիւրլէր իւիւն օլ-
տուզու կիպի՛ պու թէկսիրաթը տախի պաստըր-
մալը տէլիլիզ։

Հէր զիգըրմէթ ըստհանի մէվնիպէյէ թապի-
տմէնտան խուսուսի պիր թէհիլիքէ պազլը աըր-
թուհանի ալէմ պիր ճանա քէշփ օլունտուզունտան
պէրէքէթի իլէ թէճրիպէյէ տախի մազհար օլուր
ֆազաթ սիննի քէմալըն թէհիլիքէլէլի չօդ ի-
սէտէ սէպափէթին ճէհալէթ վէ թէճրիպէսիզի-
յննէ թէրձին օլունմալը մը։ Քիմ եէսնի վէ տահա
յննէ թէճրիպէլիը միւնասէպէթ աշաճագ իսէ պի-
լէ՛ Քրիստոսըն պօյունուն քէմալիյէթինէ արզու
շէքմէյէճէք ալիր։

Իմափ թէհիլիքէլէրտէն գօրդարագ տէլալէթ ի-
լիահի իմթիյազընտան մահրում գալմալը տէլիլիզ։
Զիքը օլունան տէօրթ իւնսիւրը վէ անէրին իմթի-
քագ էթմէլէրինտէն մէյտունա կէլէն պիլ վազիփէ
ի մուգատտէսէ հիսափյամը մէվճուտ օլուրսա, միւ-
թէրէտափիտ օլմագ լազրմ տէլիլ տիր։

Ալլահն իրատէթինին պէօրիէճէ տոզրուտան
քէշփ օլունմասը էն ազիմ իմթիյազլարլըզուան
պիրի տիր։ Ալլահն էօմրիւմիւզիւն ուֆագ նօգ-
թաւըլնտա պիլէ անլէրի իտարէ էթմէթ իսթէմէ-
սի պիզէ օլան մուհապէթինէ էն զուվէթիլ պիր
տէլիլ տիր։ Բասթ կէլտիյիմիզ՝ հաթիւ թանըրզը-
մըզ ֆէրալէրին վազըթլարընը նասըլ կէշիրմէլէրի
թէֆէրուաթլէ պիզէ մէրագ մատտէսի տէյիլ տիր։
Գագաթ պիրինի սէվմէյէ պաշրաաըրըմիզ կիպի տէր-
հալ պէօյէ օլույօր։ Տէմէք տիր քի թափը ու
հարէթիմիզի թային էտէն Ալլահն շէրիաթը ան-
ճագ մուհապէթի իշխն տիկէր պիր իսմ տիր։ Շէ-
րիաթ նէ գատաց ինճէլիքէ եափաճազըրըզ կէօս-
թէրիրսէ օնիսպէթլէ մուհապէթինին տէրինլիինէ

միւթմէին օլապիլիրիզ։ Ալլահոտա Քրիստոս իլէ
մահֆուզ օլան էօմրիւն միւթմէլ սիրուր վէ իմ-
թիյազաթընը՝ հէր կիւն վէ հէր սաաթ տէլալէթ
իլէ եաշամաղը էօյրէնմէտիքճէ՝ պիլէմէյիզ։

Ալլահ՝ քէնտի բիզասընըն իճրասը իլէ պէրա-
պէր պունա լաղըմ օլան իրածէրի տախի պիզտէ
մէյաանա կէթիրմէլի վատ էթմիշ ափր։ իրատէ-
թիմիզի էլինէ ալըզ աէրունիմիզտէ ֆափի օլանագ
արը։ Թէնպիհնէրի արշարըտան վազ օլունան էմր-
լէր օլմագտան իսէ, տէրունտէն գայնայան ար-
զուլար օլանագ արը։ Պիզզաթ իրատէթիմիզին
տախիրինտէն զունուր էտէ ճէքիէր, վէ «իճրու էթ-
մէլիյիզ» տէյիլ, իլլա «իճրա էթմէր իսթէրիզ» տէ-
յու հիսս էտէ ճէյիզ։ Պու սուրէթլէ խըզմէթիմիզտէ
թէքմիլ հիւրիիէթ օլանագ, զիրա հալ ու քէյթիյիէթ-
լէր նէ դատար չէթին օլուրսա՝ արզու էթափիյիմիզ
շէյի եափմագտա գուայլըգ հիսս էտէրիզ։ Հէր
վալիտէ՝ պիր եօլ իլէ չօնուզունուն իրատէթինէ կի-
րիպ անը իշէթէպիլսէ իտի, շէոյլէ քի չօնուգ՝ էմր
օլունան չէլիէրի քէնտիիիինաէն եափմաղա արզու
շէքին, միւթմէլ վէ գուայ պիր իթաաթ թէթին
էթմիշ օլանաղընը պիլիր։ Իշմէ եէնի Ահա ալ-
թընտա ֆէտէրիմիզին քէնտի չօնուգուարը իշիւն
եափարը թամմ պու տըր։ Շէրիաթընը գալպի-
միզ վէ ֆիքրիմիզ իւզէրինէ եազար, շէոյլէ քի
ագլ վէ հիսսիյաթ իլէ անը գապուլ էտէրիզ։
վէ ճէպր ալթընտա տէյիլ, իլլա ճէլզ օլունարագ
անա իթաաթ էտէրիզ։

Իմտի տէլալէթ ճիհէթիյլէ Բուհ իւլ գուտ-
սուն թէքմիլէն իթաաթլը օլան պիր ճանտա ֆափիլ

ալտուզու ուսուլ՝ ֆիլան շէլլէրի եափմագ եա պրագ-
մագ իշիւն՝ ֆիքր իւզէրինէ պիլը արզու պաամագ-
տան իպարէթ տիր։

Պէլքի տուա էտէր իքէն՝ ֆիլան պիր ֆարզ
մէսէլէսի հագգընտա պիրտէն պիր իմաաթ միւմի-
նին իթթիլա լուկունիսիւնտէ մէյաանա կէլիր։ «Պու-
նու եափմագ իսմէթիմ։ Քեաշրի եափապիէ իտիմ»
տէյու տիւշիւնիւր։ Պու իմաաթ հագիգաթէն Ալ-
լահտան օլտուզու հալտէ՝ անա իթաաթ էթմէլէ
թէքմիլէն հազըր օլարագ՝ մէսէլէ տէրհալ թագպա
թագտիմ օլունմալը։ Անտէն սօնրա իմաաթ էվլէ-
լա զիքր օլունան իւնսիւրլէր իլէ թաթպիկ օլուն-
սուն։ Պազէն պունուն իշիւն ու զուն վագրիթ լա-
զըմ տէյիլ ափր, զիրա մէսէլէնին տողրու եա եան-
լը նօգթալարընը տէրհալ կէօրէգիլիրիզ։ Ֆագաթ
հէր նէ տէ օլսա պու տէօրթ իւնսիւրլէրին իթթի-
ֆագը մալիւմ օլուպ գալպտէ ֆարզ տույղուսու
մէյաանա կէլսիյի կիսպի՝ տէրհալ իթաաթ էթմէթ
էն էմին վէ էն գուայ եօլ տըր։ Էն գուայ տըր,
շիւնքի պիր մէսէլէնին տողրու իաիյի իւք տէֆա
կէօրիւնափիյինտէ՝ օ անտէ իճրասը էն գուայ տըր։
Միւզաքէրէյէ միւսաատէ էտէր իսէք՝ գուրսաթ էլ-
տէն գաչար վէ թէկսիր իլէ իթաաթ հէր աագի-
գէ տահա չէթին օլուր։ Լաքի Էօմր թէքրար ու-
յանըր, վէ իթաաթ իշիւն խոթիմագ օլունացագ
գուվզէթ միւզաքէրէ վէ շիւպհէ իշիւն սարփ օլու-
սուր։

Մամափի պազէն հէր նէ եափար խէք ֆարզ
տույղուսու պէրրագ օլմագ վէ շիւպհէ գալրըզ
թլազէթէն, տութլար ֆարզլը էֆքեաբսա օլուպ

արդու էթայիշիսիզ մէստէրէ զուշու օռօրուն ու զուշու գուշու առաջ հաւառ քէյփի էթէրանէ զիւսան նուր որու խազը ուարագ պէքի էմեքտն պաշկա պիլ եռ եօգ արր ֆազսի իման վէ միւգ էսմէ թէսի մէյէթ իւէ միւնթազը ըմագ կրէք որր իստ աթ Ալլահան իսէ աէվամ էաբագ զուզգէտ և անձէք Անտէն տէյիլ իսէ զափի օրուա անուարաւածագ էյէր տէվամ էտէրաէ և էյէր բապը նուզունատա տուրատ զումուզտա թէքէ ըիւր էտէր իսէ և էյէր տուա էթափիմիզտէ պիզէ զահմէթ վէրիսէ էյէր սէրմէթիմիզի պօզսրաս վէ էյէր պախուսոս զիքր օրանան տէ օրթ իւնսիրուէ անէնկ մէյտանա էկլմիչ իսէ Ալլահան օրոււզտան էմին օրապիլիի իզ վէ անա իթաաթ էթմէլիյիզ եօգսա թարիփ օրունմազ զայաթա կրիփթար օրանազը:

Շիւպհէ կէութէրէն մէսէլէր հազգընտա ըէսուլ պիզէ մուսյէն պիր նիզամ վէրիր Նախաք սայրան էթէրին իսթիմալը հազգընտա սէցլէր իրէն շախսի հիւրրիյէթինի պէյան էթափտէն սօնրա Պիլիրիմ վէ թապա Յիսուստա գանտըմ քի հիշ պիր շէլ քէնսի հատի նատու ը զաթինտա նախաք տէյիլ տիր քագաթ պիր շէյի նախաք ատու էտէն քիմսէյէ օլ շէյ անտ նախաք արր վէ թէքար իմանըն վաթիմ մը անր Ալլահըն հուզուրունտա քէնտինտէ հրթղ էյէ նէ միւպարէք տիր օլ քիմսէ քի թահսին էթտէյի շէյտէ քէնտի ալէ հինէ հիւքմ էթմէզ լարին շիւպհէ էտէն քիմսէ եէտիի թագափիտէ իմանլէ եէմէտիյի իշիւն մահքիւմ տիր զիրա իմանտան օլմայան հէր շէյ կիւնահ տըր ։

տըր տէլու պույուրուր ցէմէք տիր քի հէր շիւպհէլի (եանի հազգընտա իմանըն մաւայյէն ոլմայան) մէսէյէտէ Ալլահըն ֆիքրինի պէրրագ սուրէթտէ անդամագ իշիւն նուր վէրիլինձէյէ զատար սիւքիւթ սուրուա հարեքէթ էթմէտէք էրդէմ տիր նիշէ տէ ֆա շիւպհէնին Ալլահըն իրատէթինէ տահան մուվաֆիր պիր մէսլէյէ տավէթ էտէն Անըն ու տասը պէլէ օլմուշ իսպիյինի պուլաճագընն Եթնէ սահին պիր քի պազէն շիւպհէլէր անճաղ թէճիւպէլէր ետխօս ֆազլա հէսսաալլըզըն նէթիճէսի տիր Պունտագ թապի օլմագ հի պիր վէ ճհ է թահսին օլունամագ վէյիհասըլ էմին եօլ իմանլէ հարէքէթ էտէպիլէնէ գատար սիւքիւթ էթմէք տիր Զիրա իմանտան օլմայան հէր շէյ կիւնահ տըր ։

Պատ

ՄԻՒՆՑԼՐԻ ՃՈԹ

ԱՄՀԻԳԻՔ

Պիրինճի Գլում—Մէսուս Լօմ

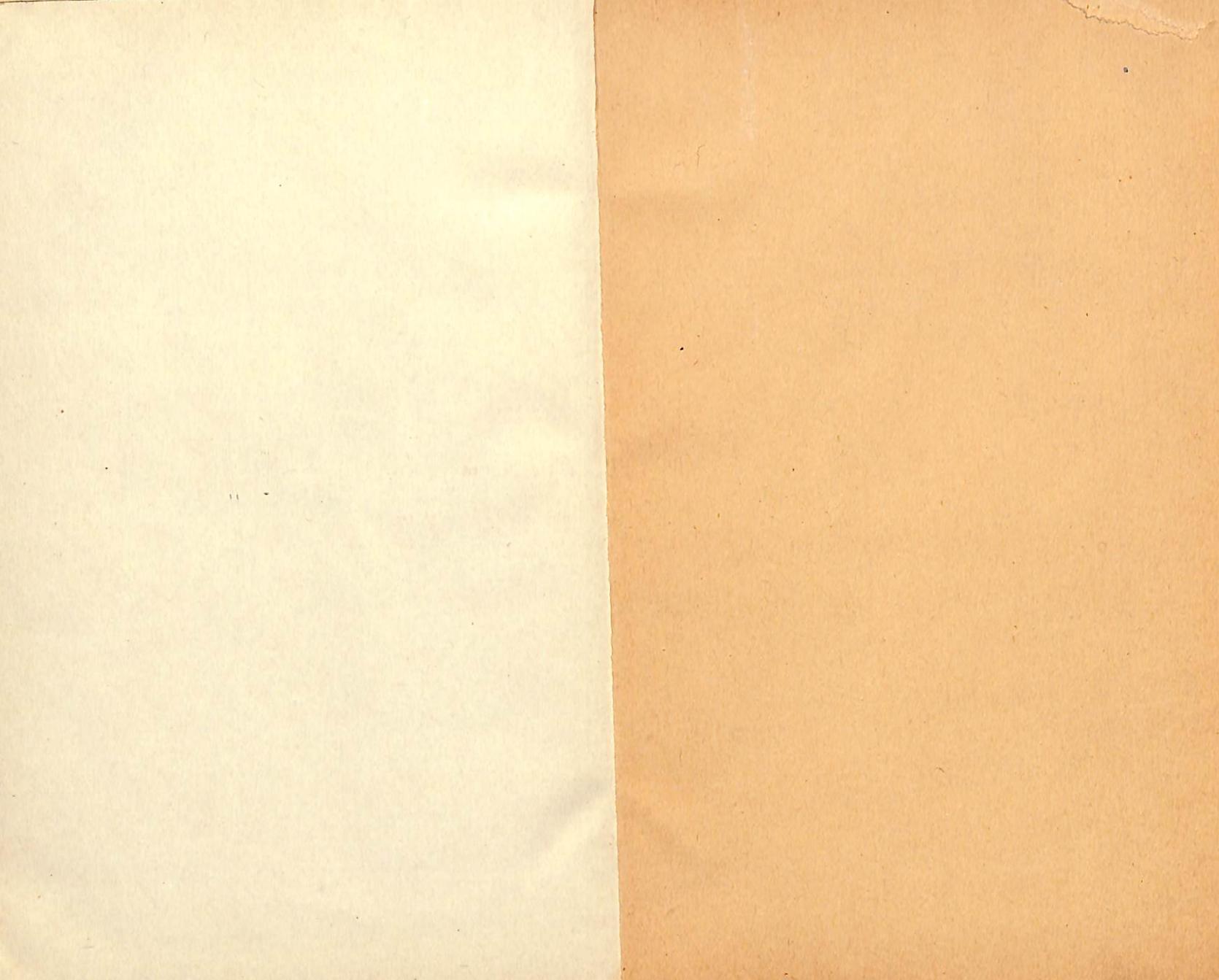
1.	Քիթապ ը Մուգատաէսին թալիմինէ	
	մոթապըգ մը տըր	9
2.	Ալահըն թարափը զէ ինսանըն թարափը	17
3.	Մէսուս էօմր նէ տիր	29
4.	Մէսուս էօմրէ նա՞սըլ կիրէյիմ	40

Խինճի Գլում—Կիւճլիխիճ

5.	Թախսիս ի նէֆս խուսուսունտա	57
6.	Իման խուսուսունտա	70
7.	Իրատէթ խուսուսունտա	81
8.	Տէլալէթ խուսուսունտա	92

Ցիշեթ 5 Ղր2

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0542676

O

R